Latvija Amerikā

Nr. 54. SESTDIEN, 1961. GADA 8. JŪLIJĀ 11. GADS.

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu apgādes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi".
REDAKTORS: JĀNIS GRINBLATS.
Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telefoni: redakcijai — EM. 8-3239, kantorim — EM 8-0792.
LAIKRAKSTA PĀRSTĀVIS SAV. VALSTĪS: ERIKS VENTS, 11 Irma Ave., Port Washington, L. I., N.Y. Telefoni: PO 7-6696, PO 7-6519

The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.
Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi".
EDITOR-IN-CHIEF: Mr. JANIS GRINBLATS. Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephones — EM 8-0792, EM 8-3239.
OFFICE IN USA: Mr. ERIKS VENTS, 11 Irma Ave, Port Washington, L.I., N.Y. PHONES: PO 7-6696 and PO 7-6519.
AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA.
SATURDAY, JULY 8, 1961.

E. KRASTS

AP BERLĪNI

Visi brīvās pasaules laikraksti velti plašas slejas akūtā Berlīnes jautājuma iztirzāšanai, nemaz neslēpjot stāvokļa nopietnību. To pašu dara valstsvīri runās un intervijās, gan piesardzīgāk. Tie pauž bažas, taču cenšas tās mazināt, piemetinot beigās pa nomierinošai frazei, kuŗai itin kā būtu jādod tautai cerības, ka stāvoklis nav gluži bez izredzēm. Taču ne runu klausītājus, nedz rakstu lasītājus šādi mierinoši ielāpi sevišķi nepārliecina. Tie mēģina ticēt, bet šaubas tomēr paliek.

Kanadas federālās valdības galva premjērs Dīfenbēkers savā pēdējā runā Toronto, rīkojās gluži pēc augstāk jau pieminētās receptes: runas sākumā viņš drūmās krāsās notēloja starptautisko stāvokli, likdams saprast, ka Berlīnes krize var izvērsties jaunā kaŗa ugunsgrēkā, bet noslēgumā centās runas svaru mīkstināt, atstādams vietu cerībai, ka NATO valstīm saprototies, izdosies sarežģījumus pieņemamā veidā nokārtot „bez pašaizliedzības un ziedošanās".

Trauksmes pilnus vārdus teikuši arī prezidents Kenedijs, ministru prezidents Makmilāns un prezidents de Golls. Savos izteikumos tie visi piemin stāvokļa nopietnību. Prezidenta Kenedija padomdevēji pat jau iemiņējušies par daļējas mobilizācijas nepieciešamību un ASV kaŗaspēka vienību pastiprināšanu Eiropā.

Kāds amerikāņu žurnālists savā ārpolitiskā apskatā spriež: Jābrīnas, cik aukstasinīgi un mierīgi augsti valstsvīri runā par šogad iespējamo kaŗu ar Padomju Savienību, itin kā viņi to uzskatītu par labu joku. Tauta sajūt, ka tai kaut kas tiek slēpts vai noklusēts. Tādēļ arī satraukums liels un ļaudis nododas baumām un neatbildīgai spriedelēšanai.

Liekas gan, ka visas kaŗa valodas tiešām izplatītas ar zināmu nolūku un, proti, lai šausminātu iedzīvotājus ar tuvām kaŗa iespējām un vēlāk, kad sarunu un politiskās tirdzniecības rezultātā Berlīnes krize atslābs, Chruščevam atkal kaut ko ierakstot savu panākumu kontā, valstsvīri varētu lepni sist pie krūtim un sacīt: „Redziet, vienīgi ar milzīgām pūlēm mums izdevās novērst pasaules kaŗu. Druscin gan piekāpāmies, taču kaŗa nebūs!" Tauta uzelpos viegliāk un priecāsies par gudrajiem „vadītājiem". Taču nemaz nav jābūt pareģim, lai sacītu, ka visas pašreizējās kaŗa bungu rībināšanas noslēgumā Padomju Savienība neapšaubāmi kaut ko iegūs. Kaut kas tiks izandelēts.

To zina arī Chruščevs. Tādēļ arī 4. jūlijā pieņemšanā ASV vēstniecībā Maskavā, padomju premjērs kādam žurnālistam, kurš apjautājies par krievu slepeniem ieročiem, lepni atbildējis: „Mūsu vienīgais slepenais ierocis ir smadzenes!"

Krievi allaž rīkojas plānveidīgi. Tie pietiekami iepazinuši pretinieka vājās vietas, viņa gļēvulību un bailīgumu. Viņi prot visu to izmantot savā labā. Ja arī Kenedijs iedomājas iebaidīt krievus ar mobilizācijas draudiem, Chruščevs paziņojis, ka arī viņam tādā gadījumā vajadzēšot mobilizēt.

Anglija, savukārt, kā parasts, mēģina staigāt miermīlības ceļus, atrunājot karstgalvjus no pārsteidzīgas ieroču žvadzināšanas, iežūžinot tos pēckaŗa gados tik iemīļotai sarunu kampaņai. Gan jau sarunāsies!

Kaut ko atdos, un iztiks bez kaŗa. Kompromisa iespēju taču tik bezgala daudz! Tas nekas, ka Chruščevs, sagremojis pasniegto kumosu, pēc kāda laika prasīs atkal nākošo. Taču vismaz šogad Berlīnes dēļ kaŗa nebūs un Rietumu valdību vīri varēs lepoties tautas priekšā kā cildināmi pasaules miera saglabātāji.

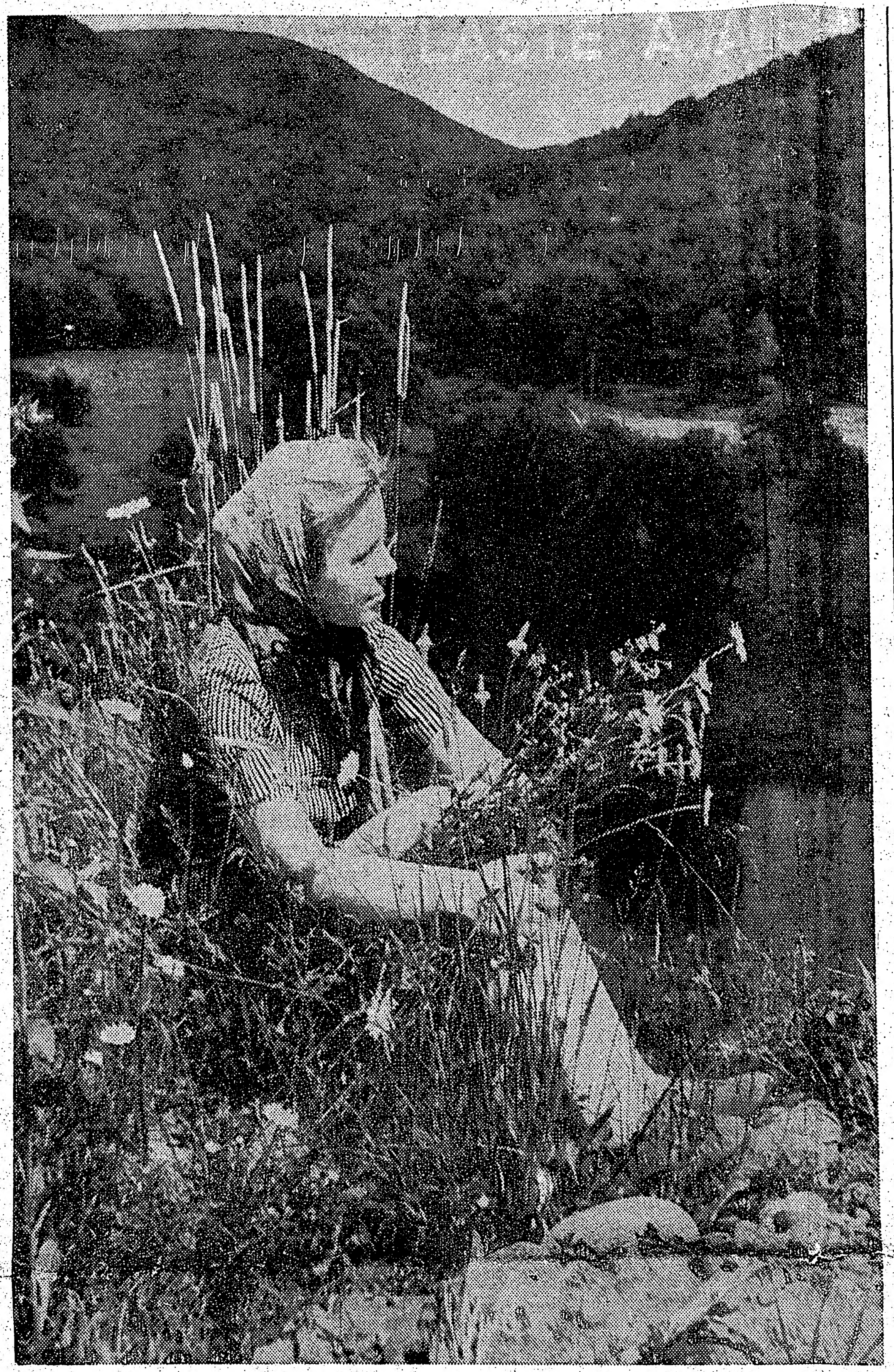

ATVAĻINĀJUMU LAIKĀ KATSKIĻU KALNOS

Juŗa Liģera uzņ.

Prezidenta cietie rieksti

MŪSU PASTĀVĪGĀ KORESPONDENTA VAŠINGTONĀ SPECIĀLRAKSTS

Svarīgākais nedēļas notikums neapšaubāmi bija Savienoto Valstu 185. neatkarības diena — 4. jūlijs. Bez tā nebūtu šīs brīnišķīgās, brīvās republikas, uz kuŗu tagad vēršas visas pasaules skati, kā uz sargu, apgādnieku un glābēju. Bet — pretēji līdzīgām dienām citās valstīs, šeit par to runāja tikai kā par gaŗo nedēļas nogali, kas šogad deva 4 brīvas dienas. Nebija parāžu, nedz runu un vakar pilsēta bija klusāka kā parasti, uzkrītoši atgādinot miera un pieticības zemi, kur skraida tikai nosvīduši tūristi. Pavisam pārguruši viņi dodas uz Linkolna pieminekli, kas tagad atvērts 24 stundas.

Viss tas tomēr klusums pirms jaunas vētras. Jau pirms brīvdienām Berlīnes politiskā temperātūra šeit bija līdz vārīšanās punktam, un tā atkal celsies, līdz ko beigsies karstās jūrmalas dienas. Šoreiz, pie tam vienādi vai otrādi, gaidāmi lēmumi, ko pasaule tik ātri neaizmirsīs. Vienā gadījumā būs lēmums — aktīvi gatavoties Berlīnes aizsardzībai ar ieročiem rokā, otrā — neko konkrētu pašlaik nedarīt un cerēt uz sarunām, kas uz īsu laiku izskatītos labas, bet tālākā nākotnē novestu pie pilnīgas Berlīnes zaudēšanas, NATO izjukšanas un Eiropas pamešanas vilkiem. Nekā nedarīšana nebūtu nekas jauns, un par to arī daudz nav runāts, kā jau par parastu lietu. Pastiprināta bruņošanās, savukārt, būtu kaut kas izšķirīgs. Par to arī runāts un spriests visu līmeņu slepenās un pusslepenās sēdēs jau kopš tā laika, kad Chruščevs Kenedijam pēdējā 30 minūšu apspriedē Vīnē, roku uz galda sizdams, pateicis: „Sešu mēnešu laikā mēs noslēgsim līgumu ar Austrumvāciju un pēc šī līguma parakstīšanas, Rietumberlīne kļūs daļa no Austrumvācijas. Amerikāņu, angļu un franču kaŗaspēkam no turienes jāizvācas nākošo sešu mēnešu laikā." Kenedijam atbildot, ka šādu stāvokli nepieļaus pat angļi, Chruščevs atcirtis: „ Ja jūs gribat kaŗu, tā jūsu darīšana. Spēkam mēs atbildēsim ar spēku."

Atgriezies Maskavā, Chruščevs turpināja Berlīnes „atbrīvošanas" draudus, katrā savā runā kaut ko pieliekot un atņemot, bet no terminiem neatkāpjoties, un pat uzkūdot lelli Ulbrichtu Austrumvācijā. Lai visam piešķirtu vēl spīdošāku nokrāsu, atzīmējot Vācijas uzbrukuma 20 gadus, Ņikita parādījās ģenerāļa formā no augšas līdz apakšai nokāries medaļām. Tikko atklātībā palaistā komūnistu otrā pasaules kaŗa vēsture atkal atklāja, ka neviens cits, bet biedrs Chruščevs velti mēģinājis Staļinu pasargāt no kļūdām un bijis daudz tālredzīgāks par mirušo diktātoru. Un kas izglāba Staļingradu? Protams — „politiskais komisārs ģenerālis Chruščevs". Vīnē piedraudētais ar to pastiprināts un ja līdz tam laikam daži vēl šaubījās par Berlīnes krizes nopietnību, tad tagad pietika, lai pat Vašingtonas politiskajā sajukumā nonāktu konkrētu lēmumu priekšvakarā.

Nav iespējams uzskaitīt visas apspriedes, runas un baumas, kas notikušas un dzirdētas. To nozīme arī maza, salīdzinājumā ar iepriekšējās nedēļas ceturtdienas vakara slepeno Nacionālās drošības padomes sēdi, kuŗā aicinātie ieradās Baltajā namā pa sāņu durvīm, un tikpat klusu aizgāja.

Runāts par Berlīni un, kā jau Vašingtonā, slepenie lēmumi galvenos vilcienos vairs nav slepeni.. Virspirms, Kenedija uzdevumā padomē savu atzinumu par Berlīni, un komūnistu politiku šajā sakarībā, pateicis bijušais ārlietu sekretārs Ečisons, kuŗš to pētījis ilgāku laiku. Tā bijusi bezkompromisa nostāja. Ečisons ieteicis nekavējoties mobilizēt vismaz vienu miljonu vīru, pastiprināt garnizonus Eiropā, atjaunot atomieroču izmēģinājumus un bez kautrēšanās apbruņot ne vien amerikāņu, bet arī visus NATO spēkus ar atomieročiem. Aizsardzības ministrs Meknamara principā Ečisona viedoklim piekritis, norādot tikai, ka pagaidām pietiktu ar soļiem, par ko izšķiries Pentagons. Tie būtu: 1) Visu amerikāņu armijas ģimenes locekļu evakuācija no Vācijas un Francijas, kopskaitā ap 25.000 cilvēku; 2) piecu Rietumvācijā novietoto amerikāņu divīziju pastiprināšana vismaz ar vienu jaunu divīziju; 3) daļējas trauksmes izsludināšanu Sav. Valstīs, mobilizējot četras Nacionālās gvardes divīzijas un rezervistus, kā arī pastiprinot kārtējo iesaukšanu; 4) sagatavot civīlo aviāciju vajadzības gadījumā pārsviest izpletņu lēcēju divīzijas no Amerikas uz Eiropu pāris nedēļu laikā; 5) novietot atomieročus nākošās frontes tuvumā, tā demonstrējot Savienoto Valstu gatavību tos lietot kaŗa gadījumā; 6) visus citus spēkus Eiropā nostādīt trauksmes stāvoklī.

Piezīmējams vēl, ka šo pēdējo plānu, pirms par to runāja Drošības padomē, jau zināja atklātībā. Kas to izpaudis, uzdots izmeklēt FBI. Ečisona un Pentagona plānu būtiskā atšķirība tikai tā, ka pirmā gadījumā mobilizētu vienu miljonu, otrā — ap 500.000.

Pēc Savienoto Valstu satversmes Nacionālā drošības padome ir padomdevēja orgāns prezidentam, bez lemšanas tiesībām. Lemšanas tiesību nav arī ASV ministru kabinetam, resp. prezidenta sekretāriem. Arī viņi, pēc konstitūcijas, ir tikai prezidenta padomdevēji. Izšķirīgais lēmums jāpieņem un reizē visa atbildība jāuzņemas prezidentam — šoreiz 44 gadus vecajam Kenedijam. Neviens šobrīd nezina, kad un kāds šis lēmums būs. Drīzi to tomēr sagaida, un to gaidot jaunradusies šķira — mobilizētāji — saka, ka Kenedijs var izšķirties tikai par stingro kursu, jo viņš Chruščeva draudus, attiecībā uz Berlīni, pirmais pēc Vīnes konferences paziņojis visai pasaulei kā tiešām nopietnus, nevis kā kārtējo komūnistu blefošanu. De Golls arī to tā

(Nobeigums 8 lpp.).

DR. V MĀSĒNS APMEKLĒ ASV ĀRLIETU VICEMINISTRU

APSPIESTO TAUTU ASAMBLEJAS DELEGĀCIJA MEKLĒ ATBALSTU SAVĀM PROBLĒMĀM.

Apvienoto tautu asamblejas delegāciju Vašingtonā pieņēma ārlietu viceministrs Chester Bowles. Vizīte noritēja ļoti draudzīgās pārrunās par Latvijas un pārējo apspiesto tautu pašnoteikšanās tiesību atjaunošanas nepieciešamību. Delegācijā Latviju reprezentēja Dr. iur. Vilis Māsēns. Tāpat delegācija apmeklēja ASV Tautas vietnieku nama vairākuma līderi John McCormack'u, kuŗam savā laikā piekrita galvenā loma rezolūcijas pieņemšanā par Apspiesto tautu nedēļas proklamēšanu ASV. Sarunā ar McCormack'u lūgts viņa atbalsts, lai arī šogad, tāpat kā iepriekšējos, ASV prezidents J. Kenedijs pasludinātu jūlija mēneša trešo nedēļu par Apspiesto tautu nedēļu.

Latviešu delegācijas vadītājs Dr. V. Māsēns izsakās, ka sarunās ar abiem amerikāņu valstsvīriem guvis pārliecību, ka tie izprot apspiesto tautu problēmas un iespējamību robežās centīsies atbalstīt Apspiesto tautu nedēļas izsludināšanu. Tāpat abi ar interesi izklausījuši delegācijas locekļu ziņojumus par viņu problēmām un ACEN darbību.

Lietuvju dziesmu svētkos Čikagā

SŪTNIS A. SPEKKE PIEDALĀS BRĀĻU TAUTAS LIELAJĀS SVINĪBĀS

Šā gada 2. jūlijā Čikagā lietuviešiem bija liela svētku diena: 10.000 klausītāju, starp tiem arī Latvijas sūtnis Vašingtonā prof. A. Spekke (goda prezidija loceklis), noklausījās 1000 balsu lielo apvienoto kori, kas sastādījās no 30 lietuviešu koŗiem ASV un Kanadā.

Plkst. 3. p. p. „dainu svētkus" atklāja ar karogu ienešanu, abu valstu himnu nodziedāšanu, diplomātisko viesu priekšā stādīšanu un viņu uzrunām. Nolasīja arī ASV prezidenta sūtīto telegrammu. Starp runātājiem bija arī prof. Arnolds Spekke, kuŗu tik silti iepriekšējais runātājs, Lietuvas sūtnis J. Kajeckas, stādīja priekšā sniedzot profesora biografisko skici. Žēl tikai, ka profesors savu uzrunu bija spiests pasniegt straujā tempā, jo plašajā zālē klausītāji bija palikuši nepacietīgi, gaidot uz pašu dziesmu atskanēšanu. Sūtnim bija jāsacenšas ar desmittūkstošgalvainās masas čukstēšanu un sarunāšanos, jo Spekke bija pēdējais runātājs. Pēc diplomātu nosēdināšanas ložā, futbola laukuma lielo amfiteātri uz trim stundām piešalca ar skaisti, vareni un iejūtīgi nodziedātām lietuvju dainām un jaunāko laiku kompozīcijām.

Gandrīz visas koristes bija skaistos tautas tērpos, pārsvarā jaunietes, vīri tumšos uzvalkos, un aiz tiem pacēlās zils aizkars, abās pusēs ielenkts ar trīskolonnas majestātisku veidojumu, kas augstu slēja Lietuvas dzeltenās, zaļās un sarkanās krāsas, un tām pāri uz kreisās kolonnas pacēlās balta līra, uz labās: stilizēts Lietuvas ģērboņa simbols — auļojošais jātnieks ar paceltu zobenu.

Cik tuvas un mīļas skanēja lietuviešu dziesmas! Vislabāko dziesmu saliedējumu, liekas, guva diriģents Bronius Budriūnas, vadot plašo apvienoto kori. (Viņš beidzis Kauņas konservātoriju 1938. g.; ir bijušais Viļņas Filharmonijas koŗa diriģents un Viļņas operas galvenais koŗmeistars. Viņš arī komponē apmeties Losandželosā). Ar sieviešu koŗa vadību labi izcēlās Amerikā dzimusī soliste Alice Stephens.

Lietuvas sūtnis, ievadot dziesmu svētkus teica, ka lietuvietis dzied laimē un nelaimē, daina ir viņa lūgšana, tā pat atskanējusi Kremļa pievārtē, un tagad tā atskan Mičigenas ezera krastā un nebeigs skanēt, kamēr lietuvietis atkal būs brīvs,

Vareni skanēja Vl. Jakubēna komponētā trimdnieku un deportēto dziesma (B. Brazdžionio vārdi):

No tālēm mīlēsi Lietuvu,
Ar visu sirdi, visām jūtām.
No iztālēm mīla neizzūd
Baltā marmora namos.
No tālēm to kā laimi sauksi
Caur vētrām un nakts sapņiem,
Bet viņa kā dūja lidodama,
Tik sāpju ilgas dziedās.
Tu viņu redzēsi, kā skaisto sauli,
Kā bērna svētītos sapņus,
Bet viņa varbūt verdzenes ķēdēs staigās,
Kas kalna sāpēs to slēgs.
Bet salds mierinātājs viņa tev būs,
Un būs tavā sirdī dzīva
Kā balti balto ķiršu dārzi — —
Sentēvu zeme Lietuva!

(Brīvs tulkojums no lietuvju valodas, H.A.)

Skaisti tika nodziedātas desmit tautas dziesmas un 15 patriotiskas un jaunākos laikos komponētās dziesmas.

Dziesmu svētkus noslēdza ar dziesmu, kas tautā iegājusies kā Lietuvas otrā himna: „Mēs dzimuši lietuvieši" Sauerveino vārdi, St. Šimkus mūzika):

Lietuvieši mēs esam dzimuši,
Lietuvieši gribam arī būt!
Tās slavu mantojām dzimstot,
Tai arī nedrīkstam ļaut gaist!

(Brīvs tulk. no lietuvju valodas (H. A.)

2. jūlijs bija liela garu pacilājoša diena — balsis un sirdis sasaucās, pasaules tālēs izskanot mūsu brāļu tautas ilgām un apņēmībai, nepagurt un nepazust kā etniskai grupai tālajos svešzemes ceļos.

Hugo Atoms.

PADOMIJAS ‚MIERA BALOŽI' ZVIEDRIJĀ

KRIEVU TŪRISTI SAVĀS AUTO MAŠĪNĀS APBRAUKĀ VISU VALSTI

(LZT) Zviedru „Miera komiteja" bija sarīkojusi Padomijas tūristu viesošanos Zviedrijā. Pirmo reizi šie tūristi lielā skaitā ieradās savās automašīnās. Pirms dažām dienām kuģim — prāmim „Skandia" piestājot Norteljes ostā, neparasti lielā skaitā krastmalā pulcējās vietējās pilsētiņas iedzīvotāji, ziņkārīgi noraugoties krievu viesos. Krastā izkrāva kādas 27 Krievijā ražotās mašīnas, kuŗu skaitā starp „Moskoviča" un „Volgas" nosaukumiem bija arī dažas luksa, ar vārdu „Čaika".

Vēlākās sarunās atbraucēji, skaitā ap 80, sevi dēvēja par rakstniekiem, žurnālistiem, māksliniekiem, inženieŗiem, architektiem, ārstiem u.t.t., bet piemetināja, ka viņu vidū esot arī pāris desmiti vienkāršu strādnieku, vienīgi netika minēts, ka ir arī kādas slepenas iestādes ierēdņi ar speciāliem uzdevumiem. Tūristu pārsvars bija sievietes. Raugoties to apģērbos, jāsaka, ka zviedru strādnieks parasti uz darbu iet labākās drēbēs. Gandrīz visi bija apbruņojušies ar samērā dārgām foto kamerām un filmas netika žēlotas, jo tie fotografēja visu.

Atbraucēju vidū bija daži arī no Tallinas, bet gan ne igauņi, pārējie pārsvarā no Maskavas, Goŗkijas un citām lielākajām Krievijas pilsētām.

Muitas pārbaudē kādai „profesorei" zviedris iejautājās, vai viņai pazīstami arī kāda zviedru rakstnieka literārie darbi? „Profesore" nopurināja vienīgi galvu, bet tad, it kā attapusies, ieminējās, ka viņa esot gan lasījusi Hamsuna un Ibsena darbus, bet tie gan esot norvēģi. Uz jautājumu, vai pirkšot Zviedrijā piemiņas lietas, varbūt izstrādājumus no nerūsošā metalla, ar ko Zviedrija sevišķi slavena, atbilde bija, ka šādas lietas pārpilnam esot dabūjamas Krievijā, tanī pašā laikā rokā grozot mazu zīmuļu asināmo nazīti.

Kad muitas pārbaude bija beigusies, atbraucēji savās mašīnās sarindojās ceļam. Katram automobilim bija piestiprināts padomju un zviedru karogs ar milzu uzrakstiem: „Par mieru un brālību". Labu gabalu ceļā šo „švīto" karavāni pavadīja viens policistu automobilis priekšā un viens aizmugurē, kamēr divi zviedru policisti uz motocikliem flankēja.

Tūristiem Stokholmā, kur tie uzturējās 3 dienas, vietējie komūnisti bija sarīkojuši „uzņemšanu". Tie ieradās arī tuvējā Stokholmas luksus vasarnīcu pilsētiņā Lidingē, kur viesojās t.s. „Milles gardena", slavenā zviedru skulptora dārza izstādē.

Tālāk, caur visu Zviedriju, brauciens devās uz Malmes ostas pilsētu, kur ar prāmi tie pārcēlās uz Vāciju, lai piedalītos Austrumvācijas lielajās „Baltijas miera jūŗas" svinībās

MIRIS PROF. J. ENDZELĪNS

Š. g. 1. jūlijā Rīgā miris valodnieks prof. Jānis Endzelīns.

Viņš bija dzimis 1873. g. 22 februārī, Kaugūru Mičkēnos, 1892. gadā viņš beidz Rīgas pilsētas ģimnaziju un iestājas Tērbatas universitātē, pievienodamies studentu korporācijai Lettonia. 1897. g. viņš beidz klasiskās filoloģijas un 1900. g. arī slāvu filoloģijas nodaļu, paliekot universitātē sagatavoties zinātniskam darbam. 1905. g. ar nozīmīgu pētījumu par latviešu valodas prievārdiem viņš iegūst maģistra gradu, bet 1912. g. Pēterburgā aizstāv doktora disertāciju. 1920. g. Endzelīns pārnāk uz Latvijas universitāti, kur aktīvi piedalās filoloģijas fakultātes, un īpaši baltu filoloģijas nodaļas organizēšanā. Strādādams Latvijas universitātē J. Endzelīns māca galvenos baltu filoloģijas un citus salīdzināmās valodniecības priekšmetus, kā arī piedalās daudzos pasākumos, kuŗu mērķis ir latviešu valodas pētīšana un literārās valodas kopšana.

Kad 1944. gada rudenī padomju okupanti otrreiz iebruka Latvijā, Endzelīns palika Rīgā un bija spiests darboties zem svešās varas Zinātņu akadēmijas literātūras institūtā.

Dižais valodnieks pēdējā gaitā izvadīts 4. jūlijā no universitātes aulas uz Raiņa kapiem.

Latvija Amerikā

Nr. 54. SESTDIEN, 1961. GADA 8. JŪLIJĀ

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par mēn. $ 1.50; 3 mēn. $ 4.50; 6 mēn. $ 8.50; par gadu $ 16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $ 1.60; tekstā $ 3.20 — $ 6.40 par vienu collas slejas telpu.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.
Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka.
Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var neatbilst redakcijas viedoklim.

Draugi grib mūs asimilēt,
Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibīskaps T. GRĪNBERGS.

KANADĀ

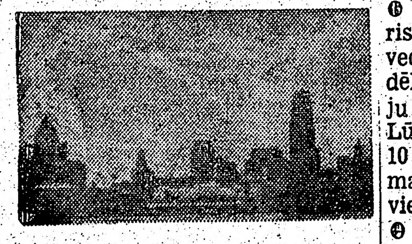

TORONTO

● Latviešu b-bas jaunatnes darba kopas un bērnu žurnāla Mazputniņa darbinieki un tautas deju kopas dejotāji, Vilnis Āpše un Edīte Preiss saderinājušies.

● Toronto latv. b-bas sestdienas skola pateicas par dāvātām balvām, kuras ziedojuši: Apg. „Astra", A. Tichovskis, Austrumu Ev. lut. draudze, DV Kanadas valde, DV Toronto valde, Gaujas gaidu vien., „Grāmatu Draugs", „Ceļinieks", A. Ķivlenieks, Latv. daiļamatnieku savienība, Latv. lauks. b-ba, Latv. nac. apv. Kanadā, Latviešu mākslinieku savienība, Latv. nac. Jaun. apv. Kanadā, Latv. sporta apv. Kanadā, M. Matīss, J. Pētersons, Pirmā Ev. lut. draudze, V. Poriete, Preses b-bas Kanadā kopa, A. Saliņš, B. Senkēviča, Sidraba āvas brālība, Saimniec. darbn. apv-ba, A. Siliņa, E. Slaucītāji, Sv. Jāņa Ev. lut. draudze, Toronto latv. b-ba, TLB dāmu komiteja, Toronto latv. katoļu vienība, Toronto latv. katoļu kopa, koris „Viesturs", V. Uiska, P. Zaretoks, V. Ziemanis.

● Toronto latv. kreditsabiedrības birojā ar augusta mēnesi strādās algots darbinieks, kādam uzdevumam izraudzīts kreditsabiedrības pārvaldnieks R. Preisbergs. Kā galvenais kasieris arī turpmāk paliek A. Putniņs. Birojs darbosies Sv. Andreja baznīcas telpās, un būs atvērts katru dienu parastā darba laikā, un divi reizes nedēļā vakaros.

● Pēdējā organizāciju pārstāvju sanāksmē izraudzītās juridiskās un administrātīvās komisijas bija sanākušas uz apspriedi sakarā ar statūtu izstrādāšanu un aicinājuma sagatavošanu organizācijām. Juridiskā komisijā darbojas J. Preisbergs, J. Grīslis un advokāts Zutis, bet administrātīvā — A. Svenne, E. Broders un R. Grigors.

● Tautas deju kopā Dižstancī pašreiz 20 dejotāji, kas pulcējas reizi nedēļā uz mēģinājumiem un pēc latviešu biedrības nama pārdošanas tos notur Sv. Andreja baznīcas telpās. Pašlaik tiek cītīgi gatavota programma tautas deju lieluzvedumam trešos Kanadas dziesmu svētkos. Dižstanča vad. ir Z. Miezītis, un mūzikas pavadījumu ar akordeonu sniedz J. Briedis.

● Pazīstamie latviešu jaunatnes darbinieki un jaunatnes pasākumu sekmētāji Ģirts Kaugars no ASV un Liena Rode no Toronto, pag nedēļas nogalē saderinājušies.

● Informācijas centra pilnvarotais E. Grintāls ziņo no Otavas, ka sociālkredita partijas atbalstītie radio raidījumi par Baltijas traģēdiju notiks 8. un 9. jūlijā, zemāk minētās vietās un laikos Ontario provincē — Timinsā pl. 1.15 p.p., viļņu garums 580; Sadberijā pl. 1.15 p.p. (550); Blind River pl. 5.45 p.p. (730); Edmontonā pl. 1.05 p.p. (680); Saskatunā pl. 12.45 p.p. (1170); St. Boniface (Manitobā) pl. 1.10 (1050); Kvebekā pl. 1.00 (1280); Hullā (Que.) pl. 11.45 pr.p. (610); Montreal-Riversud pl. 12.15 p.p. (1090). Bez tam raidījumi notiek vēl apm. 20 vietās Kanadā, galvenokārt Kvebekas provincē. Raidījumiem tiks izmantoti informācijas centra piesūtītie materiāli.

● Trešdienas rītā Toronto miris kapteinis Jānis Purmalis, 68 g. vecumā. Nelaiķis atstāj sievu, dēlu un precētu meitu. Aizgājēju pēdējā gaitā izvadīs māc. A. Lūsis sestdien, 8. jūlijā, plkst. 10 no rīta, no Rosar bēru nama, 467 Sherbourne St. uz latviešu kapiem.

● Futbola zibenturnīrs sestdien, 8. jūlijā, pl. 3 p.p. Sidrabenē. Turnīrā aicināti piedalīties visi futbolisti. Spēle paredzēta 2 reiz 10 min., ar 7 spēlētājiem komandā (uz pamazināta laukuma). Paredzama arī sacensība starp vecajiem futbolistiem (kas futbolu uzsākuši spēlēt Latvijā) un jaunajiem (kas to spēlē tikai trimdā). Futbola sacensību tiesneši šoreiz būs daiļais dzimums — dāmas. Turnīra varbūtējais atlikums ceļa izdevumu segšanai skolniekiem, kas piedalīsies latviešu futbola meistarturnīrā Čikagā, 29./30. jūlijā.

● Latviešu mednieku un makšķernieku kluba internās makšķerēšanas sacensībās 1. vietu izcīnījis P. Āboliņš (39 p.), 2. vietā L. Pavilons (27 p.), 3. v. T. Ķenģis (21 p.). Izvilktos lomus vērtēja pēc punktu sistēmas.

● Hamiltonas medn. un makšķern. kluba rīkotās makšķerēšanas sacensībās svētdien, 9. jūlijā, piedalīsies arī Toronto un Sv. Katarines latviešu mednieku un makšķernieku klubi. Pulcēšanās sacensībām iepriekšējo gadu vietā, un sacensības sāks rīta pusē.

● Brīvās pasaules latviešu apvienības un ALA's centrālās valdes pr-sēdis prof. P. Lejiņš savā rakstā Kurzemes cietokšņa pieminas vakara rīcības komitejas pr-dim O. Kļaveniekam norāda, ka ALA's valde nosūtījusi ASV ārlietu ministrijai - valsts departamentam 13. maija pieminas vakarā, Toronto, pieņemto rezolūciju pret bij. karavīru tiesāšanu dzimtenē. Rezolūcijas teksti piesūtīti arī Brīvās pasaules latviešu apvienības valdes locekļiem un citu kontinentu un zemju centrālo latviešu organizāciju vadītājiem.

● Sv. Jāņa ev.-lut. draudzē jauniešu iesvēte svētdien, 9. jūlijā, plkst. 2 p.p. Jāņa baznīcā. Iesvētes dievkalpojumu vadīs draudzes māc. A. Lūsis un māc. J. Vējiņš no Bafalo. Iesvētīs 25 jauniešus.

HAMILTONA

● Siltā un jauku laiku sološā garā nedēļas nogale, kas gan daļēji bija traucēta, jo dažas darba vietas to svētīja piektdien, citas pirmdien, tomēr bija pulcinājusi daudz dabas mīļotāju svaigā gaisā, ezeru un upju krastos. Tā nometne Rīga jau sestdienas rītā pildījās makšķerniekiem un ap pusdienas laiku V. Skulmis pārbrauca mājās ar 14 mārc. līdaku. Liecinieki visi „Rīgas" iemītnieki, gan latvieši, gan kanadieši. Uz jautājumu, kā tik lielu zivi varēts izvilkt, Skulmis paskaidro, ka aizbraucis uz ezeru un paņēmis. Daudzi bija bagāti ar līdaku lomiem un makšķernieki veda mājās līdaku pēc līdakas. Arī melnie basi bija laivu dibenos.

EDMONTONA

● DV Edmontonas nodaļas valdes priekšsēdis Ž. Čaks ir mainījis dzīves vietu, un nodaļas jaunā adrese ir: Ž. Čaks, 10825 — 84 Avenue, Edmonton, Alta.

LONDONA, ONT

Tautieši laipni aicināti svētdien, 16. jūlijā piedalīties kopīgā izbraukumā Huron ezera krastā, ierastajā vietā Dašvudai (Dashwood). Pulksten 3.00 p.p. turpat A. Drelmanis stāstīs kā radušies Hurona ezers un Baltijas jūra. Par satiksmi un ēdieniem jārūpējas pašiem.

● Latv. kopas valde nolēmusi

AUGSTAS KVALITĀTES VILNAS AUDUMI (16 unces).
ANGLIJAS RAŽOJUMI
★ PAR ĻOTI MĒRENĀM CENĀM. ★
DAVID'S ECONOMY CENTRE,
231 QUEEN ST., W., (pie University Ave.),
TORONTO.

MINISTRU PREZIDENTS DIFENBĒKERS PRASA STINGRU RIETUMU NOSTĀJU

Uzrunājot pirmdienas vakarā ap 11.000 personu Maple Leaf Gardens, Toronto, kas piedalījās Kivani organizācijas internacionālajā konvencijā, Kanadas ministru prezidents Difenbēkers izteicās, ka pašreizējais politiskais stāvoklis pasaulē saasinājies tik ļoti, ka līdzinās saspīlējumam 1914. un 1939. gadā. Starpība ir vienīgi tā, ko atomkaŗa konsekvences attura pat komunistus no izšķirīga soļa spēršanas.

Premjers uzsvēra, ka šai laikā rietumu pasaulei jābūt mierīgi pašāvīgai un drošmīgai. Chruščevam, neskatoties uz draudiem, nav jānovērtē Rietumi pārāk zemu, nedz jāiedomājās, ka tie sašķelšies, dekadenti un nemērķtiecīgi. Viņš atsaucās arī uz britu ārlietu sekretāra lorda Hjūma norādījumu, ka nākošie mēneši būšot vieni no grūtākajiem un bīstamākajiem periodiem kopš otrā pasaules kaŗa, piebilstot, ka šādu paziņojumu bez pānikas atklātībai paust var tikai valsts, kas 800 gadus atradusies vadītāja lomā pasaules politikā.

Pēc Difenbēkera domām, nepieciešama visu Ziemeļatlantijas organizācijas locekļu saskaņošanās, lai pienācīgi atbildētu Chruščeva draudiem, un preciza Rietumnieku principu deklarācija.

Rietumniekiem jāmeklē vienošanās bez pašaizliedzības un nevajadzīgas ziedošanās.

AICINA CELT TRIMDAS MUZEJU NIAGARĀ

RAKSTURĪGĀKIE SAUKĻI DRAUDZĪBAS DIENU RUNĀS.

„Mūsu dienas šeit trimdā, lielākā daļā aiziet pelēkas — bez kāda spožuma, bet ir arī bezgala skaistas dienas, kā piem. šīs jaunatnes un draudzības dienas," teica māc. J. Prauliņš, ievadot svētbrīdi Niagarā. Jaunība un draudzība ir skaisti un svēti vārdi, kas ir kā māsas, tik cieši kopā saistītas. Šīs dienas mums rāda, ka nepazudīs un visos pasaules vējos neizklīdīs mūsu jaunatne. Mums, vecai un jaunai paaudzei, cieši plecu pie pleca jāstāv cīņas arēnā, tad pats Dievs mums stāvēs klāt un liks piedzīvot brīvības rītu."

Dr. Valdis Muižnieks, runādams par latviešu kultūras muzeju centās pierādīt, ka tam īstā vieta Niagarā, jo tur pagājušā gadā iebraukušas 200.000 tūristu automašīnas ar 500.000 personām no dažādām vietām. Tur būtu jābūt mūsu visu novadu krāšņajiem tautas tērpiem uz manekeniem katram skatītājam viegli saprotamā veidā; mūsu gleznu klāstam, grāmatām, tāpat varētu būt plaša mūzikas bibliotēka ar mūsu komponistu darbiem un tautas dziesmām. Šeit tautieši varētu iegriesties kā svētnīcā.

Kādreiz kāds cilvēks gāja izjautāt kādas lielas katedrāles cēlājus. Vaicājot pirmam: „Ko tu dari?" atbilde skanēja: „Taisu naudu!" Otram, — „Roku zemi" — un tikai trešais atbildēja: „Palīdzu celt katedrāli." „Tā arī mums, trimdiniekiem, jāpalīdz uzcelt sava — jau minētā kultūras katedrāle un nevaram dzīvot tikai no ilūzijām un atmiņām, jo tās aizved uz bojā eju. Nākotne jādibina uz kaut ko reālu, tad tā būs.

Biruta Šenkēviča:

Jaunā audze! Kaut arī sveši varmākas tevi atrāvuši no tavas zemes un dzimtenes, tu savā dvēselē nes Dieva rakstīto bausli. Arī mūsu senči, kaut svešu tautu spaidīti vergu gaitās, gadu simteņiem cauri iznesa mūsu valodu, ierašas un kultūru. Es zinu, — tādi būsiet jūs. Tad mēs vecā paaudze varēsim mierīgi aiziet, kad mums uzmetīs pēdējo smilšu sauju — jo apzināsimies, ka latvju jaunatne dzīvos mūžīgi!"

E. A.

GENERALKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861,
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.,
5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

V. BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS
SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.
TORONTO. PL. 9-0266.

ALEKSANDRA KĀNBERGA
RAKSTU DARBU BIROJS
65 Ferrier Ave.,Toronto,
(pie Danforth & Carlaw)
Tel.:HO 3 2667

LATVIEŠU
KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN (TORONTO)
CREDIT UNION Limited
maksā 4% gadā par noguldījumiem un 3½% par depozītiem, izdara visas parastās banku operācijas.
Birojs atvērts divas reizes nedēļā no plkst. 8—10 vakarā.
Pirmdienās Sv. Andreja baznīcas telpās, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel WA 4-6503;
ceturtdienās 231 Roncesvalles Ave., Venus puķu veikalā, tel.: LE 4-4645.
Pasta adrese: 280 Wright Ave., Toronto, Ont.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

26. oktobrī G. Trēziņas (mecosoprāns) koncerts, koncertapvienības sarīkojumā.
11. novembrī — Gleznu izstāde - koncerts Centrālās bibliotēkas telpās, St. George / College.

KRĀSOTĀJS
Zema cena — augsta kvalitāte.
CL 5-6451

JAUNDARBU KONCERTS DZIESMU SVĒTKU LAIKĀ

Dziesmu svētku laikā sarīkot jaundarbu koncertu, un tā iepazīstināt lielu klausītāju skaitu ar jaunākiem latviešu mūzikā, ka Anglijas latviešu sabiedrība kad savos pirmajos dziesmu svētkos Londonā bez kopkoru koncerta, sarīkoja arī jaundarbu koncertu. Šo teicamo iespējamību pārņēma pārējo valstu latvieši, un tā jaundarbu koncerts dziesmu svētku laikā jau kļuvis par dziesmu svētku sastāvdaļu. Ja galvenais dziesmu svētku koncerts klausītājus iepazīstina ar dažām jaunām dziesmām, tad jaundarbu koncerts parasti sniedz instrumentālo mūziku un arī solo dziesmas, tā dodot iespēju klausītājiem iepazīties ar pašreizējo latviešu mūziku. Šajos koncertos aizvien gādāts, lai atskaņojamie darbi būtu mākslinieciski vērtīgā izpildījumā.

Š. g. 3. septembrī, Dziesmu svētku laikā Toronto notiks jaundarbu koncerts, kuŗā iesūtītos šim konkursam un kuŗus komisija atzina par godalgojamiem vai mūzikāli vērtīgiem. Koŗa dziesmai iesūtītos darbus vērtēja komponisti J. Cīrulis, J. Poruks un A. Ābele, gan neatzīdami nevienu no iesūtītajām koŗa dziesmām par godalgojamu, viņi Dziesmu svētku rīcības komitejai ieteica labākos darbus. Šajā koncertā „Dainas" koris komp. J. Cīruļa vadībā atskaņos V. Ozoliņa „Dziesmu vairogs" un T. Ķeniņa „Ai, zaļā līdaciņa", pēdējais atzīts par īpatu un mūzikāli ļoti augstvērtīgu darbu.

Vīru dubultkvartets „Kalvis" J. Dzeguzes vadībā atskaņos godalgoto J. Norviļa „Latgalei" un komisijas ieteikto J. Norviļa „Vēstule nīcenietei". No vīru korim paredzētām dziesmām godalgota arī A. Šenfelda „Dievnamā" Tā kā godalgošanas komisija neatzina nevienu darbu pirmās godalgas saņemšanai, abi šie darbi ieguva otro godalgu.

Ar solo dziesmām piedalīsies baritons P. Geistauts, pirmatskaņojumā izpildot V. Ozoliņa šajā konkursā godalgoto „Sonetu", divas komp. V. Baštika, šiem dziesmu svētkiem un P. Geistautam īpaši veltītas dziesmas, kā arī no Latvijas atsūtīto vienu no pēdējiem J. Graubiņa darbiem „Manam dzimtenes mežam", tādējādi dodot mums iespēju dzirdēt arī tos darbus, ko mums tik pazīstamais un iecienītais komponists tagad raksta.

Klavieŗu pavadījumu veiks pianiste Vera Langenfelde-Leinvebere.

Instrumentālie darbi būs pārstāvēti ar godalgoto A. Okolo-Kulaka darbu čellam un klavierēm „Četras gleznas", ko izpildīs mūsu čellists Dzidris Freimanis un pianiste M. Nāruna-Bogdanoviča. Tāpat šajā koncertā godalgoto A. Stūrma „Svītu" flautai un klavierēm dzirdēsim paša autora un pianistes Veras Langenfeldes-Leinvēberes izpildījumā. Tāpat instrumentālajam jaundarbu koncertam šim koncertam īpaši komponēto T. Ķeniņa „Sonāta" klavierēm, ko izpildīs autors [illegible] kam bijusi liela, iepazīties ar saviem jaunākiem veikumiem.

Jaundarbu koncerts notiks svētdien, 3. sept., plkst. 10 no rīta „Landsdowne" kino-teātra zālē, 683 Landsdowne Ave., (ļoti tuvu Bloor St. W. un Landsdowne Ave. krustojumam), auto novietošana tiešā tuvumā, Loblowa auto novietošanas laukumā. Tā kā Ontario provincē noliedz biļešu pārdošanu svētdienu rītos, tad biļetes būs dabūjamas tikai iepriekšpārdošanā Toronto puķu veikalos, Calla, Venus un Lotus, vai pa pastu, tās pieprasot pie rīcības komitejas kasieres A. Grasmaņa kundzes 47 Keystone Ave., Toronto 13, Ontario. Biļešu cenas $2,50 un $1,50, bērniem līdz 16 gadiem, puscena. Zāle ir 1150 sēdvietu.

Lai jaundarbu koncerts tiešām klausītājus iepazīstinātu ar mūsu komponistu jaunākajiem darbiem, ir darīts viss, lai šie darbi būtu pirmklasīgā izpildījumā. Instrumentālo darbu izpildītāji latviešu un vietējai sabiedrībai ir labi pazīstami kā izcili mūziķi, „Dainas" koris atskaņojamās dziesmas sagatavo ar sevišķu rūpību. Koristu skaits „Dainas" korī pašreiz sniedzas pāri septiņdesmit un sava diriģenta komp. J. Cīruļa vadībā viņi gatavojas ar apbrīnojamu pacietību un dziesmu mīlestību gan kopkoru, gan jaundarbu koncertam. Vīru dubultkvartets „Kalvis" arī piesaistījis pāris jaunu dziedātāju un gatavojas koncertam, lai mākslinieciskais izpildījums būtu pēc iespējas pilnvērtīgāks. Posīsimies laikus uz šo vērtīgo koncertu!

— i —

DAŽOS VĀRDOS KANADĀ

● Arodbiedrību projektētais līdzjūtības streiks izjuka pēc tam, kad trešdienas vakarā sasauktajā būvstrādnieku sapulcē bija ieradušies mazāk dalībnieku, nekā cerēts un tie paši izteicās pret streiku.

Vērtējot šo neveiksmi, arodbiedrību vadītāji atzina, ka paredzētais būvstrādnieku ģenerālstreiks nav izvedams, kādēļ piekrita komerciālos pasākumos (apakšzemes dzelzceļa būve, valdības projekti) darbus turpināt. Dzīvokļu māju sektorā streiks turpināsies.

● Uzraudzības iestādes Otavā, pārbaudot Kanadā ražoto ārstniecības līdzekļu kvalitāti, atradušas, ka 30% no visiem medikamentiem neatbilst prasībām. Šāds stāvoklis radies, trūkstot pietiekošai ražoto medikamentu kontrolei. Kāds mazvērtīgs antibiotisks līdzeklis bijis tirgū jau vairākus gadus, līdz firmai atņemta atļauja tā ražošanas turpināšanai.

● Janko Iscriks, Toronto vizinas lepnā, izmaksātā automašīnā un viņam bankā ir 7.000 dol. noguldījums. Taču, būdams basketbola entuziasts, viņš bija atļāvies kādā sporta piederumu veikalā pievākt bez samaksas basketbola bumbu $10.95 vērtībā. Zādzība atklājās un tiesnesis sodīja Janko ar 200 dol. naudas sodu vai 20 dienām cietumā. Janko sodu samaksāja.

● Kalpotāju streiks Royal York viesnīcā, Toronto, turpinas jau 11. nedēļu. Trešdien viesnīcas vadībai bija atkal pārrunas ar aordbiedrības pārstāvjiem, taču vienošanos nepanāca. Viesnīca, neraugoties uz streiku, darbojas bez traucējumiem, jo 250 streikotāju atgriezušies darbā un ap 900 kalpotāju pieņemti no jauna.

Arodbiedrība prasa 10¢ algas pielikumu stundā, bet viesnīcas vadība sola tikai 2½¢.

● Albertas provincē pēc ilga sausuma trešdien sāka līt. Meteorologi paredz, ka lietus turpināsies. Labības sējumi tomēr sausumā panīkuši, un lietus nāk par daudz vēlu, lai saglābtu ražu.

● Trešdien kādā nomales namā, Port Essingtonā, Britu Kolumbijā, izcēlās ugunsgrēks un, iekāms ugunsdzēsēji paspēja ierasties, jau koka ēka stāvēja liesmās, kuras vējš pārnesa uz apkārtējām mājām. Tā kā Port Essingtonā vairums namu bija no koka celti, uguns nelaime strauji vērsās plašumā, un jau stundas laikā liesmas un dūmu mutuļi klājās pāri visam ciemam. No 27 mājām līdz pamatiem nodegušas 21, bet pārējās, kaut daļēji apdzēstas, nav piemērotas cilvēku mitināšanai. Ugunsnelaimē visu savu iedzīvi zaudējušās ģimenes evakuētas uz citurieni. Agrāk Port Essingtona bija nozīmīgs tirdzniecības centrs un zvejnieku osta Vankuveras tuvumā, bet pēdējos gados to izkonkurējusi Haysportas pilsēta, kuŗa uzbūvēta pretējā upes krastā. Port Essingtonu apdzīvoja galvenokāt trūcīgas indiāņu ģimenes. Tagad tās visas palikušas bez pajumtes.

noguldīt savu iekrājumu Londonas latviešu krājkasē un aicina savus biedrus darīt to pašu.

● Londonas latv. kreditsabiedrības pirmais darbības mēnesis noslēdzies ar iepriecinošiem rezultātiem: noguldījumi sasniedz $10.916,85, pajas $140,40. Tajā pašā laikā aizdevumos izsniegti $3.900,-. Šis sākums liecina, ka latviešu banka ne tikai pieņem savu biedru noguldījumus un izsniedz aizdevumus, bet reizē ar to katrs noguldījums un katrs aizņēmums ir arī apdrošināts, kas nozīmē, ka „vislaunākā gadījumā" noguldītāja norādītais mantinieks saņem apdrošinājumu noguldītās summas apmērā, bet aizņēmēja piederīgie, nedz arī galvinieki nav atbildīgi par aizņēmuma atmaksu.

Banka atvērta katru trešdienu, no pl. 7-9 vakarā, 164 Broughdale Avenue.

KANADAS DZIRNAVNIEKA VĒROJUMI PAD. SAVIENĪBĀ

Sulaime dzirnavu sabiedrības prezidents Sals Koenen's Vinipegā, apceļojis Padomju Savienību, lai iepazītos ar to dzirnavu iekārtām, kas Padomju žurnālos izslavētas par labākām pasaulē.

Viņš stāsta, ka ar iebraukšanas vīzu nav gājis tik viegli, kā tas licies, kad saņemts ielūgums, paziņojot, ka var braukt tikai uz Ļeņingradu, Maskavu, Ķijevu un atpakaļ caur Berlīni.

Iebraucot Padomju Savienībā, tiešām laipnība bijusi milzīga. Ļeņingradā to sagaidījis Padomju savienības lielāko dzirnavu direktors un pavadījis visu laiku, līdz apskates beigām. Tā kā Koenenam bijis līdz savs tulks, tad direktors arī bijis gandrīz vienīgais, ar ko tas varējis sarunāties, jo strādnieki ne visai labprāt gribējuši viņam atbildēt, licies, ka tie skatās uz viņu ar skaudību un zināmu neuzticību.

Šīs lielākās dzirnavas Padomju Savienībā ražojot 100 tūkstoš maisu dažādu miltu nedēļā, apkalpē 6000 strādnieku, kuŗi gan maisus vēl nesot uz pleciem un viņš pats personīgi redzējis, ka maisu nesēju vidū bijušas arī sievietes.

Sulaime dzirnavu sabiedrība ir ceturtais lielākais uzņēmums Kanadā. Kad salīdzinājuši produkciju, izrādījies, ka tās produkcija atbilst krievu dzirnavu produkcijai, tikai ar to starpību, ka Kanadā 6000 strādnieku vietā strādājot tikai 1500 un maisus neviens neceļot, bet šo darbu veicot mašīnas. Pēc šī salīdzinājuma krievs juties neērti, bet tad gribējis vēl palielīties un teicis, ka viņa rīcībā esot divi Zissa automobiļi, uz to Koenens atbildējis, ka viņa rīcībā esot seši kadillaki un 30 dažāda cita tipa automobiļi, un katram strādniekam esot savs personīgs vāģis, dažam pat divi. Tad nu krievs palicis dusmīgs un teicis, ka viņi vienkārši tam neticot.

Tālāk Koenens pastāsta, ka viņš redzējis Padomju Savienībā visskaistāko baletu un teātri pasaulē, visnetīrākās viesnīcas, ēdis visdārgākās pusdienas par 42 dolari, dzēris visdārgāko vodku (16 dolaru pudelē) un mazgājies vislabākajā dušu pirtī, kādu viņam bijusi izdevība redzēt.

J. Z.

Latvijas Amerikā
pārstāvis Hamiltonā,
JĀNIS GAILĪTIS,
72 GREEN MEADOW RD.,
Hamilton, Ont. Tel. FU 3-7717.

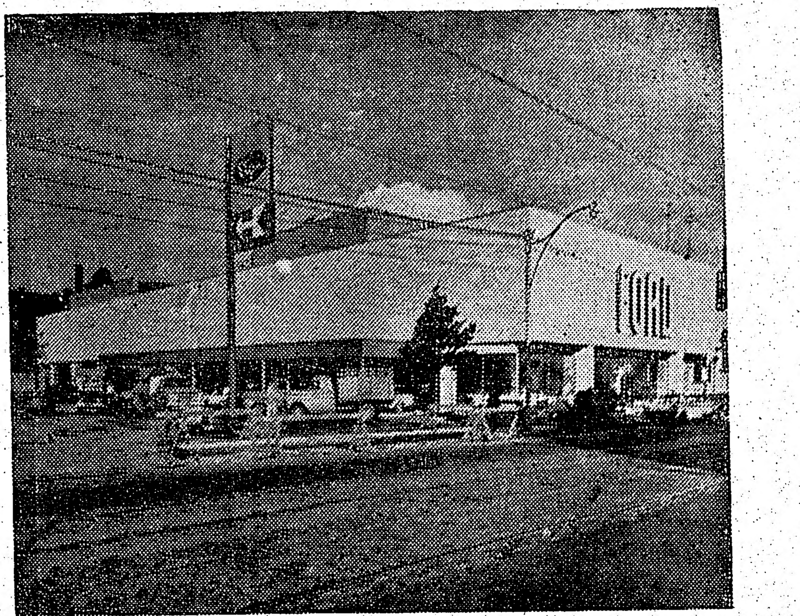

Šis ir jaunais Elgin Motors Co. tirdzniecības un auto remonta nams Toronto pilsētas centrā, Bay un Elm ielu stūrī, ko oficiāli atklāja otrdien.

ATKLĀTS JAUNS, MODERNS AUTONAMS TORONTO CENTRĀ

(jg) Vairojoties klientūrai, Elgin Motors Co. Ltd, kas līdz šim mitinājās 636 Bay ielā, Toronto, bija spiesta domāt par labāku un ērtāku visu pasūtījumu izpildīšanu, kādēļ bija nepieciešami celt jaunu, plašu, modernu namu pilsētas centrā, 655 Bay ielā, atvēlot šim nolūkam 2½ milj. dolaru. Būve tagad nobeigta, un otrdienas pēcpusdienā jauno celtni atklāja un nodeva lietošanai. Notikumā piedalīties firmas vadība bija aicinājusi visus Toronto iznākošo laikrakstu redaktorus.

Firma Elgin Motors Co. tirgojas ar Forda automobiļiem un tos remontē. Šiem nolūkiem iekārtotas modernas auto iztādes telpas divi stāvos, tāpat milzīgas remontdarbnīcas, trīs stāvos. Katrā no tām reizē iespējams novietot ap 150 mašīnas. Visas telpas vēsinātas, apgādātas ar svaigu gaisu un moderni iekārtotas, neskopojoties ar daudzām mechaniskām palīgierīcēm, kuŗas atvieglo strādnieku darbu. Ar to panākts, ka auto remontos varēs īstenot „Deviņos iekšā, piecos ārā" saukli, neatkarīgi no tā, cik lieli labojumi automašīnai būtu nepieciešami. Firmas plašais speciālistu kadrs, tāpat rezerves daļu noliktava atļauj izremontēt jebkuŗu Forda gadagājumu visīsākā laikā. Remontdarbnīcas paredzējušas dienā izlaist cauri izlabotus vismaz 300 automobiļus.

Pieaugot Toronto iedzīvotāju skaitam (1948. g. bija 989.000, 1960. g. — 1.627.000), tāpat automašīnu skaitam, šādas plašas darbnīcas izrādījušās absolūti nepieciešamas, lai spētu apmierināt klientu vajadzības visīsākā laikā. Patlaban Elgin Motors Co. ir lielākais šāda veida pasākums Kanadā.

Auto izstādes telpa Elgin Motors Co. Ltd. jaunajā namā.

JONĀSS MIESNIEKS

DIEVS IR M

II

6. turpinājums

GENERALKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861,
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.,
5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

V. BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS
SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.
TORONTO. PL. 9-0266.

ALEKSANDRA KĀNBERGA
RAKSTU DARBU BIROJS
65 Ferrier Ave., Toronto,
(pie Danforth & Carlaw)
Tel.: HO 3 2667

LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA LATVIAN (TORONTO) CREDIT UNION Limited
maksā 4% gadā par noguldījumiem un 3½% par depozitiem, izdara visas parastās banku operācijas.
Birojs atvērts divas reizes nedēļā no plkst. 8—10 vakarā.
Pirmdienās Sv. Andreja baznīcas telpās, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel WA 4-0503;
ceturtdienās 231 Roncesvalles Ave., Venus puķu veikalā, tel.: LE 4-4645.
Pasta adrese: 280 Wright Ave., Toronto, Ont.

Sarīkojumu kalendārs
TORONTO
26. oktobrī G. Trēziņas (mecosoprāns) koncerts, koncertapvienības sarīkojumā.
11. novembrī — Gleznu izstāde - koncerts Centrālās bibliotēkas telpās, St. George / College.

KRĀSOTĀJS
Zema cena — augsta kvalitāte.
CL 5-6451

...Co. tirdzniecības un auto remonta ...rā, Bay un Elm ielu stūrī, ko ofi...a otrdien.

...UNS, MODERNS ...ORONTO CENTRĀ

... bija aicinājusi visus Toronto iznākošo laikrakstu redaktorus.

Firma Elgin Motors Co. tirgojas ar Forda automobiļiem un tos remontē. Šiem nolūkiem iekārtotas modernas auto izstādes telpas divi stāvos, tāpat milzīgas remontdarbnīcas, trīs stāvos. Katrā no tām reizē iespējams novietot ap 150 mašīnas. Visas telpas vēsinātas, apgādātas ar svaigu gaisu un moderni iekārtotas, neskopojoties ar daudzām mehaniskām palīgierīcēm, kuras atvieglo strādnieku darbu. Ar to panākts, ka auto remontos varēs istenot „Deviņos iekšā, piecos ārā" saukli, neatkarīgi no tā, cik lieli labojumi automašīnai būtu nepieciešami. Firmas plašais speciālistu kadrs, tāpat rezerves daļu noliktava atļauj izremontēt jebkuru Forda gadagājumu visīsākā laikā. Remontdarbnīcas paredzējušas dienā izlaist cauri izlabotus vismaz 300 automobiļus.

Pieaugot Toronto iedzīvotāju skaitam (1948. g. bija 989.000, 1960. g. — 1.627.000), tāpat automašīnu skaitam, šādas plašas darbnīcas izrādījušās absolūti nepieciešamas, lai spētu apmierināt klientu vajadzības visīsākā laikā. Patlaban Elgin Motors Co. ir lielākais šāda veida pasākums Kanadā.

JONĀSS MIESNIEKS

DIEVS IR MĪLESTĪBA

II

„Tā nāk no Drezdenes, kur dega ielas, un vienā pašā Drezdenes dzelzceļa stacijas hallē amerikāņu bumbas apraka divi tūkstoši cilvēku. Es to atradu stacijas drupās, un atvedu līdzi uz Ameriku," stāstīja Vilka kundze.

Durvis pa labi veda uz plašu ēdamistabu, bet tai pretī bija kāda cita istaba, ko Vilks bija pārvērtis par savu darbnīcu. Tās bija divviru durvis, kas kabinetu šķīra no ateljē. Durvis bija vaļā, un no kabineta varēja redzēt, ka Vilks stāv darbnīcā pie molberta, otām, paleti rokā, un glezno.

„Es strādāju baznīcas dāmu komitejā," Vilka kundze teica vīram. „Nupat, vai Šķipsnas kungs nedzirdējāt, kā mani ņēma priekšā draudzes priekšnieks? Man patīk iet sabiedrībā, bet kā nu lai tur eju, ja tu esi izdaudzināts par ateistu? Pats mūsu mācītājs tevi tā nosaucis: ateists."

„Es nesaprotu, kādēļ mani neliek mierā," apstājies no gleznošanas atbildēja Edgars Vilks. „Ko viņi jaucas manās lietās?"

„Ne tevi, bet mani neliek mierā," ienākusi vīra darbnīcā, uzsvēra Vilka kundze, „un tu, mans vīrs, esi vainīgs. Es strādāju, Dainis un Laimons strādā, vienīgi tu dzīvo dīkā. Vai tu nevari savaldīt savu muti? Tu dari mums visiem tikai nepatikšanas. Man un viņiem, arī jums, Šķipsnas kungs."

„Ar ko?" gleznotājs Vilks jautāja.

„Ar to, ka tu saki — Dievs ir fikcija, un neej vairs baznīcā," es atbildēju Vilka kundzes vietā. „Baznīca mūs pārveda šurp no Vācijas. Ja nav dievlūdzēju, nav baznīcas."

„Un kas cits, kā draudzes un mācītāji uztur mūsu skoliņas? Strādā par velti. Ne viņi jaucas tavās lietās," sacīja Vilka kundze, „bet tu jaucies viņu lietās."

To teikusi, Vilka kundze iegāja ēdamistabā.

„Kur zēni?" viņa jautāja no tās.

„Aizgāja uz kino," Vilks atbildēja darbnīcā.

Pēc kāda laiciņa Vilka kundze aicināja uz kafiju. Ēdamistabā stāvēja provizorisks galds, bet to slēpa galdauts, pirkts tai pašā veikalā Evans, kur Vilka kundze bija par kasieri. Pretī galdam bija virtuves durvis, pa kurām nāca Vilka kundze ar kafiju. To dzērām trijatā.

„Kur bija Dievs, kad bumbas apraka 2000 cilvēku vienā telpā Drezdenē?" Vilks jautāja, bet mēs ar viņa kundzi neatbildējām. Klusējām, bet Edgars Vilks nerimās:

„Man patīk, ka Laimons un Dainis jau sāk paši savu dzīvi. Neviens Dievs tiem nepalīdzēs, ja paši nestrādās. Neviens cits neveido dzīvi, kā pats cilvēks."

Tad viņš jautāja: „Kas ir totālā vēlēšanās?"

„Libido", es atbildēju smiedamies.

„Nu tad atbildi," viņš, kā apvainojies, jautāja: „Kas vairāk no svara: Dievs vai mūsu dzīvība? Un ko vairāk mīlam — Dievu, vai sevi pašu?"

„Libido" un gars ir visai maza daļa no cilvēka dzīves," sacīja Vilka kundze, acīmredzot gribēdama notušēt vīra jautājumu. „Kur paliek dzīves cīņa, rūpes un raizes? Kur mātes mīlestība?" viņa jautāja, ieliedama kafiju.

„Un darbs", es piebildu, „vai tas neaizņem visu dzīvi? No šūpuļa līdz kapam, dzīve paiet vienā darbā, vienās rūpēs."

„Saprotams," piekrita Edgars Vilks, pametis savu pirmo jautājumu, „griba dzīvot ir galvenā totālā vēlēšanās, bet, neatkārtosimies. Īstenībā mēs visi redzam vislielāko vērtību dzīvībā, ne Dievā, ne kādā „libido". Freuds ir žīds un tādēļ „libido" viņam pirmā vietā, bet ko tas līdz, ja dzīvību, vislielāko vērtību, izbeidz nāve. Esmes antiteze — Neesme. Vai ne? Te mēs esam, te mūsu vairs nav. Tāds ir mūsu liktenis. Vai ne? Traģisks . . . To pasaka jau vecie grieķi 300 gadus pirms Kristus dzimšanas . . . ", viņš nerimās runāt. „Atbildiet vismaz uz šo jautājumu, ja neatbildējāt, ko vairāk mīlam: Dievu vai sevi pašu?"

„Es nemaz nezinu, kas tā esme tāda ir", sacīja Vilka kundze.

„Vai tu neredzi?" viņš sacīja, rādīdams uz logu. „Saules mirdzēšana, zvaigžņotā debess, zeme un ūdeņi, koki un dzīvnieki, cilvēki un kukaiņi, žurkas un rāpuļi — visa pasaule, viss izplatījums, debesu gudrība, zemes auglība, norāda, ka miljardu gados no šīs bagātības izveidojās dzīvība. Esmei nav ne tagadnes, ne pagātnes, ne nākotnes, ne jaunības, ne vecuma . . ."

„Tā tikai ir spekulatīva teorija", es iemetu vidū.

„Nē, tā ir mūžība," viņš atcirta. „Un, ja arī spekulatīva teorija, tad . . . ticamākā. Mēs pasauli redzam ik dienas, bet Dievu nekad."

„Kāpēc tu nepaliec pie savas glezniecības? Kādēļ tu bāzies filozofijā?" es jautāju, redzot, ka Vilka kundze sāk novākt tasītes un pazūd virtuves durvīs.

„Es esmu cilvēks", viņš sacīja, no ēdamistabas caur kabinetu iegājām gleznotāja Vilka darbnīcā, kur viņš gleznoja, kā pats teica, pagānu meiteni, bez modeļa. Nostājies pie molberta, saņēmis otu rokā, viņš sacīja:

„Kā es varu gleznot, ja neesmu skaidrībā pats ar sevi? Es meklēju patiesību visās lietās, ne tikai attiecībā uz Dievu."

„Kas ir patiesība?" es jautāju. Šai brīdī atgriezās Vilka kundze. Viņa ienāca darbnīcā un, dzirdēdama manu jautājumu, sacīja:

„Kristus nevarēja atbildēt, kas patiesība, tad nu atbildēs mans vīrs, Šķipsnas kungs."

***

Pēc gada lieta par gleznotāju Edgaru Vilku (viņš neturēja mušas „Džungļu pilsētā" bija tik tālu nobriedusi, ka mūsu mācītājs

(Nobeigums 4 lpp.)

AINA KRAUJIETE

MISTĒRIJA

Violēts kaķis tup atvērtā logā,
logā, kas tumšs ir kā tinte;
jeb varbūt tur zogas
tumsa kā kaķis
un logā — zied hiacinte?

Meitenes acis dziļumā smejas,
slēptas aiz dzeltenas maskas;
jeb varbūt no lejas
tikai tā liekas —
stāv manekens, taisīts no vaska?

Paveras durvis un aprij kādu,
aprij kā mute bez baudas;
kam logu lai rādu
tumsā, kur atskan
kā kaķa, kā meitenes raudas?

RAKSTNIEKA E. HEMINGVEJA MŪŽS UN DARBI

Svētdien, 2. jūlijā, savās mājās, Sun Valley, Idaho, 61 g. vecumā miris pasaulslavenais amerikāņu rakstnieks, Nobeļa prēmijas laureāts Ernests Hemingvejs.

Nāve rakstnieku pārsteidza agri no rīta, kad tas tīrījis bisi. Šāviens nejauši gājis vaļā, izdzēsdams lielu personību. E. Hemingvejs pēdējā gadā pavadījis ilgāku laiku slimnīcās, jo cietis no veselības traucējumiem sakarā ar paaugstinātu asinsspiedienu.

Hemingveja nāve izraisījusi plašas atbalsis pasaules presē. Eiropā, kur Hemingvejs daudz uzturējies Parīzē, Madridē u.c. viņa pēkšņā aiziešana izsaukusi nedalītu nožēlu.

Britu literatūras kritiķis C. Konolijs laikam vistiešāk izteica arī daudzo draugu klusās domas, kas šaubās par to, vai nelaimes gadījums tiešām nācis nejauši (ievērojot H. sabrukušo veselību un viņa raksturīgo nostāju pret slimībām un nāvi): „Pazīstot viņu labi, domāju, ka, ja slimības gaita nedotu cerības atveseļošanai un viņam jābeidz būt Ernestam Hemingvejam — viņš drīzāk aizietu nekavējoties, nekā gaidītu lēnu galu."

Ir arī dažādi uzskati par to, ar ko īsti sirdzis Hemingvejs, un ka viņa slimība bijusi daudz nopietnāka, nekā zināms atklātībai.

Daudzi arī norādījuši uz autora slikto izskatu un depresiju pēdējā laikā, vedot to sakarā ar H. tuva drauga, filmaktiera Geri Kupera nāvi, kas H. nākusi kā smags sitiens.

Vietējais šerifs nespēja rast atbildi jautājumam, kā H., būdams eksperts ieroču lietošanā, varējis pielaist neuzmanību tīrot pielādētu šauteni. Tāpat priekšistabā neesot atradušās tīrīšanā lietojamās lietas.

Interesants ir Ernesta Millera Hemingveja diezgan vētrainās un negadījumiem bagātās dzīves apraksts

Viņš dzimis 1898. g. 21. jūlijā, Ilinojā, ārsta ģimenē. 17 g. vecumā, pēc vidusskolas beigšanas, uzsācis reportiera gaitas Kansas Sitijā, no kurienes pārnācis uz Toronto. Drīz Hemingvejs devās uz Eiropu kā Toronto Daily Star korespondents. Atgriezies 1923. g. Toronto un sagaidījis dēla piedzimšanu, viņam izceļas nesaskaņas ar redakciju un pēc Ziemassvētku bonusa saņemšanas H. atkal dodas uz Parīzi, zinādams, ka viņa īstais aicinājums ir rakstniecības laukā, ne žurnālistikā. Viņa pirmā grāmata „Trīs stāsti un desmit poēmas" publicēta 1923. g. Tam sekoja „Saule arī lec" 1926. g. un „Ardievas ieročiem" 1929. g. Ar šīm un citām šai periodā sarakstītām grāmatām Hemingvejs ātri ieguva pasaules slavu kā savas paaudzes vitālākais rakstnieks.

Hemingvejs neaprobežojās tikai ar rakstīšanu, bet piedalījās gan pirmā pasaules karā, vidējo austrumu frontē un spāņu pilsoņu karā. Visur viņš guva ievainojumus un atradās dzīvības briesmās. Spāņu pilsoņu kara piedzīvojumi un iespaidi atspoguļojās romānā „Kam zvani skan", ko uzskata par viņa labāko darbu.

Šis, kā arī citi viņa romāni filmēti, piem., „Saule arī lec". Latviešu valodā iznācis Hemingveja „Ardievas ieročiem", bez tam periodikā parādījušies īsāku noveļu tulkojumi.

Arī otrā pasaules karā Hemingvejs, piedalīdamies kā korespondents, cieta auto katastrofā, Londonā. Sekoja grāmata — „Pāri upei — kokos", kuru kritiķi, tomēr, neievēroja tik atzinīgi kā iepriekšējos darbus. Sekoja it kā pagurums. Tad nāca „Vecais vīrs un jūra", Pulicera un Nobeļa prēmijas, 1953. un 1954. g., pēc kam autors savā rosīgumā apsīka uz ilgāku laiku.

Pirms došanās uz slimnīcu š. g. aprīlī, Hemingvejs pabeidzis savu pēdējo romānu, ko paredzēts drīzumā izdot.

Noslēgumā jāsaka, ka Ernests Hemingvejs ne tikai uzspiedis savu zīmogu amerikāņu rakstniecībai, bet arī Eiropas literārajai pasaulei, kas vienbalsīgi apzīmē viņa nāvi par neatsveramu zaudējumu.

Senās kāzas Niagarā

VĒROJUMI TRADICIONĀLAJĀS DRAUDZĪBAS DIENĀS

Niagarā, 1. jūlijā, ar seno latviešu kāzu uzvedumu, Lilijas Gleškes sakārtojumā un iestudējumā, viesojās tautisko uzvedumu ansamblis ar 23 dalībniekiem no Detroitas.

Bieži lasām presē un dzirdam priekšlasījumos par tautas kopā turēšanās nepieciešamību un seno tradiciju saglabāšanu, taču darbos tas izpaužas visai nepārliecinoši. Maz ir to, kas kaut ko dara seno paražu saglabāšanā un atdzīvināšanā.

Saprotams, jauno laiku ritumā jau dzimtenē kāzu paražas ārēji bija stipri pārveidojušās, tomēr nebija daudz zaudējušas no sava iekšējā satura. Turpretim tagad, svešumā, kur mūsu jauniešu dvēselēs tiecas iesūkties svešu kultūru dīgļi, lielā mērā apdraudēts latvisko vērtību esenciālais saturs. Un tāpēc jo svarīgi mūsu etnografiem rādīt tautiešiem seno godu un svētku uzvedumus, kas nostiprina apziņā mūsu nacionālās vērtības un ir labākais pretlīdzeklis svešajām ietekmēm.

Daudz šinī ziņā darījusi diedātāja Lilija Gleške, Detroitā.

Kad pirms pāris gadiem viesojos Detroitā, Lilija Gleške jau bija iecerējusi dažus uzvedumus. Nepagāja ilgs laiks, un ar prieku lasīju laikrakstos par seno kāzu uzveduma īstenošanu, un tagad šo izrādi skatīju Niagarā.

Ievadījumā Indulis Gleške nolasīja paskaidrojumu par latviešu kāzu izdarībām vispār un īsumā pakavējās pie paša uzveduma.

Nodziestot lielajām spuldzēm un iedegoties svecēm, skatītāji vispirms ieraudzīja pēc mākslinieka F. Banges metiem darināto sienas rotājumu un bagātīgi gardumiem klāto cienasta galdu. Jāpiezīmē, ka kāzas notika līgavaiņa vecāku mājā, kur uzveda tikai vienu daļu — līgavas pārvešanu.

Pirmo dziedājumu ievada mārša H. Gleške, kokles pavadījumā: „Es, meitiņa, kā rozīte".

Dzirdams troksnis, suņu riešana, taures pūšana, un mājinieki satraukti gaida līgavas pārvešanu. Pēdējo ved aizsietām acīm, lai neredz ceļu atpakaļ uz tēva sētu. Līgava ceļā izmet dzīparus, tā rādot bāliņiem ceļu, pa kuru tā aizvesta. Līgava no tēva sētas paņēmusi līdzi uguni. Šī paraža norāda uz rituālu par uguns pavarda sargāšanu. Uguns bija dārga manta. Ja tā izdzisa, vajadzēja iet uz citām mājām pēc uguns, un tā bija slikta zīme — tuvojās kāda nelaime.

Kāzu viesi jautrajā Garajā dancī. J. Liģera uzņ.

Līgava ierodas ar pavadoņiem, karoga un eglītes nesējiem. Līdz nāk arī pūra lāde ar bagātīgām dāvanām. Vedējs ar zobenu cērt krustus, lai aizdzītu ļaunos garus no līgavas ceļa. Līgavai istabā ieejot, paklāj zem kājām baltu segu, ko dara arī priekš mičošanas, lai nesaskartos ar zemi (toreiz nebija grīdas, bet klons) un ļaunajiem gariem. Līgavu sagaida līgavaiņa tēvs un māte un ved pie pavarda, kur noliek uguni. Lai iegūtu mājas gara labvēlību, līgava visur ziedo.

Mājas ļaudis to apkaisa ar graudiem un naudu, jo viņa taču būs dzimtas turpinātāja.

Pēc ziedošanas un 3 reizes ap galdu apstaigāšanas, notiek laulāšanas izdarības, jeb līdzināšana-saderināšana.

Notiek mielošanās, savstarpēja apdziedāšanās.

Jaunais pāris kopējā traukā mazgā rokas, it kā uzņemtos kopējās dzīves priekus un bēdas. Vedējtēvs pirms dejas ar zobenu uz klona uzvelk lietuvēna krustu, lai pasargātu māju no ļaunajiem gariem.

Beidzot notiek līgavas mičošana, kad viņas vainagu pakar zobena galā.

Par pašu etnografiski pareizo sakārtojumu un tērpiem būtu daudz kas iebilstams, bet jāievēro apstākļi, ka L. Gleške šo uzvedumu gribējusi rādīt arī svešstautiešiem un tādēļ to centusies padarīt skatuviskāku. Būtu bijis jauki, ja līgavainis, rādot savu spēku, maizes klaipu pārgrieztu vienā griezienā. Tāpat pirms mičošanas nedrīkstēja pūru dalīt un gailis dziedāt. Tautas dziesma saka:

Mičo drīz mičotāja,
Gaiļa laika negaidiet! u.t.t.

Pats uzvedums viscaur norisa dzīvi un skatītāji sekoja ar lielu interesi.

Pāri visiem tēlotājiem izcēlās vedējtēvs, Miķelis Līgotnis ar savu meistariski izjusto, gaiša humora caurstrāvoto spēli un dziedājumu. Laba bija arī viņa partnere V. Tropa. Līgavu tēloja pati Lilija Gleške, kuŗai simpatiska balss. Kustībās gan līgava, šķiet, vairāk no muižas vai pilsētas vesta „freilene", nekā lauku sētā zagta meitene. Arī tērps nelatvisks. Līgavainis (viesis no Toronto) A. Ķivlenieks savā dziedājumā izpelnījās klausītāju atsaucību. A. Deksnis — karognesējs, iepriecināja ar drošām, kustīgām izdarībām. V. Logina — vīramāte un J. Bērziņš — vīratēvs, pierādīja pareizas skatuviskas kustības. Arī pārējie tēlotāji savas lomas veica labi.

Šiem tautiskiem uzvedumiem, kā pieredze rāda, ir liela atsaucība trimdas sabiedrībā. Tas nozīmē, ka latviskuma saglabāšanai tie būtu vēl vairāk popularizējami un biežāk uzvedami.

B. S.

Draudzības dienu Niagarā rīcības komitejas pr·sēdis, R. Kolesnikovs, B. Senkēviča un Dr. V. Muižnieks. J. Liģera foto.

APLAUSI PĀRBĒDZĒJAM

(LZA) Īsumā ziņojām par Kirova trupas baletzvaigznes Rudolfa Nurejeva bēgšanu Parīzē, kurš devis solījumu nekad vairs neatgriezties dzimtenē. Pēc azila tiesību piešķiršanas, Nurejevs tūliņ angažēts de Guevas baletā, un, uzstājoties savā priekšnesumā, publikas aplausi nav rimušies pie katras viņa parādīšanās uz skatuves.

6. turpinājums

— Esmu toreiz maldījies, — Selga vienaldzīgi noteica. Viņš bija paguris — galu galā, kāda nozīme visam? Tā vai tā, izkļūt no šīs vietas viņam izredžu nebija, tad jau labāk vēl pēdējo reizi sasliet spuras.

— Ak, maldījies? Nabadziņš . . . Un cik tu par šo maldīšanos saņēmi? Tūkstoti? Divus? Nu?

Pratinātāja palīgs, kas visu laiku nekustoties bija nostāvējis pie loga un trulu skatu blenzis griestos, izņēma no bikšu kabatas mazu nazīti, atvāza un, sākdams tīrīt nagus, vienaldzīgi ierunājās:

— Lai paliek, Koļa . . . Šai reizei pietiks.

Mazais gribēja vēl ko teikt, bet garais, acīm redzot, bija priekšniecība. Viņš piespieda zvana pogu un durvīs parādījās zilā uzvalkā tērpies vīrietis.

— Izvest.

☆

Pulkstenis bija tikko noskaitījis astoto vakara stundu. Ranta sēdēja savā istabā un lasīja Partijas īso kursu — ja gribēja studēt, tad nepieciešami bija jāpārbaudās arī šajā priekšmetā. Galda spuldze apgaismoja vienīgi grāmatu, istaba pati bija krēslā. Blakus istabā spēlēja radio un skanēja trauki — māte klāja vakariņu galdu.

Ranta aizvēra grāmatu — neinteresantā lasāmviela midzināja. Neskaitāmie saīsinājumi, kuŗu nozīmi tā nemaz necentās atrisināt un iegaumēt, gurdināja acis. Un tomēr — arī tie bija jāmācās.

Atvērās durvis, un tajās parādījās mātes trauslais stāvs.

— Man rūpes par tēvu . . . Viņš pusdienas laikā bija tāds — tāds dīvains . . . Beidzamajā laikā viņš vakaros tik ilgi nemēdz palikt ārpus mājas . . .

— Kad viņš aizgāja? — Ranta ieskatījās mātes sejā. — Neteica, kur ies?

— Nē, neteica. Aizgāja? Bija ap trijiem. Un nu jau septiņi . . .

Bet pagāja viens stundas ceturksnis pēc otra, un Selga neatgriezās. Ranta vairākkārt izgāja pie mātes ēdamistabā, gribēja tai teikt kādu mierinātāju vārdu, bet balss pašai bija zudusi. Lai cik mierīgi un nosvērti viņa centās runāt, neziņas radītais satraukums tomēr bija pārāk liels un neslēpjams.

Klusums dzīvoklī kļuva neciešams, bet kad Ranta, lai daudz maz novirzītu domas, ieslēdza radio, Selgas kundze tai īgni uzsauca:

— Netaisi trokšņa! Tu zini, ka man sāp galva!

☆

Un atkal klusums, neziņa un gaidīšana.

— Piezvani Grantiem — varbūt viņš tur?

— Nav, — māte īsi atbildēja. Viņa paskatījās pulkstenī, nogludināja ar roku galdautu, un piecēlās.

— Es gaidīšu vēl pusstundu. Ja tad viņa nebūs . . .

Viņa teikumu nenobeidza, bet pēkšņi ar visu būtni klausījās klusumā, ko pārtrauca tikko dzirdama kāju švīkoņa dzīvokļa priekšistabā, un klusa ieklepošanās.

— Paldies Dievam! Tas ir tēvs!

Vakariņu laikā Selga bija nerunīgs. Viņš bieži nedzirdēja sievas un Rantas jautājumus, un pēc vakariņām, papirosu iesmēķējot, tam roka viegli trīsēja. Laiku pa laikam viņš ilgi un domīgi uzlūkoja Rantu, bet kad tā viņa skatu notvēra, nolaida acis, vai izlikās, ka skatās tai garām. Neizsmēķējis līdz galam, viņš pateicās sievai par vakariņām un aizgāja savā istabā. Kad Selgas kundze, galdu nokopusi, iegāja pie vīra, tā atrada to kārtojam dokumentus. Viņa uzlika roku vīra plecam.

— Ko tu dari, Jūlij?

Selga sarāvās. Sievas ienākšanu viņš nebija dzirdējis.

— Tāpat . . . Jāsakārto . . . Nevar zināt , , , ja kādreiz ievajagās, lai nav ilgi jāmeklē . . .

— Kā tu to domā? Tu taču savas lietas zini atrast.

— Es ja . . . Bet nevar jau zināt . . .

Viņš atliecās atpakaļ un satvēra sievas roku.

— Nevar jau zināt, — viņš atkārtoja, — šodien viens — rītu cits . . . šodien Kalniņš, rītu Bērziņš un parīt . . . nujā — parīt, varbūt, Selga . . . Un tad visam te jābūt tā, lai jūs arī bez manis varētu ar visu tikt galā.

— Jūlij! Kāpēc tā? Tu . . . tu taču neesi nekas bijis! Kāpēc lai tevi . . . ?

— Tomēr, tomēr, Dorīt! Esmu ceļojis, esmu bijis ārzemēs . . . Esmu runājies ar draugiem. Esmu . . . Ek! . . .

Viņš sažņaudza sievas roku un pievilka to savam vaigam.

— Ko mēs varam zināt? Ko mēs varam . . . ?

☆

Šai naktī advokāts Selga ilgi neaizmiga. Ikreizes, kad viņš laidās miegā, tam ausīs iespindza mazā, bakurētainā pratinātāja asā pavēle — izvest!

Kad zili tērptais vīrietis to bija iebīdījis lielā, tukšā telpā, Selga klusībā bija vēlējies tikai vienu — kaut ātrāk visam būtu gals. Bet katram ir savs laiks, un taisni tad, kad mēs tās ilgojamies, nāve liekas mūs aizmirsusi. Selga blakus istabā viens, un šķietami aizmirsts, nosēdēja vairāk kā divi stundas, tad viņu atkal ieaicināja bakurētainā pratinātāja kabinetā. Apsēsties viņam nelika. Mazais sēdēja, tāpat kā iepriekš, aiz galda, garais stāvēja pie loga, it kā viņš šais divi stundās nebūtu pakustējies.

— Šodien ir trešdiena, — mazais iesāka, Selgam garām skatīdamies, — piektdien, pulkstens trijos piecpadsmit, lai te ierodas jūsu meita. Bet tā kā neaizmirstu! Un lai nedomā nenākt — saslimt vai tamlīdzīgi. Pazīstam tādus putniņus! Nekā nelīdzēs — ja nenāks pati, atvedīsim! Te būs — lai uzrāda pie ieejas!

Viņš pasvieda Selgam mazu papīra strēmelīti, un kad tas pārsteigumā, un nobīļa stindzināts, nespēja ne vārda izrunāt, uzkliedza:

— Nu? Skaidrs? Un tagad — marš!

Kā viņš bija izkļuvis uz ielas, kā atnācis mājās, Selga neatcerējās. Tas, ka viņš bija atguvis — vismaz pagaidām, brīvību, viņu ne priecināja, ne pārsteidza — galvā visu laiku zvanīja viena vienīga doma: man jāsūta Ranta uz turieni . . . man jāsūta Ranta uz turieni . . . man jāsūta Ranta uz . . .

Bet ja nu viņš Rantai par pavēli nekā neteiktu! Tad sodīt drīkstētu tikai viņu, Ranta būtu bez vainas. Drīkstētu . . . viņš tumsā pasmaidīja pats par sevi. Kas te vairs prasīja ,ko drīkst, ko nedrīkst? Bez tam — ja nenāks pati, atvedīsim!

— Dievs! Dievs! — Selga žņaudza rokas, — dodi man padomu! Dodi man padomu!

Viņš dzirdēja, ka sieva blakus gultā mierīgi elpoja, ka visa māja bija ietinusies biezā, melnā nakts segenē, gandrīz fiziski sajuta tumsas spiedienu acīs — un ar visu gribas spēku valdīja sevi, lai šausmās, naidā un nespēkā nebūtu skaļi jākliedz.

Pulkstenis blakus istabā nosita pusnakti — pirmo — otro — trešo — ceturto rīta stundu, bet Selga vēl nebija aizvēris acis. Izsmēķēto papirosu galu kaudzīte pelnu traukā uz naktsgaldiņa krājās un auga, un līdzi tai auga arī nemiers un neziņa.

Piektā stunda. Uz ielas dzirdēja aizbraucam pirmos tramvajus — Rīga modās.

— Teikt? — Neteikt?

— Teikt?

— Nē!

Bet tomēr — ko tas dotu?

☆

Ceturtdienas rīts ausa miglains. Pamodusies Ranta brīdi gulēja aizvērtām acīm — viņai bija sajūta, ka šodien to gaida kas liels un jauks, kāds pienākums, uz ko tā jau ilgi priecājusies. Viņa izstiepa roku, iededza naktsgalda spuldzīti un sataustīja tai blakus nolikto papīra lapu.

Tā bija viņas atbilde Vilnim. Paklausot Ivara un tēva brīdinājumam, viņa bija ierobežojusi vēlēšanos atbildēt katru Viļņa rakstu, un — šodien bija diena, kuŗā atkal reiz drīkstēja nosūtīt vēstuli.

Viņa pārlasīja pēdējos teikumus:

— Domās bieži sev vaicāju: vai bija pareizi, ka Tu man atklāji savas domas? Varbūt bija labāk gaidīt, kamēr Tu to būtu varējis man pateikt pats! Bet tad es sevi sarāju — tā bija pareizi. Ja es nezinātu, ka Tu mani mīli, un Tu man rakstītu tikai kā labai draudzenei, tad Tavas vēstules man būtu vienīgi vēstneses no ārpasaules, gaidītās mīļās vēstneses, bet nekas vairāk. Tagad tās man ir reizē prieks un sāpes. Cik ilgi vēl jāgaida, līdz Tu būsi pie manis? Nedēļas — mēneši — gadi?

Man Tevis trūkst: Tēvam ir savas rūpes, mātei savas, un ar manējām tos negribu traucēt. Kaut tu būtu šeit!

Tu mani tik reti esi skūpstījis, un tavos skūpstos nekad nebija kaislības un iekāres, bet varbūt taisni tāpēc tie zied kā gundegas manā atmiņu pļavā. Tu, mīļais! Man gribētos pieglauzt galvu tavām krūtīm, gribētos, lai Tu mani apskautu, piekļautu sev, un es dzirdētu Tavus sirds pukstus. Man gribētos just Tavas stiprās rokas ap sevi, un tas būtu valnis starp mani un pasauli.

Reizēm man kļūst baigi — pasaulē ir tik daudz ļauna! Visa dzīve šodien kļuvusi —

Roka ar vēstuli noslīka lejup. Tālāk viņa vakar nebija tikusi. Kā lai viņa vēstuli nobeidz? Visa dzīve šodien kļuvusi — jā, kāda tad? Vai viņa drīkstēja rakstīt patiesību?

(Turpinājums sekos)

ZVAIGŽŅU TULKU MEKLĒJUMI

TIKLAB PAGĀTNĒ, KĀ TAGAD CILVĒKI MĒĢINA PAVĒRT NĀKOTNES PLĪVURU

Kas īsti ir astroloģija? Caurmēra cilvēkam maz kas zināms par šo „ķēnišķīgo zinātni" — tā to sauc jau kopš gadu tūkstošiem. Sabiedrībā par astroloģiju pieņemts smīnēt. Izlikties gudram un smīnēt par lietām, par kuŗām skaidra priekšstata trūkst, ir viegli, un sevišķas gudrības tur nevajaga. Bet kāpēc mēs nepasmaidām, piem., par augstākās matēmatikas problēmām, jeb kaut vai par bioķīmiskām norisēm cilvēka ķermenī, par kuŗām caurmēra izglītību ieguvušam, intelligentam cilvēkam tāču — būsim atklāti — pārāk daudz jēgas arī nav? . . .

Kāds maldīgs priekšstats jāizklīdina tūliņ, pašā sākumā: astroloģija n a v reliģija un nepretendē tāda būt. Jau pats vārds rāda, ka astroloģija ir „zvaigžņu zintis". Tās pirmsākumi meklējami pirms vairāk tūkstoš gadiem. Jau indiešu vedās varam atrast zvaigžņu pētniecības pēdas, tāpat Ķīnā, Ēģiptē, Babilonijā, no kurienes to pārņēma grieķi. Pie senebrējiem reliģija un likumi aizliedza zvaigžņu dievināšanu, toties babiloniešu ķīļu rakstos ☆ zīme nozīmē to pašu, ko Dievs.

Visās šajās zemēs sistēmatiskā zvaigžņu pētīšana deva pārsteidzošus rezultātus.

Perikla laikmeta grieķi, kas kopa racionālo domāšanu, noliedza astroloģiju kā bērnišķību, kuŗai tajā laikā bija pakļautas Āzijas un Afrikas tautas.

Pie noliedzējiem piederēja ne tikai Perikls, bet arī Tukidids, astronoms Eudoxos u. c.

Tomēr lielais filozofs, visu zinātņu tēvs, Aristotels, astroloģiju atzina un nodarbojās ar zvaigžņu ietekmes pētījumiem.

Tā pamazām grieķi pārņēma un pārveidoja chaldējiešu primitīvo atstroloģiju saskaņā ar saviem matēmatikas atzinumiem, tādējādi radīdami modernās astroloģijas matēmatisko bazi, kuŗu astrologi pielieto vēl šodien savos horoskopos.

Horoskopa aprēķināšanai parasti ņem zvaigžņu stāvokli individa piedzimšanas brīdī; ķīnieši, turpretim, horoskopu mēdza aprēķināt no bērna ieņemšanas brīža. Arī grieķu zinātnieks Plīnijs, vecākais, šaubījās par to, kuŗas zvaigznes īsti noteicot likteni: debess izskats piedzimšanas brīdī, jeb 9 mēnešus ātrāk.

Ēģiptiešu astronoms Ptolemajs bija tas, kas savā darbā Tetrabiblos sakārtoja visas zemes tām piekrītošās zodiaka zīmēs. Ar to viņš lika pamatus t. s. mundanastroloģijai, pēc kuŗas vēl šodien amerikāņi u.c. aprēķina savu valstu likteņus: saimnieciskos uzplaukumus vai krizes, dabas katastrofas, kaŗa iespējas u. c.

Horoskops radās senajā Chaldejā. Grieķi to izveidoja, romieši papildināja, kamēr arabu māgi to attīstīja vispilnīgāk. Ar laiku zvaigžņu zintis ierosināja arī kristīgo pasauli uz pētniecību. Bija laiks, kad pat katoļu baznīcas tēvi nodarbojās ar astroloģiskiem pētījumiem, tāpat vairāki pāvesti.

Pāvestus katoļu pasaulē uzskata par nemaldīgiem. Par to derētu atcerēties augšā pieminētiem smīnētājiem.

Ievērojamais baznīcas tēvs, Akvīnas Toms, atzina zvaigžņu ietekmi uz cilvēka dvēseles dzīvi, domām un dziņām. Mārtiņa Lutera līdzstrādnieks Filips Melanchtons pārtulkoja Ptolemaja darbus par astroloģiju un norādīja uz to derīgumu, resp. kā ar pareizu izturēšanos un rīcību novērst un aizsargāties pret nelabvēlīgām zvaigžņu konstellācijām.

Tāpat mūslaiku slavenais Šveices psichologs, prof. Jungs, pilnīgi atklāti iestājās par astroloģiju, norādīdams, ka šī zinātne atkal „klaudzina pie universitāšu durvīm". Cik zināms, tad Anglijā, Italijā un, laikam, arī kādā Vācijas universitātē pastāv astroloģijas katedras.

Plašās aprindās izplatīts uzskats, ka astroloģija un kristietība ir pretēji poli. Tomēr, analizējot astroloģijas un kristietības garīgos nosacījumus, bez grūtībām jāsecina, ka principiālu domstarpību nav, bet daudzos punktos saskaņa.

Nepareizs pieņēmums, ka astroloģija noliedzot gribas brīvību un radot fatālismu, resp. pakļaušanos liktenim. Cilvēka griba ir tikpat brīva, kā to pieņem kristīgā ticība, un zemes dzīves jēga izpaužas dzīves cīņiņos un uzvarās. Katra cilvēka paša noteikšanā ir, saskaņā ar p a š a atziņām un vēlējumiem, lemt un izšķirt svarīgus jautājumus. Teicienā „saskaņā ar p a š a atziņām" arī slēpjas apstāklis, cik griba ir „brīva" vai „nebrīva". Saprotams, ka absolūtas gribas brīvības nav, jo katrs cilvēks izšķirošā dzīves mirklī rīkosies ar savu personīgo „es" resp. visstiprāk izteikto dzinuli, proti: viens vairāk vadoties no jūtām, otrs ar prātu. Cits akli sekos kaislībām, cits vispār nevarēs izšķirties pa labi vai pa kreisi, bet gaidīs, kamēr notikumi to neatvairāmi iebīdīs izšķirējā fazē.

Šo specifisko „es" nokrāsu nosaka, pēc dabas zinātnieku (eksakta zinātne!) domām, iedzimtība un citi izpētīti apstākļi, pēc astrologu (pavisam neeksakta zinātne!) domām, cilvēka rakstura noteic visas diezgan sarežģītās zvaigžņu konstellācijas individa piedzimšanas brīdī.

Tomēr rakstura īpašības vien nenosaka cilvēka dzīves norisi. Paliek vēl viss, „ko liktenis sūta" — ārējie notikumi un norises, kuŗus cilvēks pats ar savu gribu nevar ne ietekmēt, ne novērst, ne pieaicināt — vienīgi izvērtēt to sekas. Ikdienas dzīvē šos mēdz apzīmēt par gadījumiem, bet pareizāks apzīmējums būtu sūtība. Un nav gan neviena kristieša, nedz patiesa astrologa, kas nebūtu pārliecināts par augstākas varas, augstākas likumības darbošanos un lēmumiem.

Šarlatāni gan nerūpējas par to, ko īsti nozīmē vārds „liktenis", tāpat tiem vienaldzīgi garīgie principi. Šie arī ir tie, kam jāpateicas par neslavu, kādu astroloģija iemantojusi, — neslavu un neizpratni, nepareizu uztveri un aizspriedumus. Astrologi laiku pa laikam tikuši vajāti, sodīti, to darbošanās noliegta, raksti iznīcināti; mācīti astrologi gan sadedzināti uz sārta viduslaikos, gan iemesti koncentrācijas nometnēs jeb nošauti mūsu gadu simtenī. Tomēr visas pūles cilvēku atturēt no „zvaigžņu zintīm" veltas. Ziņkārība ir viena no cilvēka pamatīpašībām un cilvēka gars visos laikmetos un visās valodās asinājies ap „mūžības jautājumiem". To aizliegumiem negrozīt.

Arī īstais astrologs ir patiesības mīlētājs ne fatālists. To atzinis jau 16. g. simtenī itāļu dabas zinātnieks della Porta, sacīdams: „Astra inclinant, non determinant" — zvaigznes rāda noslieci, bet nepiespiež.

Pasaules Raibumi

● Kamēr Rietumi pārliecināti domā, ka ideoloģijas pamatprincipos Padomju Savienības un komūnistu Ķīnas starpā valda pilnīga vienprātība, faktiska informācija tomēr nepārtraukti norāda uz zināmu rīvēšanos abu komūnistu milžu starpā. (Padomju Savienība, piemēram, grib kapitālismu nožņaugt pamazām, kamēr ķīnieši to gribētu izdarīt uz reizes bez kavēšanās). Visjaunākās ziņas par abu komūnistu lielvalstu attieksmju vēsumu pienākušas no Maskavas, kur Rietumu diplomāti noskaidrojuši, ka Padomju Savienība atteikusies nosūtīt savus pārstāvjus uz Pekingu Ķīnas komūnistu partijas 40 gadu dibināšanas dienas atceres atzīmēšanai pagājušās nedēļas nogalē, tādējādi asi apvainojot savus dienvidaustrumu kaimiņus.

● Pēc vairāk kā divdesmit četru stundu ilga streika un plašiem moslemu nemieriem, kas prasīja vienpadsmit cilvēku dzīvību, Alžīrijā atkal iestājies relatīvs klusums. Kā streikus tā nemierus bija noorganizējuši nacionālistu nemiernieki, protestējot pret pēdējo franču piedāvājumu Alžīrijas mieram — dalītu Alžīriju. (Francijas valdība paskaidro, ka tā turēsies pie sava dalītas Alžīrijas plāna tikmēr, kamēr nemiernieku pagaidvaldība neapņemsies garantēt eiropiešu minorītātes tiesības un drošību neatkarīgā Alžīrijā).

● Uzrunājot Portugales parlamentu, ministru prezidents Salazars izteicās, ka Portugalei nav ne mazākās vēlēšanās ievērot Apvienoto Nāciju drošības padomes rezolūciju, kas prasa pārtraukt portugaļu represijas tās Rietumafrikas territorijā Angolā. Salazars A.N. rezolūciju nosauca par teātrālu un rupji apvainojošu pret kādas neatkarīgas valsts pienākumiem. Angolā, ko Portugale uzskata par savu tiešu sastāvdaļu un nevis koloniju, nēģeŗu nemieri turpinas jau četrus mēnešus un skopās ziņas, kas pienāk no nemieru apgabaliem liecina, ka portugāļu armija un aviācija to apspiešanas procesā nogalinājusi desmitiem tūkstošu cilvēku.

Ķīnas komūnistu partijas dibināšanas 40. gada dienā prezidents un partijas vice-priekšsēdis Liušaoči atzinās, ka valsts rūpniecība un lauksaimniecība cieš no dažādām pārejošām grūtībām, kas radušās no nepietiekamas piespiešanās darbā un dažādām dabas katastrofām. Bet tas viss tikšot pārciests. Lauksaimniecībai un rūpniecībai jāpalielina ražošana — jāiet roku rokā vienai otru atbalstot. Lai 10.000 partijas līderiem solīja „atbrīvot" Formozu un brīdināja pēdējos no Sav. Valstu viltības — runāt par mieru un tai pašā laikā intensicēt kaŗa kūdīšanas politiku.

LATVIJAS AMERIKĀ
pārstāvis
ST. KATARINES
H. Greble, 85 Maple St.,
St. Catharines, Ont.,
kārto abonementu, sniedz un pieņem informāciju.

SWISS CANADIAN MEAT & SAUSAGE VEIKALS,
1622 un 1148 Bloor St., W., Toronto.
Piedāvā jums visāda veida gaļas izstrādājumus, kā žāvētu gaļu, dažādu desu, uzkožamos, delikateses. Tāpat liela saldumu izvēle. Laipna apkalpošana. Runājam vāciski.

DIEVS IR MĪLESTĪBA

(Pārnesums no 3. lpp.)

Edgaru Vilku izslēdza no draudzes.

„Ateisti mums nav vajadzīgi", mācītājs pateica, lai gan es pretojos, sacīdams: „Veseliem ārsta nevajaga, bet slimiem."

Kad es atkal šai reizē uzkāpu Vilku karaliskajā dzīvoklī, pirmais, ko dzirdēju bija:

„Kur nu tu iesi?"

Runātāja bija Vilka kundze.

„Nu, Šķipsnas kungs, tas ir piepildījies ko viņš vēlējās", viņa teica. Tad uz vīru:

„Kad mirsi, tevi iemetīs bez funeralijām zemē, ārpusē iesvētītiem latviešu kapiem. Ko nu līdz tava Esme un Neesme?"

„Nekas, neuztraucies," Edgars Vilks atbildēja, „māte zeme, kas mani dzemdēja, saņems mani atkal atpakaļ katrā vietā. Tā mana daļa — nākt no tās un atgriezties tajā."

Bet latvieši „Džungļu pilsētā" viens otram stāstīja: ‚Vilks izslēgts no draudzes."

„Nē, izslēgts no baznīcas," otrs pārlaboja.

Vilka kundze staigāja saraudātām acīm. Viņa bija domājusi, ja Dievs aizsauks vīru pirmo, viņa to liks apbedīt pēc kristīgo paražām. Viņa droši vien redzēja, ka viņas vīra līķis guļ greznā funerāliju hallē, runā mācītājs, ērģeles spēlē sēru maršu, katrā ziņā Šopēna, — ap šķirstu vainagi. Cilvēki rindā nāk atvadīties no nelaiķa . . . Bet nu: nelaiķis vēl dzīvoja. Vēl vairāk: bija izslēgts ne tikai no mūsu draudzes, bet no kristīgās baznīcas. To zināja arī dēli, kā Dainis, tā Laimons, bet viņi klusēja, un Vilka kundze izmisa. Nebija tā, ka mūsu milzīgajā „Džungļu pilsētā", kur Vilki dzīvoja savā karaliskā dzīvoklī, būtu tikai viena laviešu draudze — bija vairākas. Vilka kundze sauca dēlus uz apspriedi vīra darbnīcā. Tā to lietu nevarēja atstāt. Ienāca dēli — viens un otrs, reizē strādnieks un students. Laimons, vecākais no brāļiem, bija noskumis, bet Dainim acis spīdēja kā vanagam.

„Redzat, dēli, kāds ir jūsu labais tēvs," un dziļš rūgtums izskanēja Vilka kundzes balsī. Pats Edgars Vilks, kas mani bija atsaucis par aizstāvi (es biju tiesnesis Latvijā), klusēja kā ūdeni mutī ieņēmis, un arī es netiku pie vārda, jo Dainis iesaucās:

„Kas par niekiem! Vai Amerikā nevalda brīvība? Un vai visi pieder pie baznīcas? Trešā daļa, droši vien, ja ne puse, iztiek bez tās, un nemaz nav sliktāki, kā baznīcā gājēji."

To sacījis, Dainis ar Laimonu gāja prom.

Tikai pēc trīs stundām, jau naktī, viņi atgriezās. Dainis, tāds pat drošs un uzņēmīgs, kā bijis. Laimons gan nebija tik priecīgs. Šaubas gulēja viņa jaunajā sejā. Es visu laiku biju mierinājis Vilka kundzi, bet viņa pret mani bija kļuvusi salta kā ledus.

„Tēt, es tevi pierakstīju citā draudzē," sacīja Dainis. „Mūsējais netur lāga prāta uz to, pie kuŗa tevi pierakstīju. Un nu, mūsu mīļā māmuliņa, tā lieta nokartota. Neraudi!" apkampis māti, runāja Dainis, mirdzošām acīm. Tik šaubas nenozuda Laimoņa sejā.

Nē, gluži tik vienkārši tas nebija. Abiem draudzes dvēseļu ganiem nāca sarakstīšanās ar bīskapu Vācijā. Bīskaps, kas zināja no sarakstīšanās par abu draudžu ganu strīdiem pazudušās avs dēļ, piekrita, ka gleznotāju Vilku tomēr pieraksta otrā draudzē, nevis izslēdz no kristīgās baznīcas. „Dievs ir mīlestība", bīskaps rakstījis, paziņodams savu rezolūciju.

* * *

Bija pagājis vesels pusgads. Atkal bija vasara. Vilki pasauca mani. Kabinetā, kuŗa stūrī stāvēja Drezdenē drupās atrastā statuja, klāt bija visi: pats Edgars Vilks, viņa kundze, abi dēli, kā arī es. Iznāca kā mazas intimas dzīres, un augstās divviru durvis bija plaši atvērtas uz gleznotāja darbnīcu. Tur ēnā, kā izstarodama savu gaismu, gleznā stāvēja pagānu meitene. Vai tā bija pagānu, vai kristīgā gaisma, kas to lai zina? Meitene, kas atgādināja Afrodīti vai Ievu, kas kāpj no jūŗas, likās, savā skaistumā apliecināja dzīvības krāšņumu, vienīgi tumsa darbnīcā, kur nedega uguns, pagānisko meiteni ietina kā sērās.

Laimonam bija atkal jādodas savās šofeŗa gaitās, jātrauc caur vasaras nakti pa pilsētu. Šķiroties viņš teica:

„Nelec nu, tēv, uz priekšu Dievam acīs. Kas tev ko lekt. Paklausi Šķipsnas kungam. Tu neesi teologs, bet gleznotājs. Dzīvo ar to."

Dainis arī izgāja ārā. Brālis viņu varēja aizvest uz technikumu.

Abi Vilki pazuda pilsētas džungļos, spīdot ne tikai elektriskām spuldzēm, bet arī Mičigenas ezeram, kā spogulim pasaules tumsas okeanā. Cik maza bija milzīgā pilsēta, salīdzinot ar debesu izplatījumu!

Es stāvēju viens, acīm pavadījis abus Vilku zēnus. Un tad, vērdamies debesīs, ezerā, pilsētas ielu ugunīs, sev jautāju: „Kam taisnība, vai Edgaram Vilkam vai man?"

Nākošā svētdienā dievlūdzēji, iznākuši no baznīcas, tikvien atkārtojuši:

„Dievs ir mīlestība."

MŪSU KĀDREIZĒJIE KRŪMU BRĀĻI - ČIGĀNI

Savās jaunības dienās es apm. pusgadu pavadīju Rumānijā, nelielā pilsētiņā uz Donavas krasta, kas saucas Galaca. Pilsētiņai piekļaujas plašs klajums, gluds kā galds, pa kuŗu varēju staigāt jūdzēm tālu, dažkārt arī gar kukuruzas un meloņu laukiem. Tur vienmēr, kā no alas, izlīda čigānu puikas, kas pūlējās no manis izkaulēt pa sīknaudas gabalam, tik žēli un sāpīgi lūdzot, ka vilka vai sirdi no krūtīm laukā. Bet tikko dabūja, acumirklī ar smiekliem pazuda, kājām vien nodimdot.

Tur bija čigānu pārpilnība. Vienmēr bija redzami gan lielākos, gan mazākos pulkos un savā valodā vāroties. Daži čigāja arī vijoli, daži dziedāja dziesmas, kas saucas „doinas" (cik līdzīgs vārds!) vai dejoja. Skaistules žvadzināja spīguļus, lielījās, ka tie nozagti pašā Samarkandas templī, un svešiniekus vilināja savā tuvumā, lai viņu „aukstās ziemeļu asinis kļūtu karstākas". Turpat aiz Prutas upes sākās plašā Besarabija, kuŗas čigānus A. Puškins iemūžinājis skaistajos pantos. Čigāni — krievu valodas pratēji, tur mīlēja lielīties: mi dvorjaņe poļevije, t. i., mēs lauku muižnieki resp. tādi, kas tieši dzīvo uz lauka, bet nevis muižu pilīs.

Tā čigāni man bija pazīstami jau no jaunības laikiem, un kad dzimtenē tie kaut kur pavīdēja, likās kā atbraukuši no rumāņu Galacas. Manā Malienas pusē šo krūmu brāļu gan laikam nebija tik daudz kā Zemgalē un Kurzemē, tomēr laiku pa laikam viena vai otra saimnieka krūmos tie apmetās ar visiem bērniem un grabažām. Lielie gada tirgi Alūksnē, Beļavā, Balvos u.c. tad jau arī neliktos pilnīgi, ja tur trūktu šo zirgu mijēju ar savām džindžalām un čigānu veceņu ar pīpēm zobos, kas lai vietējo pagastu meitenēm pieburtu brūtgānus. Kas gan nezināja, ka tām pirksti par gaŗiem un kas gan nestāstīja, ka atkal kādam saimniekam pazudis bēritis no staļļa, tomēr nekāds dziļš naids mūsu tautā pret čigāniem nebija ieaudzis. Gan jau daža lauku saimniece centās ar kādu bargāku vārdu atgaiņāties, ja nevarēja no uzbāzīgās vaimanātājas viegli atsieties, bet tad tomēr grieza kādu gabalu no maizes klaipa, pie sevis murminādama: „Tāpat Dieva radība vien ir . . . vai tad čigāniņam arī ēst negribas." Gadu simtiem čigāni bija ap mums jaukušies un trinušies, un mūsu uztverē tie ietilpa kā savvietīga sastāvdaļa visas toreizējās sadzīves ietvaros.

Bieži vien šie krūmu lielkungi iepinās arī mūsu parastā sarunu valodā un mēs labprāt patīksminājāmies par viņu attapību vai īpatiem teicieniem, kā, piem., par čigānu, kas gribējis baznīcā bērnu kristīt, bet nevarējis vien sagaidīt, kad mācītājs beigs sprediķot, un tad teicis: „Ko tu tur murmulē, iekāpis baļļā. Nāc kristi bērnu, cilvēki grib ēst, gaļa savārās lupatās."

Tieši no jaunākiem laikiem un no Alūksnes puses atceros gadījumu, kad tiesnesis bija sodījis brāļus Marcinkevičus par zirga zādzību un piespriedis abiem brāļiem solidāri samaksāt tiesas izdevumus. Piecēlies viens no viņiem un teicis: „Mīļais, labais tiesas kungs: Visu ko biju dzirdējis, i dolarus, i šterlingus, i mārciņas, bet solidārus vēl nebiju dzirdējis. Va velns, cik liels tad nu tas ir?"

Dzirdēju arī stāstu, ka reiz čigāns nosēdējis 3 gadus cietumā par zirga zādzību, bet atbrīvots lielījies: „Ko tu taisnam darīsi, turēja un turēja, turēja un turēja, — nē, tomēr palaida vaļā."

Mūsu tautas anekdotu pūros šādu čigānisku gudrību ir liku likām.

Lai arī kādā satiksmē mēs vienu vai otru reizi atradāmies ar Latvijas čigāniem, viņu jau no seniem laikiem mantotās dabas iezīmes mūs šķīra. Tās vairāk kā priekš 100 gadiem komponists Francis Lists ir izvērtējis savās franču un vācu valodās sarakstītās grāmatās. Viņš saka:

„Starp Eiropas tautām ir viena, kas it kā pēkšņi radusies un nevienam īsti nezinot, kur cēlusies. Tā klejo pa mūsu kontinentu bez mazākās tieksmes kaut ko iekaŗot, pat bez prasībām kaut kur apmesties uz dzīvi. Tai nav nekādas gribas iegūt pat vienu collu zemes, bet tā negrib arī nevienu stundu pakalpot citiem. Tā netīko citus pakļaut savai varai, bet nevēlas arī nevienam pakļauties. Negrib neko sevšu pieņemt, nedz savējo dot. Tā nevar paskaidrot, no kādiem Āzijas vai Afrikas klajumiem nākusi, nedz arī, kas ir par iemeslu nemitīgai dziņai mainīt dzīves vietu. To neved atpakaļ atmiņas, nedz uz priekšu cerības. Tā noraida visus iespējamos labumus, kādus dotu apmešanās vienā vietā, un kaut ar savu rūpju nomākta, vairas sajaukties ar citām tautām. Tā vēlas dzīvot šķirti no citiem ļaudīm un kaut arī atrodas blakus kristīgai civilizācijai, nerāda nekādas patikas izmantot tās priekšrocības."

Valodnieki spriež, ka čigānu dzimtene ir Indija un ka viņi nokļuvuši Eiropā caur Ēģipti un Persiju. Ir publicētas arī čigānu valodas vārdnīcas, kaut gan grūti pateikt, kuŗas zemes čigānu valoda būtu uzskatāma par pamatvalodu, jo, piem., Anglijas čigānam ar Ungārijas čigānu sarunāties diezgan grūti. Šeit var arī pieminēt, ka Transilvanijas čigāniem ir sava Tēvreize viņu valodā, kas papildināta vārdiem: „Lai nelaime nenotiek man ceļā un neviens man nekā nenozog."

Servantesam ir kāds stāsts, kuŗā vecs čigāns saka: „Mēs esam lauku, prēriju, mežu, kalnu, strautu un upju karaļi. Mežs sniedz mums zarus, koki augļus un vīna koki ogu ķekarus. Mūsu tērauda gurniem zemes pliens ir mīksts kā pīles pūkas, un mūsu cietā āda ir mūsu aizsardzības bruņas. Mēs dziedam cietumā un klusējam, ja mūs moka. Mēs laupām dienās un zogam naktīs, vai labāk teikt, liekam ļaudīm atcerēties, kur viņi paslēpuši savu mantu. Mēs dodam priekšroku savām lupatu teltīm pret marmora pilīm. Stāvas un kailas klintis, sniegbaltas kalnu galotnes, plašās prērijas un biezie meži, — tie visi ir mūsu, tikko mēs speŗam savus soļus uz to pusi, un tie visi smaida, tikko mūs ierauga."

No meža ābeles nevar sagaidīt potētu ābolu. Tā arī ar čigāniem. Tie nevarēja iekļauties eiropiešu laba un ļauna atzīšanas normās, jo viņu asinīs dūca Āzija ar tās trauksmaino nemieru, pirmatnējām alkām un meža zvēra viltu. Tā tas bija Rumānijā, Ungārijā, Spānijā, Anglijā u. c. un tā tas bija arī Latvijā.

F. Krusa.

ARĪ ATVAĻINĀJUMA LAIKĀ
IR PATĪKAMI PAKLAUSĪTIES
LATVIAN MUSIC
EP 45 SKAŅU PLATES
Maksā $1.60 gabalā.
IZLASIET ŠO PIEDĀVĀJUMU:

EP
SONATA IN E MINOR
Part I Largo Allegro
SONATA IN E MINOR
Part II Largo Allegro
Atis Teichmanis, violoncello
Fritz Neumeyer, harpsichord
EP 02
JAUTRAIS PĀRIS
ALSUNGAS POLKA
Kokļu ansamblis
RITENĪTIS, SUDMALIŅAS
Stīgu orķestris
MAZĀ SERENĀDE
Jāzeps Mediņš
E. Bertovskis, čello
V. Cīrule, klavieres
MENUETS, Jānis Ivanovs
I. Dālmanis, vijole
H. Birznieks, vijole
B. Tiltiņš, alts
E. Bertovskis, čello
EP 03
CĪRULĪTI, MAZPUTNIŅI
BITĪT' SĒRSTI AICINĀJA
RIKŠIEM BĒRĪTI ES PALAIDU
SEŠI MAZI BUNDZINIEKI
ar orķestri
KUR TU AUGI, DAIĻA MEITA
ar A. Ludiņu, soprāns,
Arturs Vanags, tenors
EP 04
ZELTĪTĀS LAPAS
E. Melngailis
SPĀNIEŠU ROMANCE
E. Dārziņš
A. Viļumanis, baritons
MĒNESS STARUS STĪGO
Jāzeps Vītols
2 tautas dziesmas:
LAIVĀ GĀJU ŠŪPOTIES
ES IZGĀJU OŠU BIRZI
E. Volšteine, soprāns
EP 05
PĻĀVĒJA DIENDUSA
A. Kalniņš
3 tautas dziesmas:
ĀVU, ĀVU BALTAS KĀJAS
SIDRABIŅA UPI BRIDU
TAUTIEŠAM ROKU DEVU
E. Pakule, soprāns
PUIŠI JĀJA PIEGUĻĀ
RINDĀM AUGA OZOLIŅI
CAUR SIDRABA BIRZI GĀJU
A. Ludiņa, soprāns
EP 06
ŠŪPUĻDZIEMAS P. Jurjāns
BĀRENĪTES SLAVINĀŠANA
E. Melngailis
LOKAITIESI, MEŽU GALI
E. Melngailis
LĪGO DZIESMA A. Jurjāns
Jaukts koris
Teodors Kalniņš, dir.

EP 07
VISI CIEMA SUŅI REJĀ
Dir. J. Dūmiņš
CEKULAINA ZĪLE DZIED
TUMŠA NAKTE, ZAĻA ZĀLE
Dir. H. Mednis
MEITENĪTE, MELNACĪTE
RĪGA DIMD
KALNI UN LEJAS
Dir. T. Kalniņš
EP 08
KUMELIŅI, KUMELIŅI
MUGURDANCIS
MAGAIS DANCIS
Vīru kvartets
SUDMALIŅAS V. Stūresteps
I. Dālmanis, vijole,
V. Cīrule, klaviers
LAUKU POLKA Jāzeps Mediņš
Orķestris
EP 09
SLIŅĶIS GĀJA LŪKOTIES SEV SIEVAS
JAUTRĀ LĪGAVIŅA
JŪRIŅ' PRASA SMALKU TĪKLU
Tiroliešu — KAS TO LAI ZIN
Vācu — HEINRICHS UN LIZE
Meksikāņu — SOLIŅŠ
Vīru kvartets
EP 010
SĪKIE PIRKSTIŅI
E. Melngailis
A. Vanags, tenors
ES UZKĀPU KALNIŅĀ
A. VANAGS un V. Davidone
Orķestris
ROZĒM KAISU ISTABIŅU
V. Davidone un O. Blūmbergs
Orķestris
MEITIŅA MĪĻĀ
V. Davidone un A. Vanags
Orķestris
EP 011
TŪDALIŅ — TAGADIŅ
A. Jurjāns
Simfoniskais orķestris
Dir. A. Jansons
KAMOLIŅDEJA
GAISMIŅA AUSA
Kokļu ansamblis
EP 012
DĀRGAKMEŅI — GEMS SUITE
J. Vītols
1. Ametists
2. Smaragds
3. Pērle
4. Rubīns
5. Briljants
Simfoniskais orķestris
Dir. L. Vīgners

JAUNĀKĀS PLATES

EP 013
KARALMEITA J. Vītols
Reiteŗa koŗa izpildījumā
Dir. T. Reiters
TEODORA REITERA RUNA
viņa 70 gadu jubilejas laikā 1954. gadā.
2 latviešu tautas dziesmas
JŪRIŅ PRASA SMALKU TĪKLU
DZIEDOT DZIMU, DZIEDOT AUGU
Dir. T. Reiters
EP 015
E. Dārziņš
SAPŅU TĀLUMĀ
MĒNESS STARUS STĪGO
Jaukta latviešu koŗa izpildījumā
Dir. J. Dūmiņš
GAISMAS PILS J. Vītols
Jauktā koŗa izpildījumā
Dir. L. Vīgners
Latviešu tautas dziesma
KUR TU SKRIESI, VANADZIŅI
Dir. H. Mednis
EP 017
LATVIJAS LAUKU SERENĀDE
J. Vītols
1. Maršs
2. Dziesma
3. Deja
4. Rotaļa
simfoniskā orķestra izpildījumā
Dir. L. Vīgners

EP 014
E. Dārziņš
CIĀNAS BĒRNI
MŪŽAM ZILI
Reiteŗa koŗa izpildījumā
Dir. T. Reiters
CEĻŠ UZ DZIMTENI J. Zālītis
Tautas dziesma
SVEŠAI ZEMĒ
Reiteŗa koŗa izpildījumā
Dir. T. Reiters
EP 016
3 latviešu tautas dziesmas
NEBRAUC TIK DIKTI
VISU DIENU BITES DZINU
CIEMĀ DAIĻA SĒRDIENĪTE
Jauktā koŗa izpildījumā
Dir. T. Kalniņš
2 latviešu tautas dziesmas
TREJAS TAUTAS SAJĀJUŠAS
KALNĀ KĀPU ES DZIEDĀTI
Sieviešu seksteta izpildījumā
SASISTĀ KRŪZE
Jāzeps Mediņš
Latviešu sieviešu koŗa izpild.
Dir. Jēkabs Mediņš
EP 018
3 latviešu tautas dziesmas
AČKUPS
simfoniskā orķestra izpildījumā
Dir. A. Jansons
KRUSTA KAZAKS
MUGURDANCIS
Kokļu ansambļa izpildījumā
Tautas dejas
DIŽDANCIS
DEVIŅI BĀLENIŅI, polka
Pūšamo instr. orķestra izpild.

DV GRĀMATNĪCA,
123 Huron Street, Toronto 2-B, Ont.

APSPIESTO TAUTU NE[...]
MINEAPOLĒ

PAZĪSTAMĀ MOTORSPORTISTA ALEKSANDRA KAZĀKA 60 GADI

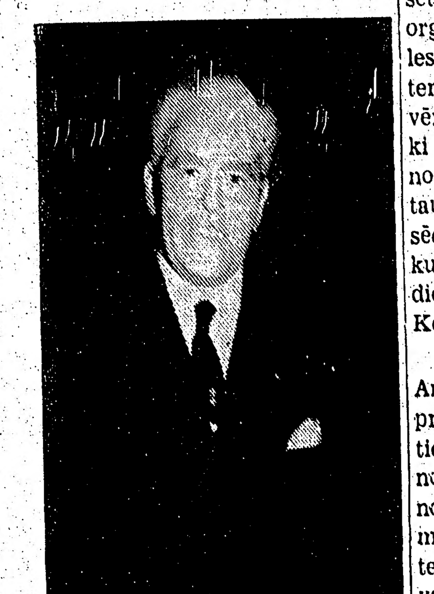

IEGU[...]

VISĀ PASA[...]

...DIAN MEAT & SAUSAGE
VEIKALS,
... Bloor St., W., Toronto.
...eida gaļas izstrādājumus, kā žāvētu
...esas, uzkožamos, delikateses. Tāpat
...aipna apkalpošana. Runājam vāciski.

...ĀLINĀJUMA LAIKĀ
...AMI PAKLAUSĪTIES
...AN MUSIC
...KAŅU PLATES
...aksā $1.60 gabalā.
ŠO PIEDĀVĀJUMU:

EP 07
VISI CIEMA SUŅI RĒJA
Dir. J. Dūmiņš
CEKULAINA ZĪLE DZIED
TUMSA NAKTE, ZAĻA ZĀLE
Dir. H. Mednis
MEITENĪTE, MELNACĪTE
RIGA DIMD
KALNI UN LEJAS
Dir. T. Kalniņš
EP 08
KUMELIŅI, KUMELIŅI
MUGURDANCIS
MAĢAIS DANCIS
Vīru kvartets
SUDMALIŅAS V. Stūrestepo
I. Dālmanis, vijole,
V. Cīrule, klavieres
LAUKU POLKA Jāzeps Mediņš
Orķestris
EP 09
SLIŅĶIS GĀJA LUKOTIES
SEV SIEVAS
JAUTRĀ LĪGAVIŅA
JŪRIŅ' PRASA SMALKU TIKLU
Tiroliešu — KAS TO LAI ZIN
Vāciu — HEINRICHS UN LIZE
Meksikāņu — SOLIŅS
Vīru kvartets
EP 010
SIKIE PIRKSTIŅI
E. Melngailis
A. Vanags, tenors
ES UZKĀPU KALNIŅĀ
A. VANAGS un V. Davidone
Orķestris
ROZĒM KAISU ISTABIŅU
V. Davidone un O. Blūmbergs
Orķestris
MEITIŅA MILĀ
V. Davidone un A. Vanags
Orķestris
EP 011
TŪDALIŅ — TAGADIŅ
A. Jurjāns
Simfoniskais orķestris
Dir. A. Jansons
KAMOLINDEJA
GAISMIŅA AUSA
Kokļu ansamblis
EP 012
DĀRGAKMEŅI — GEMS SUITE
J. Vītols
1. Ametists
2. Smaragds
3. Pērle
4. Rubīns
5. Briljants
Simfoniskais orķestris
Dir. L. Vīgners

...ĀKĀS PLATES
EP 014
E. Dārziņš
CIĀNAS BĒRNI
MŪŽAM ZILI
Reiteŗa koŗa izpildījumā
Dir. T. Reiters
CEĻŠ UZ DZIMTENI J. Zālītis
Tautas dziesma
SVEŠAIS ZEMĒ
Reiteŗa koŗa izpildījumā
Dir. T. Reiters
EP 016
3 latviešu tautas dziesmas
NEBRAUC TIK DIKTI
VISU DIENU BITES DZINU
CIEMĀ DAIĻA SĒRDIENĪTE
Jauktā koŗa izpildījumā
Dir. T. Kalniņš
2 latviešu tautas dziesmas
TREJAS TAUTAS SAJĀJUSAS
KALNĀ KĀPU ES DZIEDĀT
Sieviešu seksteta izpildījumā
SASISTĀ KRŪZE
Jāzeps Mediņš
Latviešu sieviešu koŗa izpild.
Dir. Jēkabs Mediņš
EP 018
3 latviešu tautas dziesmas
AĶKUPS
simfoniskā orķestra izpildījumā
Dir. A. Jansons
KRUSTA KAZAKS
MUGURDANCIS
Kokļu ansambļa izpildījumā
Tautas dejas
DIZDANCIS
DEVIŅI BĀLENIŅI, polka
Pūšamo instr. orķestra izpild.

...GRĀMATNĪCA,
...n Street, Toronto 2-B, Ont.

APSPIESTO TAUTU NEDĒĻA MINEAPOLĒ

1956. gadā Ungārijas revolūcijas laikā nodibinājās apspiesto tautu atbrīvošanas padome, kuŗa sastāv no igauņu, latviešu, ukraiņu un ungāru tautību pārstāvjiem. Šīs padomes iniciātors un dibinātājs kā arī ilggadīgais prezidents ir Ēriks Dundurs. Kopš nodibināšanās padome parādījusi lielu aktivitāti un uzmanīgi vērojusi komūnistu agresiju aktus, tiem atbildot ar iesniegumiem, protestiem un demonstrācijām. Plašu aktivitāti padome pierādīja, kad bij. prezidents Eizenhauers izsludināja Apspiesto tautu nedēļu ASV mērogā. Kamēr jaunais prezidents Kenedijs vēl šādu deklarāciju nav parakstījis, tikmēr Minnesotas štata gubernātors Elmers L. Andersens izsludinājis šādu nedēļu laikā no 16. līdz 22. jūlijam visa štata mērogā, pats uzņemoties goda komitejas priekšsēža pienākumus, kuŗā vēl skaitās St. Paulas pilsētas vecākais Žoržs Vāvulis (George J. Vavoulis), bij. Mineapoles pilsētas vecākais P. K. Pētersons (P. K. Peterson) u.c. ievērojami sabiedriski un politiski darbinieki. Šajā sakarībā ir nodibinājusies speciāla apspiesto tautu nedēļas komiteja ar priekšsēdētāju E. Dunduru un vietnieku, 7. apgabala veterānu komandieri Ronaldu Kēnicu (Roland Kenitz).

5. jūlijā štāta gubernators E. Andersens bija sasaucis speciālu preses konferenci, kuŗā, piedaloties ar šīs komitejas locekļiem, norādīja uz izsludinātās nedēļas nozīmīgumu cīņā pret komūnismu. Kā organizācijas šajā komitejā ieiet apspiesto tautu atbrīvošanas padome un 7. apgabala amerikāņu veterāni. Zīmīgākie notikumi būs otrdien, 18. jūlijā, plkst. 8 vakarā Mineapolis Calvary tempļa lielajā auditorijā, 11. ielas un Nicollet Ave. stūrī, — sarīkojums, kuŗu atklās gubernātors. Vakarā galvenais runātājs būs izcilais pagājušā kaŗa lidotāju virsnieks un bij. D. Dakotas štata gubernators Džo Foss (Joe Foss), kā arī nolasīs speciālo Valtera Džada (Walter H. Judd) vēstījumu. Mūzikālā daļā piedalīsies amerikāņu veterānu orķestris, ukraiņu koris „Dnipro" un latviešu operdziedātāja Irma Kurmis-Eglīte. Vakara vadītājs būs pazīstamais televīzijas darbinieks Bobs Raiens (Bob Ryan). Ieeja pret labprātīgiem ziedojumiem.

Sestdien, 22. jūlijā plk. 11 rītā apspiesto tautu nedēļas rīkotāju delegācija noliks vainagu pie Nezināmā kaŗeivja kapa Fort Snellingā, kuŗā piedalīsies arī militārā goda sardze.

Rīcības komiteja norāda, ka šis lielais darbs prasa, protams, arī līdzekļus, kuŗi var sastādīties tikai no ziedojumiem, tāpēc visi aicināti nosūtīt arī savus ziedojumus E. Dunduram — 2649 Park Ave., Minneapolis 7, Minn. rakstot čekus vai naudas pārvedumus uz „Council for the liberation of captive peoples" vārda. Tāpat visi aicināti atbalstīt labo izdošanos ar savu piedalīšanos minētos sarīkojumos.

H. Kiperts.

PAZĪSTAMĀ MOTORSPORTISTA ALEKSANDRA KAZĀKA 60 GADI

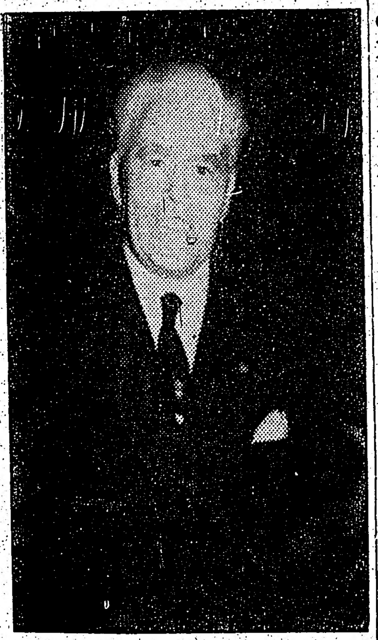

(jg) Latvijā motorsportistu aprindās visai populārs bija pārgalvīgais motocikleta braucējs Aleksandrs Kazāks, kuŗš allaž sajūsmināja skatītājus daudzajās motocikletistu sacīkstēs ar trakulīgi straujiem un veikliem pagriezieniem ceļu līkumos, kā arī sasniegto ātrumu.

No 1927. — 1941. g. Kazāks, vai kā draugi viņu sauca, „Saša", bija pastāvīgs dalībnieks visās motociklistu sacīkstēs Latvijā, arī Igaunijā, pavisam izcīnīdams 47 godalgas.

Gadi aizsteigušies un Sašam nule jau piepildījies 60. mūža gads. Kaut arī gars joprojām možs, taču matos jau iekritusi sarma.

Trimdas gaitās viņš mājvietu atradis Brentvudā pie Ņujorkas un motocikleta vietā tagad sacenšas akordeona spēlēšanā, iepriecinādams draugus un sarīkojumu dalībniekus ar latviskām melodijām un vecajiem „dančiem". Pa starpām viņš sēstas arī Pegasa mugurā, ietverdams dzejā savas dzimtenes ilgas un nešaubīgo ticību Latvijas brīvībai, dažreiz paskumst arī par zudušo mīlu.

Senā bezbēdība un dzīvesprieks joprojām pavada Aleksandru Kazāku viņa trimdas gaitās. Visā pilnībā tas izpaudās kādā sestdienas vakarā Brentvudā, kad kupls draugu pulks atzīmēja „tēvocim Sašam" viņa 60. dzimšanas dienu. Bija runas, daudz apsveikumu un laimes vēlējumu. Pats gaviļnieks nebija slinks savas mūzikas un dzejas skandējumos, iepriecinādams daudzo apsveicēju saimi. Vakars aizritēja sirsnībā un omulībā, pie klātiem galdiem. Draugi vēlēja jubilāram neizbīties no sestā gadu desmita, bet gan censties tanī panākt nokavēto — saskatīt kādu čaklu „cimdu un zeķu adītāju." Palika iespaids, ka jubilārs pats šo jautājumu jau sācis diezgan nopietni apsvērt . . .

ANGLIJAS EV. - LUT. DRAUDZĒM SAVA AKTIVITĀTE JĀKĀPINA

Manā priekšā kādas Anglijas latviešu ev.-lut. draudzes darbības pārskats. Jums, kanadiešiem, tajā uzņemtie garīgās darbības un materiālie rezultāti izliksies gaužām mazi un niecīgi, bet mūsu draudzes jau nekomplektējas no dalībnieku tūkstošiem, bet gan tik dažiem simtiem, vienkārši tāpēc, ka latviešu kopskaits Anglijā nav tik liels kā Kanadā vai Sav. Valstīs un atsevišķos centros nav tās „biezības", kas dotu pamatu skaitliski stiprākai garīgai kopai. Garīgās darbības skaitļi rāda, ka pārskata periodā notikuši kopskaitā 47 dievkalpojumi, ieskaitot svētbrīžus veciem ļaudīm, eglītes vakaros, bērnu svētkos, bērnu nometnē, latv. skolā. Notikuši 2 draudzes vakari un Pļaujas svētku bazārs. Kristīti 9 bērni, laulāti — 1 pāris, apglabāti 5, dievgaldnieku kopskaits — 45. No budžeta skaitļiem savukārt izriet, ka turpat pusi no ienākumiem sastāda Luteriešu padomes pabalsts mācītāja algošanai (pabalsta lielums — 520 angļu mārciņas), no baznīcas nodevām ieņemtas 217 mārc. u.t.t. Izdevumu daļā lielākais postenis ir alga mācītājam, kas līdz ar dzīvokļa piemaksu mazliet pārsniedz 600 mārciņas gadā. Tas nav nekāds lielais atalgojums, pie tam vēl vērā ņemot, ka dzīves dārdzība gadu no gada kāpusi, bet mācītāju atalgojums palicis nemainīts.

Nevilus paceļas jautājums, kādas alternatīvas priekšā atradīsies draudzes, ja Luteriešu padomes sniegtais pabalsts pēkšņi partrūktu un draudzēm nāktos nostāties pašām „uz savām kājām"? Padome jau vairākkārt brīdinājusi draudzes, ka pabalsts nebūs mūžīgs un nesen notikušā gadskārtējā sinodē jau pieteikts, ka pabalsts tuvākā nākotnē samazināsies par 10 proc. Samazinājums liktos relatīvi niecīgs, tomēr arī šis „niecīgums" prasīs rast jaunus papildu ienākumus, lai iztrūkumu segtu, prasīs lielāku aktivitāti no visiem darbiniekiem un, varbūt, arī jaunus ceļus, lai šos papildu ienākumus iegūtu. Šķiet, ka vienīgi kāpinātā pašdarbībā meklējams atrisinājums draudžu materiālās bazes stiprināšanai un, jācer, ka draudžu locekļi arī izpratīs jaunradušos stāvokli un parādīs devīgāku roku. Arī tad vēl tālu mūsu draudzes būs no Kanadas un ASV latviešu draudžu materiālā stipruma, vairākumā bez saviem īpašumiem, nemaz jau nerunājot par saviem dievnamiem, bet materiāli vājāki par jums mēs jau esam arī gandrīz visās citās nozarēs. Bet vai tāpēc mēs gaustos un būtu nelaimīgāki?

A. Pks.

„ZĒNU VALSTS" PILSĒTAS GALVA – LATVIEŠU ZĒNS

Illinojas štāta galvas pilsētā Springfildā, 25. jūnijā pulcējās 1300 vidusskolu labāko audzēkņu pārstāvji nedēļas ilgā nometnē „Zēnu valsts." Skolas pārstāvjus izvēl paidagogi, bet brauciena un uzturēšanās izdevumus sedz Amerikas leģiona nodaļa.

No Eldžinas vidusskolas priekšpēdējās klases tika izraudzīti 4 pārstāvji un viens no tiem bija dzejnieces Valentīnes Hermanes dēls, — Ojārs.

Zēnu valsts nometnē galveno vērību pievērš valstiskai audzināšanai, jauniešu iepazīstināšanai praksē ar vēlēšanu norisi, pilsoņu pienākumiem un tiesībām, valsts un pašvaldības iestāžu darbību, funkcijām un t.t. Nometnē darbojās divas partijas: nacionālisti un federālisti. Piederību partijai noteica zēna reģistrācijas numurs. Zēnu valsts bija sadalīta 10 apriņķos un ik apriņķī 4 pilsētas.

Vēlēšanu rezultātā Ojārs ieguva ne tikai pilsētas galvas, bet arī „County Recorder" amatus, par ko jo sevišķi apmierināti ir vietējā leģiona nodaļa un skolotāji. Tā kā abus amatus vienlaicīgi ieņemt ir pretlikumīgi, Ojārs izvēlējās atteikties no pilsētas galvas goda un palikt par „County Recorder."

Ojāra tēvs, virsseržants Jānis Lūsiņš, ir kritis cīņā par Latvijas brīvību 1944. g. novembrī, Kurzemē.

Nākamā leģiona nodaļas sanāksmē, zēniem vajadzēs atreferēt nometnes darbību un iespaidus.

P. I.

DACE EPERMANE

beigusi Bufalo universitāti piecos gados, iegūstot divus zinātniskus gradus: BA politiskās zinātnēs un vēsturē, un LLB tieslietu skolā. Ir studenšu korporācijas „DZINTRA" locekle.

VIŅI DEJOS TORONTO

V. UN E. DZELMES LATV. TAUTAS DEJU KOPA ČIKAGĀ

Kopa savu darbību uzsāka 1951. gada 4. nov. ar četriem dejotāju pāriem. Tagad kopā 22 dejotāji. Sanāksmes notiek regulāri katru trešdienas vakaru. Pa šiem gadiem grupas sastāvs stipri mainījies. Daudzi pārtraukuši darbību, pārejoj izglītības turpināt augstākās mācības iestādēs. Citi nodibinājuši ģimenes dzīvi, vai mainījuši dzīves vietu. No pirmajiem 8 dejotājiem palikuši tikai divi — Andris Bite un Modris Galenieks. Vairāk kā 5 gadus kopā dejojuši: Mirdza Presse-Reisbergs, Andris Dzelme, Jānis Plūme, Ivars Ārums un Jānis Pavasars. Kopa piedalījusies daudzos latviešu un iezemiešu organizācijas sarīkojumos Čikāgā un apkārtējās pilsētās, arī televīzijas raidījumos.

Uzņēmumā 1. rindā no kreisās: Lija Reters, Rita Kulmanis, Elvīra Dzelme, Voldemārs Dzelme, pianiste Ilze Šīmanis, Māra Ķezbere, Mirdza Presse-Reisbergs. 2. rindā Valdis Ārums, Mudīte Ārums, Anda Legzdiņš, Vija Reters, Mārīte Ozers, Dace Ķezbere, Andris Bite. 3. rindā Andris Dzelme, Arturs Smaga, Reinis Kalnājs, Ziedonis Cīrulis, Jānis Pavasars, Modris Galenieks, Pēteris Zirnis. Uzņēmumā iztrūkst sekojoši kopas dalībnieki: Inese Švānfelds, Juris Zirnis, Guntis Kiršteins, Persijs Laube, Jānis Plūme, Ivars Ārums, pianistes: Austra Zirnis, Baiba Dumpis.

AICINĀJUMS PIEDALĪTIES DV ĪSLUGU SACENSĪBĀ

Daugavas Vanagu mēnešraksts izziņo sacensību īslugām, kas varētu būt gan drāmas, gan komēdijas, gan skeči. Vispār — autoram paliek brīva izvēle sava darba apzīmējumam. Sacensības darbiem jābūt vienīgi piemērotiem trimdas apstākļiem, t. i., to uzvešana nedrīkst radīt grūtības mazājiem pašdarbības ansambļiem ne tēlotāju skaita, ne dekorāciju ziņā. Būtu arī vēlams, lai īslugas pēc attiecīgas pārstrādāšanas varētu piemērot ieskaņošanai skaņu lentē. Sacensības noteikumi šādi:

1) Sacensībā var piedalīties ikviens interesents. Vienīgais priekšnoteikums — darbs nedrīkst būt jau publicēts vai kādreiz uzvests. Sacensību vērtēs, ja būs iesūtīti ne mazāk par pieciem darbiem.

2) Īslugas garumam jāatbilst apm. 50 min. darbībai uz skatuves. Mazs piemērs vēlamajam gaŗumam ir R. Blaumaņa drāma vienā cēlienā „Sestdienas vakars" vai Drūmā skečs „Blaumaņa varoņi kolchozā", kas publicēts DVM 1960. gada 3. (71) numurā.

3) Sacensības darbs iesūtāms 3 eksemplāros, mašīnrakstā.

4) Sacensības darbs iesūtāms bez autora vārda, bet pirmās lapas augšējā stūrī atzīmējams kāds moto vai šifrs. Īslugai jāpievieno aizlīmēta aploksne, uz kuŗas izrakstāms minētais moto vai šifrs un darba nosaukums. Aploksnē ievietojams autora vārds un adrese.

5) Viens autors sacensībā var piedalīties arī ar vairākiem darbiem, bet tie iesūtāmi katrs atsevišķi un ar atsevišķu moto un aploksni.

6) Manuskripti iesūtāmi līdz 1961. gada 31. oktobrim (izšķirīgs pasta zīmogs) DVM redakcijai — J. A. Bērziņš, (21 a) Münster/Westf., Grevenerstrasse 69—3, Germany. Sūtījuma aploksnes augšējā kreisā stūrī atzīmējams „Sacensība".

7) Sacensības darbu izvērtēšanas komisijā darbosies režisori O. Uršteins un K. Baltpurviņš (žūrijas galīgais sastāvs būs publicēts DVM š. g. 4. numurā). Šīs žūrijas lēmums nav apstrīdams.

8) Trīs labāko darbu godalgošanai paredzētas šādas naudas balvas: 1. godalga DM 400, 2. godalga — DM 200 un 3. godalga — DM 100. Godalgotos darbus ievietos DVM numuros. Redakcija visos gadījumos patur pirmpublicēšanas tiesības, — arī attieksmē uz darbiem, kuŗi nav godalgoti, maksājot DVM paredzēto honorāru.

9) Ja žūrija atzīst, ka neviens no iesūtītajiem darbiem neattaisno 1. godalgas piešķiršanu, tā saziņā ar DVM redakciju var balvas sadalīt citādi.

IEGULDĪJUMU FONDI - ATBALSTS VECUMDIENĀS

Sociālā nodrošināšana (social security) varbūt ir viens no vissvarīgākajiem jūsu ieguldījumiem. Vecumdienās tā var pat pārsniegt jūsu iedzīves vērtību. Piemēram: precēts pāris pāri 65 gadiem var saņemt līdz $190.50 katru mēnesi sociālās nodrošināšanas pabalstu. Ja tas pats pāris gribētu nodrošināt šādu regulāru ienākumu ar speciālu apdrošināšanas līguma (insurance annuity), tad viņiem tas maksātu apmēram $28,700 naudā. Ja viņi mēģinātu to pašu ienākumu iegūt ar 3% peļņu no iekrātā kapitāla, tiem vajadzētu apmēram $75,900.

Kā $28,700, tā arī $75900 — neapprotami ir ievērojamas summas. Līdzekļi, kas ik gadus tiek izdalīti sociālās nodrošināšanas pabalstos, patreiz pārsniedz summu, ko izmaksā visas apdrošināšanas sabiedrības Sav. Valstīs.

Protams, šie pabalsti nav par brīvu. Jūs par tiem maksājiet. Šogad algots darbinieks, kas pelna gadā $4,800 jeb vairāk, maksā $144.00. Šī maksa pieaugs katru trešo gadu līdz 1969. gadam, kad tā sasniegs $216,00 gadā; ja nodarbinātā persona tagad maksā $216,- gadā, līdz 1969. gadam šī maksa pieaugs uz $324,00.

Vispārsteidzošākais un satraucošākais fakts par sociālo nodrošināšanu ir tas, ka gandrīz puse no tiem, kas šodien būtu tiesīgi saņemt vecuma dienu pabalstu, faktiski to nesaņem. Kamdēļ tā? Šie ļaudis, nostrādājuši nepieciešamo ceturkšņu skaitu, iemaksājuši paredzēto dolaru summu, sasnieguši paredzēto vecumu — un tomēr, gandrīz puse nesaņem viņiem pienākošos pabalstu.

Iemesls ir gluži vienkāršs: tie nevar atļauties dzīvot jeb iztikt no sociālās nodrošināšanas pabalsta vien — un tā kā viņiem nav cita ienākuma avota — dažam jāturpina strādāt pēc 65 gadu vecuma sasniegšanas. Ja viņu peļņa pārsniedz $1,200 gadā, tie sāk zaudēt sociālās nodrošināšanas pabalstu. Ja viņu darba alga gadā pārsniedz $3,600, tie no sociālās nodrošināšanas nesaņem absolūti nekā — un bez tam, būs spiesti maksāt ienākuma nodokļus par nopelnīto algu.

Tāds stāvoklis šķiet kā burvju aplis. Nevarēdami iztikt ar sociālās nodrošināšanas pabalstu, jūs pieņemat darbu, lai nopelnītu iztiku, bet tā darīdami zaudējiet savu pabalstu. Ir tomēr likumīgs un loģisks ceļš, kā no šī burvja apļa izkļūt. Ja jūs sev sagādājat papildus ienākuma avotu nesaistoties nekādā darbā, kā piemēram, saņemot dividendes no ieguldījumu fonda (mutual fonds) kapitāliem, tad nezaudēsiet ne centa no jūsu sociālās nodrošināšanas pabalsta. Likums skaidri norāda, ka vienīgi ienākumi no algota darba vai profesijas var samazināt sociālās nodrošināšanas pabalstus. Tādēļ jūs varat saņemt jebkuŗu summu kā ienākumu no ieguldījuma — $500 mēnesī, $1,000 mēnesī vai vairāk — un vēl aizvien būt tiesīgs saņemt pilnu sociālās nodrošināšanas čeku. Bet atceraties, kaut vai jūs pelnīsiet $101.00 mēnesī kā darba algu, jūs sākat zaudēt sociālās apdrošināšanas pabalstu.

Saprātīgi plānotas vecumdienas prasa uzkrāt ieguldījumu fondos, kas varētu pasargāt jūsu sociālās nodrošināšanas pabalstu, sagādājot nepieciešamo ik-mēneša papildus ienākumu. Ja vērtējiet, ka jums ik mēnesi vajadzētu vēl $300.00, tad saņemot šādu ienākumu kā 5% peļņu, jūms vajadzētu ieguldīt $72,000. Ar zemāku % likmi būtu nepieciešama pat vēl lielāka kapitāla summa.

Te nu paceļas jautājums, kā ģimenes ar mēreniem ienākumiem vispār var cerēt sasniegt šādu mērķi?

Pirmkārt: sākot laikus. Būtu veltīgi sākt financiālu pelnīšanu vecuma dienām 60 gadu vecumā. Sākt šādu plānošanu 35 gadu vecumā nav par agru. Otrkārt: ieguldīt ievērojamu daļu no vecumu dienām rezervētiem dolariem kā līdzīpašnieks daudzās, labi izmeklētās Amerikas rūpniecībās.

Treškārt: uzticot jūsu ieguldījuma pārraudzību vislabākās kvalitātes ieguldījumu kārtotājiem. Sadalot ieguldījumu pa daudziem uzņēmumiem jūs pārnesat risku uz daudzām sabiedrībām; daudzās dažādās nozarēs. Uzticot savus ieguldījumus profesionālai izlasei un pārraudzībai jūs palielinat savas peļņas iespējas.

Kā varat to iespēt bez liela sākuma kapitāla? Viena iespēja ir ieguldīt jūsu naudu mutual fonds uz ilgtermiņa pieauguma plāna. Mutual fonds plāni, sākot ar $20 mēnesī, dod iespēju pat ļaudīm ar ļoti mēreniem ienākumiem kļūt par līdzīpašnieku Amerikas saimniecībā. Līdz šim jūs esat bijis daudzo lielo sabiedrību produktu pircējs; kapēc gan lai nekļūtu par šo sabiedrību līdzīpašnieku?

Lai sasniedzot 65 gadu vecumu nebūtu jāteic: „Es nevaru atļauties saņemt sociālo nodrošināšanas pabalstu," sākiet pasargāt savu ieguldījumu bez kavēšanās.

Tuvāku informāciju var saņemt no ieguldījumu firmām.

Viena no tādām, kas šādu informāciju sniedz latviešu valodā ir: Unitas Investors Div. William Jennings & Co. 46 Viclington Ave., Tenafliy N. Y.

LATVIJAS AMERIKĀ pārstāvis KLIVLENDĀ

pieņem jaunus abonentus, kārto abonementu pagarinājumus un sniedz informāciju.

J. Ezergailis, 12102 Milles Ave. Cleveland 5, Ohio, USA.

VISĀ PASAULĒ

■ **Rakstnieks — Andrejs Johansons ieguvis Stokholmas universitātē filozofijas licenciāta gradu, izturot pārbaudījumu un sarakstot darbu „Sētas sarggars latviešu ticējumos". No 1. jūlija Johansons darbosies par asistentu Stokholmas universitātes reliģiju vēstures institūtā.**

■ **Birminghamā Visu svēto baznīcā ordinēti divi jauni garīdznieki: mācītāji Aleksandrs Monstovics un Aldonis Putce. Abi ir Vidusanglijas draudzes Birminghamas kopas locekļi.**

Viņi beiguši pilnu teoloģijas kursu Mansfīldas kolledžā, Oksfordā, luterāņu profesoru Dr. Hulmes, Dr. Fišera un Dr. Ditmansona vadībā, izturējuši pārbaudījumus pie Latvijas evaņģeliskās luteriskās baznīcas un nokalpojuši kandidāta gadu.

Svētku dienai birminghamieši bija rūpīgi gatavojušies — altāris un baznīca bija greznota kā vēl nekad. Daudzi bija mērojuši tālu ceļu, lai būtu klāt šai svētku dienā. Ērģelēm skanot, draudze piecēlusies sagaidīja procesiju, kuŗas priekšgalā bija archibīskapa vietnieks prāvests Bergs ar Vidusanglijas draudzes priekšnieku V. Tomsonu un Birminghamas kopas priekšnieku A. Putci (jaunā mācītāja tēvs). Viņiem sekoja abi kandidāti ar saviem audzinātājiem prāv. Fedderu un māc. Mūžiku, bet gājienu nobeidza mācītājs J. Jurģis ar Dr. Ditmansonu un māc. Šefersu.

■ **ELJAS kongress šogad notiks Dānijā pie Kopenhāgenas no 11.-18. augustam. Lai iespējami lēti noorganizētu braukšanu, dalībnieku skaits jāzina jau tagad. Grupā bez ELJA's biedriem var piedalīties katrs latvietis, kas kongresa laikā gribētu apmeklēt Dāniju. Tāpat vēlams šo braucienu ieteikt izmantot mūsu cittautu draugiem.**

■ **Archibīskapa vietnieks prāvests Edgars Bergs piedalīsies Kenterberijas archibīskapa Dr. Ramzija amatā iesvētīšanas dievkalpojumā. Šis ielūgums no jauna apliecina sirsnīgās attiecības, kādas jau no senām dienām valda starp abām baznīcām.**

Dr. Fišers, līdzšinējais Kenterberijas archibīskaps, atstājot savu amatu ir piesūtījis prāvestam Bergam vēstuli, pateicoties par labo sadarbību.

LASĪTĀJU vēstules

RĪKOSIM LATVISKUS UZVEDUMUS!

Jāņi ir mūsu skaistākie, krāšņākie un tradicijām bagātākie tautas svētki. Brīvajā dzimtenē ieviesās paradums svētku svinēšanai pulcināt vienkopus lielākas tautas masas, piem., Embūtes Joda dambī, Zilā kalnā u.c., kur saradās līgotāji no malu malām, tā Jāņus izvēršot par īstiem tautas vienotājiem un latviskā gara stiprinātājiem, ar grandiozām brīvdabas izrādēm, uguņošanu u.t.t.

Vai arī trimdā, kur mums tik maz izdevību lielākiem salidojumiem, nederētu Jāņu svinības rīkot plašākā mērogā mūsu lielākajos lauku īpašumos, visām draudzēm un organizācijām kopā?

Šogad Toronto latviešiem Jāņu uzvedums bija tikai vienā vietā — Sidrabenē, bet visas pārējās lielākās un mazākās vienības noškīrās atsevišķi, tā mazinot lielo tautas svētku nozīmi un efektu.

Tāpēc draudžu un biedrību vadītājiem vajadzētu pārdomāt, un nākošajā gadā mēģināt latviešus pulcināt vienā vietā, lai Jāņi būtu tiešām grandiozi — tautas vienprātības, draudzības un nacionālās apziņas stiprinātāji svešumā. Tas arī daudz vairāk attaisnotu svētku rīkotāju pūles un izdevumus. Lielākos latviešu centros, kā Ņujorkā, Toronto un Čikagā visas organizācijas un draudzes varētu apvienoties šo uzvedumu reālizēšanai.

J. U., Kanadā.

ŠUVĒJU GODALGOŠANA

Izlasot „L. A." rakstu par pareizāko tautas tērpu godalgošanu, un dažādām pielietojamām metodēm un sistēmām, man radās iespaids, ka tas radies domstarpībās divu pazīstamu tautas tērpu darinātāju starpā.

Manuprāt, dziesmu svētku rīkotājiem trimdā vajadzētu pilnīgi atmest kādreiz dzimtenē praktizēto tradiciju — svētkos godalgot etnografiski īstākos tautas tērpus. Toreiz tērpa gatavošana bija katras tautu meitas lepnums. Bija pamats godalgot, ja darinātāja bija interesējusies par dažādu novadu īpatnībām un tām atbilstoši rīkojusies. Bīstos, vai trimdā kādai latvietei ir laiks pašai darināt tērpu. To izdara šuvējas, piegriežot un izšujot pēc mēra un zīmējuma. Tādēļ, ja gribam godalgot, tad gods jādod šuvējai, nevis tērpa valkātājai. Vai tas būtu dziesmu svētku rīkotāju mērķis un pienākums?

Ņujorkas dziesmu svētkos arī „žūrijas" svēra un mērīja, vērtēja un rēķināja „punktus", taču man zināmas tautietes Ņujorkā, kuŗas izpelnījās godalgu, bet līdz šim ne čiku, ne grabu — nekādi atzinības raksti nedz godalgas nav redzēti, ne dzirdēti.

J. Upmalis, Ņujorkā.

Abonentu ievērībai Zviedrijā

Latvijas Amerikā abonēšanas maksu lūdzam kārtot ar DV STOKHOLMAS NODAĻU. BOX 220, STOCKHOLM.

Savienotās VALSTIS

ŅUJORKA

● DV apvienības Ņujorkā valdē pieaicināts arī tās pirmais kandidāts O. Reinholds.

● Līdzekļu sagādei palīdzībai tautiešiem aiz dzelzs aizkara, DV apvienība arī šogad vasaras mēnešos izdarīs ziedojumu vākšanu. Ziedotājiem izsniegs numurētas kvītis, kuŗas tiem dos tiesības piedalīties gleznu izlozē. Savus darbus šai izlozei dāvinājuši gleznotāji — L. Dāboliņa, E. Liepiņš, V. Skulte, K. Zāle. Valde izsaka pateicību gleznotājiem par dāvātām gleznām un aicina ikkatru atbalstīt šo pasākumu, nododot ziedojumus vācējiem, vai piesūtot tos apv. kasierim O. Baumanim, 40-36 St., Elmhurst 73, N. Y.

● Rīcības komitejas priekšsēdis V. Hāzners ziņo, ka DV dienas Ņujorkā notiks 1962. g. 1., 2. un 3. septembrī, ar devīzi — Latviešu jaunatnei, mūsu dziesmai un dzimtenes daiļumam.

Paredzēta plaša programma ar svinīgu jundu, baleta vai teātra izrādi, kopkoŗu koncertu, rakstnieku rītu, plašu mākslas izstādi, sporta sacensībām un draudzīgu vakaru.

Rīcības komitejā vēl darbojas J. Lācis, A. Valters, B. Skulte, A. Puķīte, J. Pētersons, E. Bušs, V. Svētulis un A. Skulte.

● Ņujorkas vanadžu kopas valde šogad darbojas šādā sastāvā: priekšniece — A. Skulte, pr-ces vietniece — J. Groskopfa; sekretāre A. Puķīte; kasiere — E. Pāvela; kas. palīdze — L. Bonapart; aprūpes d. vad. — S. Amatnieka; saimn. d. vad. — M. Kica ar palīdzēm — G. Minku un I. Upmani.

ROČESTRA (N. Y.)

● Līgas koŗa aicināti līgo vakaram, tautieši prāvā pulciņā viesojās Jāņa Dzeņa, jun. lauku īpašumā. Jāņuguņu sārts, dziesmas un alutiņa uzrausts prieks tricināja jaunā saimnieka pakalni pāri pusnaktij.

● Monroe vidusskolu šovasar beidz Egils Mālītis un rudenī uzsāks studijas Ņujorkas pilsētas kolledžā.

● A. Dzenis iepircis otru māju 164 Meadowdale Dr., Gates, N. Y.

● Dagnijas un Viļņa Sarmas ģimene sakuplojusi ar otru atvasi — dēlu Ilmāru-Arni.

● Marija Zvirbule devusies apciemojumā uz Vāciju, kur uzturēsies 6 nedēļas.

● 26. un 29. jūlijā Highland parkā brīvdabas izrādē Dž. Verdi opera Karmena.

● Komūnisma apspiesto tautību nedēļas ietvaros Ročestras raidītājā, 1460 - WHEC, 9. jūlijā plkst. 9.35 pretboļševistisko nāciju bloka pusstunda kurā runās tautību pārstāvji. Latviešu grupas pārstāvis inž. I. Reimanis. Programmu kuplinās skandarbu raidījumiem plates.

● 17. jūlijā Ukraiņu-Amerikāņu klubā 292 Hudson Ave., izrādīs filmu Operation Abolition — par studentu nemieriem 1960. g. San Francisko, kas bija vērsti pret pretamerikāniskās darbības izmeklēšanas komitejas rīcību. Filmai sekos diskucijas.

ASV BAZNĪCĀS

Čikāgas latviešu ev. lut. Ciānas draudze, 5015 W. Ferdinand St., svētdien, 9. jūlijā pl. 10 rītā dievkalpojums. Māc. A. Rautenšilds.

G. BATCHELLER REAL ESTATE BROKER
33 Fairview Blvd., Toronto HO 3-6612

V. PALMA PĀRSTĀVIS
61 Hogarth Ave., Toronto HO 1-3670

NEMAKSĀJIET VELTI ĪRI. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDITĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPĒRCIET PAŠI SAVUS ĪPAŠUMUS!

DANFORTH - LOGAN rajonā: 6 istabu dubulto ķieģeļu māja, moderna virtuve, eļļas apkure, garāžas iespējas. Kopējā cena $14,900.-, iemaksa $1,500.-, atlikums uz izdevīgu 10 gadu obligāciju.

BROADVIEW - DANFORTH rajonā: atsevišķa dubultu ķieģeļu 12 istabu māja, 3 virtuves, 4 vannas istabas, ūdens eļļas apkure, plats iebraucamais ceļš un ķieģeļu garāža. Kopējā cena $24,500.-, iemaksa $3,500.-, atlikums uz vienu atklātu 15 gadu obligāciju.

PLAYTER rajonā: atsevišķa divstāvu, dubulto ķieģeļu 8 istabu māja ar 2 virtuvēm, ūdens-eļļas apkure, ķieģeļu garāža. Kopējā cena $18,600.-, iemaksa $2,900.-, atlikums uz izdevīgām 10 gadu obligācijām.

UZTICAMIEM MĀJU PIRCĒJIEM PALĪDZAM IZTRŪKSTOŠO VAI VISU NAUDU IEMAKSAI SAGĀDĀT BEZ GALVINIEKIEM UZ 3 GADIEM UZ VISIZDEVĪGĀKIEM NOTEIKUMIEM. ZVANIET MUMS NESAISTOŠAI INFORMĀCIJAI. MĀJAS LIELĀ IZVĒLĒ VISĀ PILSĒTĀ.

Mans draugs Huans

MEKSIKĀŅU ĪSSTĀSTS

Divi nedēļas Meksiko Sitijā meklēju kādu naudīgu cilvēku, kuram pārdot manis atrastos sudraba laukus, taču bez panākumiem. Varbūt es nesastapos ar pareizajiem ļaudīm, bet, vēl ticamāk, — tie šaubījās par mana atraduma vērtību.

Starplaikā biju izdzīvojies no pesos, tāpat arī tīrajiem krekliem un apkaklītēm. Brīdis, kad vajadzēs klīst apkārt bez centavas kabatā, vairs nevarēja būt tālu. Mana āriene pilnīgi atspoguļoja manu financiālo stāvokli, un tas bija nožēlojams. Vienīgais, kas manu personu vēl kaut cik varēja izcelt ļaužu acīs, bija baltā panamas platmale, ko vieglprātīgi biju nopircis, atbraucot Meksiko Sitijā, maksādams bargu naudu.

Jā, arī bagātie rūpnieki un financisti neinteresējās par manu atradumu, toties to darīja daudzi citi, dažkārt diezgan šaubīgi subjekti. Kādreiz kafejnīcā viens tads piedāvāja man tūkstoti pesos, lai pārdodu sudraba atradnes situācijas plānu. Tad mani uzmeklēja cits caballero, runādams jau par divi tūkstoši pesos samaksu, vēlāk pat aiziedams līdz pieci tūkstošiem. Taču es nevēlējos savus pusgada pūliņus pārdot par sviestmaizi. Kad arī piesolītie astoņi tūkstoši neizpelnījās manu ievērību, svešais kungs aizmirsa pat savu meksikānieša pieklājību, nosaukdams mani par nolādēto gringo, kas ieradies šeit, lai nabaga meksikāņus nelietīgi izmantotu. Ja būtu cerējis ar šo starpgadījumu iemantot mieru no līdzīgu „financistu" uzmācības, tad vajadzētu gauži vilties. Jau nākošā dienā radās jauns piedāvājums — desmit tūkstoši pesos. Uzmācīgais tēviņš bija izcili neatlaidīgs:

„Jums jāpiekrīt, seņor! Nav izslēgts, ka šī ir pēdējā reize, kad tādu summu jums kāds piedāvā!"

Es smējos viņam sejā: „Nožēlojamie desmit tūkstoši pesos? Tad man vajadzētu trakam būt, lai piekristu! Pat par desmit tūkstošiem dolaru jūs plānus nedabūsiet!"

„Tomēr ieteiktu, seņor, manu piedāvājumu nenoraidīt. Tas jums var visnotaļ par labu nākt!" — Man smiekli vairs nenāca. „Vai tie būtu draudi?" jautāju ņirdzīgi smīnošajam meksikānim. „Labs padoms, seņor, tikai labs padoms no manas puses . . . Rīt ap šo pašu laiku atkal ieradīšos. Ceru, ka būsiet visu prātīgi pārdomājis un apsvēris." — Viņš pieceļās un aizgāja.

Patiesi, nākošā dienā svešais atkal bija klāt, paceldams cenu uz divpadsmit tūkstošiem.

„Tas ir mans pēdējais piedāvājums, seņor. Vai nu esat ar mieru, jeb . . ."

„Jeb?"

Meksikānietis paraustīja plecus, tad teica: „To jūs paši redzēsiet, seņor! Tātad — kā būs? Ar mieru?"

„Nē! Un tagad taisāties, ka pazūdiet! Un žigli! Ja vēlreiz jūs redzēšu, saukšu policiju!"

„Tas jums neko nelīdzēs. Neaizmirstiet, ka atrodaties Meksikā, nevis Savienotajās Valstīs!"

Viņš pagriezās, lai ietu, bet atskatīdamies, vēl piebilda: „Es ceru, jūs būsiet plānu labi uzglabājuši. Vai ne, seņor?"

Mana sirds satraukti sita, iedomājoties, ka plānu nēsāju sev līdz uz krūtīm, zem krekla. Kur gan citur lai būtu to noglabājis? Viesnīcas istabā nevarēja, tur nebija droši, bet bankas velves īrēšanai man nebija naudas! Manu pesos pietika vēl, varbūt, tikai pāris dienām.

Tomēr saslējos un spītīgi atcirtu: „Par to nebēdājiet. Pret manu gribu jūs plānus nekad nedabūsiet savos netīrajos pirkstos!"

„Kas to lai zina, seņor!" Un viņš atstāja mani vienu.

Ko lai tagad iesāku? Bija skaidrs, ka drošības labad plānu turpmāk vairs pie sevis glabāt nebūtu prātīgi. Bet kur to likt? Tad atcerējos Huanu Rodriguezu. Tas bija mans vienīgais uzticamais draugs Meksiko Sitijā. Un viņam arī biju stāstījis par savām problēmām. Huans man noteikti palīdzēs. Vadīdams kādas Ņujorkas firmas pārstāvniecību, viņš droši būs labi informēts par šejienes apstākļiem un iespējām.

Pulkstenis bija astoņi vakarā. Ja man laimējās, ap šo laiku varu Huanu sastapt viņa mājiņā jūŗas krastā. Tikai žēl, ka viss garais ceļš uz turieni man jāmēro kājām, jo taksītim naudas man neiznāk. Bija jau pāri deviņiem, kad piezvanīju pie Huana durvīm. Mans draugs bija mājās. No garā nāciena biju nosvīdis un bažījos, ka nesamirkst mani plāni, kas glabājās uz kailas miesas. Tagad uzelpoju vieglāk un izstāstīju Huanam savas rūpes.

„Saprotu, Maik, tev taisnība. Ja gangsteŗi ieinteresējušies par tavu personu un plānu grib dabūt, tev jāuzmanās. Tu nedrīksti plānu nēsāt pie sevis. Ja tad kāds tev uzbrūk, viņš nekā nevar atņemt."

Es piekrītoši pamāju ar galvu un izvilku no azotes saburzīto papīru: „Te viņš ir, Huan! Varbūt vari to uzglabāt savā naudas skapī?"

Huans piespieda kādu neuzkrītošu slēdzi zem rakstāmgalda, un siena atvērās, parādījās tanī iebūvēts seifs. Mani plāni pazuda tur, un es jutos, kā no sloga atpestīts.

„Bet, atvaino mani uz mirklīti. Pirms tavas atnākšanas gribēju piezvanīt kādam tirgotājam, kurš interesējās par dažām precēm."

Saruna bija īsa. Huans lietišķi paskaidroja telefonā, kā vēlamās preces pienākušas. Tad viņš nolika klausuli.

„Varbūt glāzi viskija?"

Es piekritu.

Dzeŗot pārrunājām naudas problēmas. Patlaban Huanam nebija nekas reāls padomā, taču viņš solījās apklausīties.

Tomēr nejutos vēl labā omā, prāts bija nemierīgs, un pēc pusstundas no Huana atvadījos.

„Neaizmirsti piezvanīt, Maik. Un esi bez rūpēm. Atradņu plāns pie manis ir drošāks, nekā Ābrama klēpī!"

Iznākot priekšnamā, lūdzu Huanu neiedegt gaismu, baidīdamies, ka kāds varēja būt man sekojis. Huans atvēra durvis un es atrados uz ielas. Bija tumšs.

Es steidzos, allaž atskatīdamies. Taču ielās nebija gājēju. Sviedru lāses spiedās man uz pieres, kamdēļ noņēmu platmali, lai noslaucītos. Kādas ielu spuldzes gaismā atskārtu, ka platmales biju tumsā samainījis: šī bija Huana galvassega. Brīdi padomājis, devos atpakaļ, jo gribēju dabūt savu balto panama platmali, uz kuŗu allaž biju tik lepns, izpelnīdamies allaž ievērību.

Huana mājās bija gaišs. Jau gribēju nospiest rokturi, kad pamanīju, ka durvis tikai pievērtas. Gāju iekšā. Neviena nebija. Saucu. Neviens neatsaucās, Dīvaini.

Man uzmācās bailes. Kas noticis ar Huanu? Vai gangsteŗi būtu viņu pievākuši manā vietā?

Izmeklēju visu māju, bet Huana tur nebija. Iededzināju priekšnamā gaismu. Arī mana baltā platmale bija prom! Kāda iemesla dēļ gan Huans būtu tik steidzīgi skrējis prom no mājām? Kur viņš tagad varētu būt? Tad izdzirdu telefona zvanu. Brīdi šaubījos, vai nocelt klausuli jeb nē? Tomēr darīju to. Runāja kāda vīrieša balss:

„Hallo, seņor Rodriguez. Viss noritēja gludi. Tas vīrs ir mūsu nagos. Pat iekliegties nepaspēja, kad bija jau pagalam. Mūsu vīri prot veikli strādāt. Viņa balto platmali redzējām jau pa gabalu, tātad lieta bija skaidra. Bet nu būtu jums pēdējais laiks doties ar papīriem pie „bosa".

Balss apklusa. Es bailēs trīcēju kā apses lapa.

„Vai sapratāt, seņor Rodriguez?"

„Okē, okē!" Un es noliku klausuli.

Tātad šādas lietas! Huans, kuŗam biju uzticējies kā labam draugam un pēc ierašanās Meksiko Sitijā izstāstījis par saviem plāniem, bija strādājis kopā ar bandītiem un uzlaidis man virsū šaubīgos pircējus. Kad pirkums neveicās, tie mēģināja ar draudiem, būdami pārliecībā, ka padomu un atbalstu meklēšu pie drauga Huana. Tagad viņam plāni bija rokā, bet vajadzēja mani nogādāt pie malas, jo varēja būt drošs, ka, blēdībai atklājoties, es kluss nebūšu. Tiktāļu viss bija labi izdomāts, bet tagad šī baltā platmale. Tā izjauca visu iecerēto darījumu, jo bandīti tumsā noturēja Huanu par mani un nogalināja to. Tagad arī sapratu, kādas „preces" pirmīt mans draugs pa telefonu „bosam" piedāvāja.

Es uzgriezu policijas numuru. Kad Huana līķi atrada, noskaidrojās, ka krūtīs tam ir divi ložu trāpījumi. Mana baltā panama platmale bija turpat blakus zemē. Un uzvalka kabatā bija manu sudraba atradņu plāns.

Otrā dienā es to pārdevu pirmam pircējam, kuŗš piedāvāja tik daudz, lai varētu iegādāties lidmašīnas biļeti uz Ņujorku.

Meksikā man vairs nepatika.

THRIFT SHOPPE
N. C. J. W.
2822 Dundas St. W.
VASARAS DRĒBES
visai ģimenei; mājsaimniecības piederumi.
Atvērts no pl. 9:30 — 5:00, ceturtdienās, 9:30 — 9:00.

VAI LAIKRAKSTU SAŅEMAT KĀRTĪGI?
Vai esat nokārtojuši abonementu?

SAVIENOTĀS VALSTIS

Karl Ehmer PORK STORES

63 35 Fresh Pond Road, Ridgewood 27 N. Y.
62 02 Myrtle Ave. Glendale 27 N. Y.
136 35 Roosevelt Ave. Flushing N. Y.
415 86-th Street, Brooklyn N. Y.
68 38 Forest Ave. Ridgewood 27 N. Y.
69 39 Myrtle Ave. Glendale 27 N. Y.
185 24 Horace Harding Blvd. Fresh Meadows
84 Main Street, Hempstead, N. Y.
4380 White Plains Road, Bronx, N. Y.
30 New Street, Huntington N. Y.
230 East 86-th Street, New York
370 Main Street, Poughkeepsie N. Y.
9 Bank Street, Peekskill, N. Y.

ALFONSO-AMITYVILLĒ, L. I., N. Y.
BŪVĒ UN REMONTĒ MĀJAS. Zvaniet AM 4-2151.
JUMTU DARBI. ■ SIENU APŠUVUMI. ■ ĒKU IEKŠIENES REMONTI ■ DARVOŠANA.
GARANTĒTS DARBS. — IZPILDA PERSONĪGĀ UZRAUDZĪBĀ.
LATVIEŠU UZŅĒMUMS.

M. Krone-Balduma

PADOMI NAMAMĀTĒM

MAKARONU SACEPUMS

Makaronus novāra sāls ūdenī. Atdzesētiem pieliek sakultas olas, pienu, tomātu biezeni. Visu labi izmaisa un liek ar sviestu ieziestā formā, pārkaisa ar rīvmaizi, pārliek sviesta piciņas un cep cepeškrāsnī brūnu. Pasniedz galdā ar salātiem.

TOMĀTU SACEPUMS

Nomizotus tomātus sagriež ripiņās. Ar sviestu ieziestā formā ieliek kārtiņu baltmaizes, tomātu ripiņas, pārliek ar sviesta piciņām, u.t.t., līdz forma pil. Pārlej 3 sakultas olas, uzliek vāciņu un cep 20 minūtes karstā krāsnī, pie 450° F. Ja tomāti nav pietiekoši sulīgi, tad tiem pirms krāsnī likšanas mazliet jāpielej piens.

PILDĪTI TOMĀTI ANGĻU GAUMĒ

Tomātus pārgriež uz pusēm un izņem sēklas. Iedobumus piepilda ar sekojošu, caur sietu izrīvētu, tomātu masu: sviestā sautētiem šampiņoniem un sarīvētu sieru. Pildītos tomātus cep cepeškrāsnī.

TOMĀTI AR RĪSIEM

Ņem 1 mārc. tomātu, 1 lielāku sīpolu, ½ mārc. rīsu, 4 ēd. kar. sviesta un 1 ēd. kar. cukura. Tomātus sagriež ripiņās, pārkaisa ar smalki sakapātu sīpolu, pārlej nedaudz ūdens, pieliek sviestu un vāra. Izsautē ūdenī rīsus, izņem ar putu karoti no katliņa, pieliek tomātiem un vāra kopā mīkstus. Pasniedzot galdā garnē ar cieti novārītām un sagrieztām olām.

MAKARONI AR TOMĀTIEM

Makaronus novāra sālsūdenī. Ūdeni nolej, noskalo, sakarsē ar sviestu, pārlej tomātu mērci un pārkaisa sarīvētu sieru.

TOMĀTI SVIESTĀ

Tomātus sagriež un saliek katliņā. Tiklīdz sāk parādīties sula, pieliek sviestu pēc vajadzības, sakapātu sīpolu, sāli, piparus un mazliet cukuru. Visu labi savāra. Garšo labi pie kartupeļiem un gaļas.

RĪSI, TOMĀTI UN SĒNES

Izvāra sālsūdenī rīsus, uzbeŗ uz sieta un notecina. Apcep uz pannas sagrieztus šampiņonus ar sviestu, pielej mazliet ūdens un sautē gatavus. Kamēr sēnes cep, pagatavo no tomātiem pabiezu mērci, pietumējot ar miltiem. Tad pieliek rīsus un visu labi izmaisa. Ja patīk, mazliet var pielikt arī gaļu. Pagatavoto ēdienu liek uz lēzena šķīvja un garnē ar veselām sautētām sēnēm. Mērci pasniedz atsevišķā traukā.

KARTUPEĻU - SIĻĶU SACEPUMS

Novārītus kartupeļus nomizo, sagriež šķēlēs. Gaļu, siļķes un sīpolus samaļ. Liek ar sviestu ieziestā formā, kārtām kartupeļus, un gaļas-siļķu masu, kamēr forma pilna. Pārlej ar pienu, liekot virsū speķa šķēles. Cep apm. vienu stundu.

Pasniedz ar nevārītiem skābiem kāpostiem, gurķiem, biešu vai lapu salātiem.

KARTUPEĻU VIRA AR SĪPOLIEM

2 mārc. kartupeļu sagriež un vāra 2 kvartos ūdens ar vienu mazāku selerijas sakni un 2 sīpoliem, līdz kartupeļi mīksti, tad izrīvē caur sietu. Sasautē 3 ēd. kar. sviesta ar 3 ēd. kar. miltu un atšķaida ar izkāsto viru. Uzvāra. Pirms pasniegšanas galdā pārkaisa ar sasmalcinātām pētersīļu lapiņām.

Pasniedz ar grauzdētu baltmaizi.

SAUTĒTI SVAIGIE KĀPOSTI

Nomazgā kāpostu galviņu, sagriež, pielej nedaudz ūdens, pieliek sviestu, 1 ēd. kar. tomātu biezeņa, sāli un cukuru pēc garšas, 2 sagrieztus ābolus un sautē mīkstus. Ābolu vietā var likt klāt citronu sulu.

BURKĀNU VIRA

2 mārc. burkānu notīra un sagriež šķēlēs, vāra 2 kv. ūdens ar vienu purava sakni un 1 sīpolu, līdz burkāni mīksti, tad izrīvē caur sietu. Pieliek sviestu un pietumē ar olu dzeltenumiem. Pasniedz ar grauzdētu baltmaizi.

BURKĀNU UN KARTUPEĻU CEPUMS

Kartupeļus un burkānus iepriekš novāra un sagriež plānās ripiņās. Iezież formu ar sviestu, kārtām liek burkānus un kartupeļus, tad pārlej ar pienu, kuŗā iekultas olas un sāls. Virsū liek sviesta piciņas. Cep mērenā karstumā.

SPARĢEĻI AR SIERU UN RĪVMAIZI

Sagrieztus sparģeļus vāra mazliet sālītā ūdenī mīkstus, izņem no katliņa un pārlej ar kausētu sviestu, kam pielikta rīvmaize. Pārkaisa ar sarīvētu sieru. Pasniedz kā atsevišķu ēdienu vakariņās.

HAMILTONĀ
O. ANDERSONA pārtikas preču veikalā, 26 MARKET St., dabūjami atsevišķi
LATVIJAS AMERIKĀ
numuri.

Mēģiniet savu dzīvokli padarīt skaistāku?
Nenokavējiet apmeklēt mūsu plašo
MĒBEĻU NOLIKTAVU,
kuŗā ir arī importētas mēbeles no Vācijas.
Ņemiet līdz šo sludinājumu, tad jūs dabūsit 10% atlaidi.
REIMANN & BRESSE
VĀCU MĒBEĻU VEIKALS,
1495 - 3rd Ave., (starp 84. un 85 St., N. Y.)
Atvērts: Pirmdienās, ceturtdienās un sestdienās no plkst. 9 rītā līdz plkst. 9 vakarā;
Otrdienās, trešdienās un piektdienās no plkst. 9 rītā līdz plkst. 6 vakarā.
TELEFONI: RE 4-7040, RE 4-7041.

BREMEN HOUSE
KATRA vēlēšanās šeit tiek IZPILDĪTA.
NO VISAS PASAULES
MEDĪJUMI UN GAĻAS SPECIALITĀTES
Stirnas ragū, — mugura, cepetis, teļa rulādes, kā arī šķiņķi burgundietī, skābais cepetis, mežcūku mugura, dažādas desas, Vestfāles žāvēts šķiņķis, zoss krūts, zoss aknu pastēte un daudz kas cits izlutinātai gaumei.

MĀJTURĪBAS PIEDERUMI VIRTUVEI
gaļas mašīnas, kafijas sudmaliņas, melitta filtri un papīrs, svari, koka karotes, brokastu dēļi, mēramie trauki un daudz kas cits. Kristalls, porcelāna servīzes un figūras, keramika, dzegužu pulksteņi, laika mājiņas, Steifa dzīvnieki.

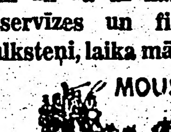

MOUSON — ĀDAS KRĒMI
Taukkrēmi - bundžā $1.10
Dienas krēmi - tūbiņā $0.75
Dienas krēmi - bundžā $1.25

DE LUX — ZIEPES
Mouson - ziepes, 3 gab. $1.75
Lavendel - ziepes, 3 gab. $2.00
Lilijpiena-ziepes, 3 gab. $1.75

LAVENDEL Postkutsche
3.50 unču pudele $4.50
2.50 unču pudele $2.75
1.50 unču pudele $1.85

ZVĒRU ATVEIDI un citas MINIATŪRAS FIGŪRAS.
KRISTALLS un PORCELĀNS.
IKORA — WMF
Plašā izvēlē šie brīnišķīgie sudraba ražojumi; paplātes, pelnu trauki, cigarešu etvijas un svečturi.
KERAMIKA. KOKGRIEZUMI. MĀJTURĪBAS PIEDERUMI
ILGSPĒLĒJOŠAS PLATES dažādās cenās.
CONTINENTAL RECORD DEPARTMENT,
204 EAST 86th STREET.
Par piemēru:
★ LATVIEŠU TAUTAS DZIESMAS UN DEJAS $3.98
★ UZ REDZĒŠANOS, VĀCIJA! (Hi - Fi un stereo Fritz Mareczeks ar savu orķestri mūzikālā ceļojumā pa Vāciju $2.98
★ IEVĒROJAMĀKO VĀCU OPEREŠU sakopojums, labāko mākslinieku izpildījumā $3.98
BREMEN HOUSE
Telefons REgent 4-2500.
218 East 86th St., New York 28, N. Y.

LIELA IZDEVĪBA UZ PĀRSTĀVNIECĪBU SAIŅU NOSŪTĪŠANĀ:

Mēs esam viena no LIELĀKĀM SAIŅU SŪTĪŠANAS FIRMĀM pasaulē un mūsu cenas ir viszemākās.

Tā kā mūsu apgrozījums ar katru gadu palielinājās, līdz ar to mēs meklējam pēc vairākiem pārstāvjiem un vadītājiem.

ŠĪ IR JŪSU IZDEVĪBA!

Ja Jūs jau darbojaties saiņu nosūtīšanas uzņēmumā un esiet nodomājuši to paplašināt, mēs Jums apsolāmies to atbalstīt, dubultojot Jūsu ienākumu īsā laikā.

Mēs vēlamies uzņemt sakarus ar tirdzniecības uzņēmumiem, kuriem ir labs kontakts ar IGAUŅU, LATVIEŠU, LIETUVIEŠU, UKRAIŅU un KRIEVU tautību pārstāvjiem.

NEKĀDS KAPITĀLS NAV VAJADZĪGS.
GARANTĒJAM AUGSTU IENĀKUMU.

Visu sarakstu uzskatīsim kā neizpaužamu.

Rakstiet šī laikraksta redakcijā Nr. 1029, 123 Huron St., Toronto 2-B, Ont.

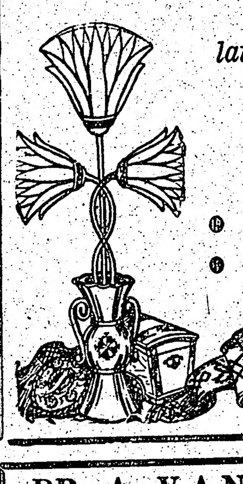

Iesvētībām bagātīgā izvēlē ziedi un latviskas dāvanas.

LOTUS PUĶU VEIKALS,
802 BATHURST IELĀ, PIE BLOOR,
tel. LE 3-3884, TORONTO.

- IESVĒTĪŠANAS DIENAS KARTĪTES.
- KANADAS LATVIEŠU DAIĻAMATNIEKU APVIENĪBAS SALONS.

LOTUS

DR. A. VANAGS
VETERINĀRĀRSTS
ROSEBANK ANIMAL HOSPITAL (apm. 100 m ziemeļos no Hw. 2). ROSEBANK RD., NORTH.
R. R. 3 PICKERING, ONT. Tel. TEmple 9-1822.
Jābrauc pa Hw. 401. līdz Sheppard Ave., pēc tam pa Hw. 2. apm. 1 jūdzi uz austrumiem līdz Rosebank Rd., N.

AUSTRA ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St., W., pie Grace, Toronto. LE 5-6792.

Jūs ietaupīsit naudu un laiku ar
Alfreda STIKUTS Realtor
uzticamiem pakalpojumiem Jūsu nekustamu īpašumu iegādē.

Alberts UZĀNS HO 5-2892
Ralph LUCCETTA RU 7-9947
Lita STIKUTS HU 1-7103
BIROJS HU 1-0431
189 Balliol St., Toronto 7.

A. EGLĪTIS —
RADIO un TELEVĪZIJAS veikals - darbnīca
Ierīko TV antenas. Atvērts līdz pl. 8 v., sestdienās līdz pl. 6 v.
IZĪRĒ TV par $8,- MĒNESĪ.
161A Roncesvalles Ave., Toronto. Tel LE 7-1401

VALUDE
Zeltkalis **A. ĶIVLENIEKS**
Gatavo un labo visu, kam sakars ar rotām.
19 Pretoria Ave., Toronto 6, Ont.
HO 3-1008.
PIEPRASIET KATALOGU.

LATVIEŠU PUĶU VEIKALS
CALLA
727 Danforth Ave., Toronto.
HO 6-9911.
BAGĀTĪGAS ZIEDU VELTES UN ZIEDU SAKĀRTOJUMI KATRAM GADĪJUMAM. ZAĻUMU UN TROPISKIE STĀDI.
TAUTISKIE IZSTRĀDĀJUMI.
PIEGĀDE MĀJĀS.

Telpas dzesinātāji (room coolers) sākot ar $54,50
Ēdienu maisītāji (vācu) sākot no $85,-
Ēdienu pagatavošanas trauki 18 gab. $73,50 (nerūsošais tērauds)
Trauku mazgājamās mašīnas sākot no $65,-
Veļas mazgājamās mašīnas, sākot no $87,50 (ar elektrisko vai benzīna motoriem)
Vācu auto mašīnas (Volkswagen) $200,- atlaide. un daudz citu mantu ar lielu atlaidi.
Nodemonstrēšana mājās par brīvu.
79 Sorauren Ave., Toronto 3. Tel. LE 4-1659

NOTARS
OSKARS PERRO
pieņem klientus katrā laikā, iepriekš pieteicoties pa tālr. LE 5-5555, Toronto.

Apkuru un ūdensvadu speciālists
Adolfs LAGŪNS
Tel. LE 1-6583, Toronto.
IZDARU APMETUMA DARBUS, kā arī apmainu koka kāpnes pret cementa kāpnēm pusstundas laikā.
Zvanīt katrā laikā RO 6-3026. Toronto

ARTURS ZUTIS, B. A.
ADVOKĀTS & NOTĀRS
133 RICHMOND ST., W., TORONTO 1, ONTARIO.
EM 6-8996 (darbā).
RO 6-8354 (mājā).

J. KREIĻA
FOTO STUDIJA
izdara uzņēmumus iekš- un ārpus studijas, izgatavo bildes pasēm, apliecībām, kā arī pārfotografē un palielina dokumentus un bildes. Amatieru filmas attīsta un kopē. Uzņēmumus līdz iepriekš pieteikt.
HO 6-3800, 445 Pape Ave.

PRĒMIJAS ZĪME CITTAUTU AUTORU GRĀMATĀM
ATLAIDE

20 % ja pasūtinājums pārsniedz	$ 3.00
30 % ja pasūtinājums pārsniedz	$ 6.00
40 % ja pasūtinājums pārsniedz	$ 12.00

Prēmijas zīmes izmantojamas tikai līdz 15. jūlijam.

TAIFŪNS, Džosifs Konreds	ies. $2.60	....
	broš. $1.00	....
SIEVU SKOLA, Andrè Žids	ies. $2.60	....
	broš. $2.00	....
NARCISS UN ZELTAMUTE, H. Hese	broš. $2.00	....
BOVARI KUNDZE, G. Flobērs	broš. $2.60	....
PASTORĀLĀ SIMFONIJA, A. Žids	ies. $1.35	....
	broš. $0.85	....
KRISTUS LEĢENDAS, Z. Lagerleva	ies. $4.00	....
	broš. $3.20	....
VELNA ELIKSIRI, E. T. A. Hofmanis	ies. $3.50	....
	broš. $2.80	....
1984, Džordžs Orvels	broš. $2.00	....
MĪLESTĪBAS TUKSNESIS, F. Moriaks	ies. $2.60	....
	broš. $2.00	....
NAKTS LIDOJUMS, A. de St. Eksiperī	ies. $1.60	....
	broš. $1.00	....
GULIVERA CEĻOJUMI, Dž. Svifts	ies. $3.00	....
	broš. $2.40	....
ARDIEVU, MISTER ČIPS, Dž. Hiltons	ies. $1.60	....
	broš. $1.00	....
KAROLINIEŠI, Verners f. Heidenstams	ies. $3.80	....
ARDIEVAS IEROČIEM, E. Hemingvejs	ies. $2.80	....
	broš. $2.00	....
EIŽENIJA GRANDĒ, O. de Balzaks	ies. $2.00	....
	broš. $1.50	....
CEĻŠ UZ ZVANU DRAUDZI, H. Martinsons	ies. $3.20	....
SARKANĀ ODZE, Fr. G. Bengstons	ies. 4.50.	....
	broš. $3.70	....
MISTERIJAS, K. Hamsuns	ies. $3.30	....
	broš. $2.75	....

LABA DĀVANA CITTAUTIEŠIEM

AJURJONGA, Anšlāvs Eglīts (angļu valodā)	ies. $3.50	....

DAŽĀDI

IKDIENAS UN SVĒTKU GALDS, M. Krone - Balduma	ies. $6.85	....
LATVIJAS SPĒĻU KĀRTIS	$4.75	....
FOTO ALBUMS, īstā ādas sējumā	$6.00	....
VIESU GRĀMATA, īstā ādas sējumā	$6.00	....
DIENAS GRĀMATA, īstā ādas sējumā	$5.00	....
PIEZĪMJU BLOKS — grumbuļaini ādas vāki	$3.75	....
PIEZĪMJU BLOKS — gludi ādas vāki	$3.25	....

Pasūtināto grāmatu kopsumma pēc kataloga cenas: ....
Prēmijas atlaide 20%, 30%, 40% ....
Grāmatu cena, atvelkot atlaidi ....
50 ¢ pārsūtīšanas izdevumi ....
Maksāju ar ....

Pasūtinātāja vārds, uzvārds: ....
Adrese: ....
Datums: .... Paraksts:

Sūtāms: DV grāmatnīcai, 123 Huron St., Toronto 2-B, Ont.

✝

Mūsu mīļais vīrs, tēvs, vectētiņš un brālis

GEORGS GRUZNA

dzim. 1895. g. 30. nov., Cēsu apr. Kalsnavas pag. pēkšņi šķīrās no mums š. g. 22. jūn. Adelaidē. Krematizēts 1961. g. 26. jūn.

Dziļās sērās

PIEDERĪGIE AUSTRĀLIJĀ, KANADĀ UN LATVIJĀ.

IMANTA

Par velti uz Eiropu
Jūs varat braukt, ja pērkat nercādas kažoku no
IMANTA
Parcel Service Kopenhagenā, kur tas maksā divreiz lētāk nekā Kanadā.
Piedāvājam arī citas preces un nosūtām uz jebkuru valsti.
Jūsu rīcībā nododam mūsu automobiļus braucieniem pa visu Eiropu ar vai bez šoferiem.
Bez tam piedāvājam mūsu pakalpojumus viesnīcu istabu rezervēšanā, ceļojumu formālitāšu kārtošanā, tūrisma maršrutu izvēlē, lētas iepirkšanās iespējas.
Jūs sagaidīs mūsu pārstāvis Jūsu ierašanās vietā.
Piesakiet mums savas vajadzības jau tagad.
IMANTA
Parcel Service un Tūrisma nozare, Oldmarken 12, Copenhagen - Bagsvaerd. Telefons 981826. Telegrammu adrese.

Štālmani Arturu,
ar sievu Annu un dēlu Vovu, meklē māsa Lonija.
RAKSTĪT: J. A. Brants, 76 Fulton Ave., Toronto 6, Ont.

Pilsētas centrā
IZĪRĒJAMAS
trīs nemēbelētas istabas.
Zvanīt vakaros — EM 6-0101, Toronto.

High Park-Anette rajonā
IZDODAMA ISTABA UN VIRTUVE
ar garāžu. Zvanīt RO 2-9117.

REALTOR
BĒRZIŅŠ
Realty Limited
REAL ESTATE
INSURANCE
MORTGAGE BROKERS
NOTARY PUBLIC
Nekustami īpašumi pārdošanā: mājas, veikali, farmas, apbūves gabali u. c.
Apdrošināšana — apdrošina auto, mājas, mēbeles, zādzības, nelaimes, slimības u. c.
Obligācijas — obligāciju un aizdevumu sagāde u. c.
Notārs — līgumi, tulkojumi, notāriāli apstiprinājumi u. c.
LE. 4-8447
316 Harboard St., Toronto

H. Rosar
FUNERAL DIRECTOR
APBEDĪŠANAS BIROJS,
467 Sherbourne St., Toronto.
Tel. WA 4-1408.
Rūpīga un smalkjūtīga apbedīšanas ceremoniju izkārtošana.

MĀKSLAS SALONS
CREST FLORISTS
567 Mt. Pleasant Rd. — blakus Crest teātrim, Toronto.
Piedāvā:
- Visskaistākos un vissvaigākos ziedus — grieztus, ziedu sakārtojumus un tropiskus stādus.
Pasūtinājumus pieņem pa tālruni
HU 7-0491.
Pāri ziediem lielā izvēlē
LATVJU GLEZNOTĀJU ORIĢINĀLDARBI
nesaistošai apskatei un iegādei pēc vēlēšanās

AIZRĀDĪJUMS
DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNICA
turpmāk būs atvērta ceturtdienās no plkst. 9—8 vakarā. Pārējās dienās no plkst. 9—6 vakarā.
Sestdienās, līdz jūlija mēneša beigām, no pl. 9—8 vak.
Sinī pašā laikā ir iespējams nokārtot arī abonēšanas maksas un citus maksājumus.
Apgāds Latvija Amerikā.

JAUNIZNĀKUŠĀS GRĀMATAS

Klāra Zāle — MĒNESS KOKLE, dzejoļi $2.80
Velta Sniķere — NEMITAS MINAMAIS, dzejoļi $2.80
CHESS PSYCHOLOGIST TAHL — (angliski) — šacha grāmata $3.20

SAGATAVOŠANĀ

Ed. Freimanis — DAIGĀS ROTAĻAS, noveles un stāsti $3.20
Tahl-Botviņņik — MATCH I / II ā $1.00
Dr. D. Bīskaps — DZĪVES VĒJOS, atmiņu stāsti (apm. 500 lpp.) ....

ALF. KALNĀJA APGĀDS
719 W. WILLOW ST., CHICAGO, ILL., USA.

DODOTIES ATVAĻINĀJUMĀ,
apskatieties
DV GRĀMATNĪCĀ
pēc
LABAS GRĀMATAS

A. Dziļuma — NOKALTIS ZARS — romāns	$3.20
K. Ķezbera — MAINAS HERCOGISTE — romāns	$3.60
J. Ziemeļnieka — KOPOTI STĀSTI	$4.50
T. Zeltiņa — DRUPU REPUBLIKA — romāns	$5.20
KALEVALA — Somu tautas eps	$8.40
V. Toma — MŪŽĪGĀ SPĒLE — dzejas	$2.95
Māc. A. Ozols STĀSTI PAR JĒZU	0.90
Māc. A. Ozols TICĪBAS MĀCĪBA, 3.—4. kl.	1.50
Aspazijas autobiografija ZILA DEBESS ZELTA MĀKOŅI	$6.80
J. Ezergailis — ANDRIEVS NIEDRA	$4.80
L. Pērļupe — ZAĻOJOŠAIS ZARS — romāns	$3.60
T. Vesoss MELNIE ZIRGI — romāns	$3.60
K. Zariņš — KAUGURIEŠI — romāns	$4.00
MAZAIS KATECHISMS	$0.50
Anšl. Eglīts — MALACHITA DIEVS, romāns	$4.50
A. Simsone — ATMIŅAS, atmiņas	$4.00
Klāra Zāle — MĒNESS KOKLE — dzejoļi	$2.80
Velta Sniķere — NEMITAS MINAMAIS — dzejoļi	$2.80
TEODORS REITERS UN VIŅA KORI — J. Rudzīša redakcijā	$6.00
Prof. P. Jurēvičs — KULTŪRAS SEJAS — esejas	$5.75
S. Lazdiņš — SADEGUŠIE SPĀRNI — romāns	$3.60
H. Kreicers — CEĻI UN GĀJĒJI — atmiņas	$5.50

123 Huron Street, Toronto 2-B, Ontario.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ,
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ
līdz .... uz .... mēnešiem uz šādu adresi:
Mr., Mrs., Miss ....
Mr., Mrs., Miss ....
Adrese: ....
Pievienoju Money Order', čeku vai skaidrā naudā $ ....
.... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot).
Paraksts ....

Abonēšanas maksa: $ 1.50 par 1 mēn., $ 4.50 par 3 mēn. $ 8.50 par 6 mēn., $ 16.00 par gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanagi, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lācē, 101 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A.

A. E. LEPAGE
LIMITED REALTORS
MEMBER TORONTO REAL ESTATE BOARD
Pārstāvis Konst. KĀRKLIŅŠ
982 DANFORTH AVE., TORONTO.
Birojā: HO 5-7527. Mājās: HO 6-5024.

ĪPAŠUMI UN VEIKALI VISOS PILSĒTAS RAJONOS.

BAYVIEW - GRESHAM RD.: sešu istabu dubultķieģeļu māja ar iebraucamo ceļu un garāžu. Ūdens-eļļas apkure, moderna virtuve, vannas istaba. Iemaksa $2,500 un atlikums uz vienu 10 gadu obligāciju.

ST. CLAIRE - PHARMACY AVE.: Sešu istabu dubultķieģeļu māja ar privātu iebraucamo ceļu. Eļļas apkure, 2 modernas virtuves, vannas istaba, labi iekopts dārzs. Cena $15,500,-.

BROADVIEW - DANFORTH AVE.: Sešu istabu dubultķieģeļu māja ar silta gaisa apkuri, moderna virtuve, vannas istaba, iebraucamais ceļš un garāža. Iemaksa $1,500.-.

Sagādājam iztrūkstošo naudu iemaksām par zemiem procentiem.

✝

Mūsu biedrs KAPT.

JĀNIS PURMALIS

aizsaukts mūžībā 1961. g. 5. jūlijā

DAUGAVAS VANAGU
TORONTO NODAĻA

KANADA ŽENĒVĀ RĀDA ZOBUS

KANADAS DELEGĀCIJA NORAIDA PADOMJU SAVIENĪBAS UN ANGLIJAS VIENOŠANOS STARPTAUTISKĀS PĀRRAUDZĪBAS KOMISIJAS TRANSPORTJAUTĀJUMAM LAOSĀ

Ženēvā. Četrpadsmit valstu Laosas konferencē Ženēvā mazāko valstu starpā līdz šim visaktīvākā izrādījusies Kanada, kurai, kā vienai no trim starptautiskās pārraudzības komisijas pārstāvēm, ir savi ieskati Laosas pamiera nodrošināšanai un kas, kā tagad redzams, no šiem ieskatiem nedomā atkāpties.

Kad 1954. gadā Ženēvā parakstīja Indoķīnas pamiera līgumu, Kanada, Indija un Polija tika izraudzītas pamiera pārraudzībai. Laosa no šīs pārraudzības vēlāk gan atteicās, bet tagad, līdz ar pašreizējo Ženēvas konferenci, tā atkal atsākta, gan visai neapmierinošos apmēros. Kanadieši žēlojas, ka viņu rīcībā resp. pārraudzības komisijas ierēdņu rīcībā, nav pietiekama transporta ātrai satiksmei no viena punkta uz kādu citu. Sav. Valstu un Francijas piedāvātās lidmašīnas un helikopterus komūnisti noraidīja, iesakot transportu sagādāt uz vietas, t. i., Laosā, stājoties sakarā ar karalisko valdību, komūnistiem un neitrāliem. Kanadai šāds priekšlikums nav pieņemams un, konferencei atsākot darbību šī gada 3. jūlijā, Kanada atkārtoti pasvītroja savu nostāju.

Cik zināms, pagājušās nedēļas nogalē Padomju Savienības un Anglijas delegāciju vadītāji — Ženēvas kanferences priekšsēži — bija panākuši vienošanos transportjautājumā un vispārējā komisijas apgādē, sastādot vēstuli nosūtīšanai uz Jaundelhi, Indijā, kur atrodas starptautiskās pārraudzības komisijas galvenā mītne. Bet tā kā atsevišķas vēstules frazes Kanadas delegācijai nebija akceptējamas, krievu un angļu kopīgi rakstītās vēstules nosūtīšana bija jāatliek. Kamēr tās saturs 3. jūlijā vēl nebija publicēts, labi informētas aprindas paskaidro, ka angļi piekāpušies komūnistu prasībām un bijuši gatavi komisijai ieteikt mēģināt nepieciešamos transportlīdzekļus vai nu nomāt, vai iepirkt Laosā. Tā kā tas runā pretī Kanadas pamatnostājai šai jautājumā, tad tās delegācija arī izteikuši augšminēto protestu, un Ženēvas konferenci var uzskatīt par tikpat dziļi nesaprašanā iestigušu kā līdz šim.

KUVEITAS ŠEICHS PRASA ANGLIJAS PALĪDZĪBU

Padomju Savienības valdība kavējas atklāt savas kartis Kuveitas disputā.

Apvienotās Nācijās, Ņujorkā. Kuveita, kas kā visjaunākā neatkarīgā valsts pasaulē meklē uzņemšanu Apvienotās Nācijās, šī gada 3. jūlijā pieprasīja sasaukt drošības padomes sēdi iepazīstināt padomes locekļus ar Irakas aneksijas draudiem. Vienpadsmit valstu drošības padome uzklausīja Kuveitas, Anglijas un Irakas ziņojumus, pēc tam sēdi pārtraucot līdz 5. jūlijam.

Kuveitas valdības pārstāvis drošības padomei atreferēja Irakas draudus to aneksēt un apgalvoja, ka Iraka pie Kuveitas robežas jau sapulcinājusi speciālas armijas vienības, kas var nozīmēt vienīgi militāru agresiju.

Irakas delegāts Kuveitas draudu ziņas kategoriski atsauca, sacīdams, ka nekāda spēku koncentrēšana nav notikusi, ka Iraka Kuveitai neuzbruks, bet par savām tiesībām uz jauno valsti, ko premjers Kassems uzskata par vēsturisku Irakas sastāvdaļu, cīnīsies vienīgi miermīlīgiem līdzekļiem. Runātājs uzsvēra, ka Kuveitai nav nekādu tiesību žēloties Apvienotām Nācijām, jo tā nekad nav bijusi neatkarīga valsts un tāda nav arī tagad; tā vienmēr bijusi Irakas republikas sastāvdaļa. Asus uzbrukumus Kasema delegāts Pačāči vērsa pret Angliju, kas tagad vislielākā steigā Kuveitā pārved savu karaspēku eventuāla Irakas uzbrukuma atvairīšanai. Pēdējais deklarēja, ka Anglija ar savu rīcību radījusi militāru draudu Irakas neatkarībai un drošībai un pieprasīja nekavējošu angļu izvākšanos.

Ar savas valdības politiku Kuveitā drošības padomi iepazīstināja Anglijas delegāts Dīns. Un proti, ka angļu karaspēks Kuveitā ticis ieradies vienīgi uz pēdējās šeicha lūgumu un tiks atvilkts, tiklīdz šeichs būs pārliecināts, ka viņa valstij vairs nedraud ārējas agresijas briesmas. Pašreiz, kā pēc Kuveitas šeicha tā Anglijas valdības domām šādas briesmas ir ļoti reālas.

Klusa novērotāja lomu drošības padomē spēlēja padomju pārstāvis Zorins. Sēdes sākumā viņš gan izteicās, ka angļu rīcība Kuveitā gan nesaskan ar faktiskajiem notikumiem minētā apgabalā, bet, ka viņam nav nekādu iebildumu, ja šo jautājumu debatē drošības padomē. Vēlāk, žurnālisti vaicāti, vai Padomju Savienība atbalstīs Irakas deklarāciju, ka Kuveita ir tās iekšējā sastāvdaļa, Zorins atbildēja, ka pagaidām par to vēl pāragri spriest.

Anglijas karaspēka nosūtīšana uz Kuveitu pasaulē tiek uzņemta ar dalītu reakciju. Sav. Valstis un Kanada soli uzskata par pareizu. Indija Kuveitu atzīst par brīvu un neatkarīgu valsti un ir aicinājusi Iraku censties minēto disputu izbeigt miera ceļā. Ēģiptes Apvienoto Nāciju delegāts Loutfi izteica nožēlu, ka angļi nosūtījuši savu karaspēku uz Kuveitu, tai pašā laikā atstādot Irakas karaspēka koncentrēšanu.

„Mūsu uztvere", sacīja Loutfi, „nevienai arabu valstij nav tiesības spert soļus, kas var radīt imperiālistu iejaukšanos."

Toties raksti Kairo un Damaskas laikrakstos pret angļiem ieņem jau daudz asāku nostāju. Tas pats sakāms par Maskavas Pravdu. Kamēr Zorins Ņujorkā klusē, komūnistu partijas oficiozs Maskavā pārmet angļiem mēģinājumu Kuveitas krīzi uzspiest saspīlējuma palielināšanā visā arabu pasaulē.

A N G L I J Ā
lūdzam mūsu abonentus abonēšanas maksas kārtot
D.V.F. G R Ā M A T N I C Ā,
72 QUEENSBOROUGH, TERRACE, LONDON, W., 2.
Tel. BAYwater 1652.
Turpat pieņem arī sludinājumus, kā arī dabūjami BEZMAKSAS PARAUGEKSEMPLĀRI.

ARĪ LĪDSĀ DAUGAVAS VANAGI DARBOJAS ROSĪGI

(VĒSTULE NO ANGLIJAS)

Ļoti lielu aktivitāti sabiedriski kulturālā dzīvē Anglijā uzrāda arī Bradfordas kaimiņu pilsētas — Līdsas vanagu saime. No pēdējā laika sarīkojumiem, ļoti vērtīgs un audzinošs bija māc. E. Singera referāts par Indiju, ko referents papildināja gaismas bildēm. Nodaļas namā notikušajā sezonas noslēguma vakarā dziesmas skandēja A. Tālbergs un Līdsas paplašinātais dubultkvartets R. Freimaņa vadībā. Pirmo reizi atklātībā uzstājās mazajo tautas deju kopa „Auseklītis", kas uzskatāmā par pirmo vanadzēnu vienību pie DV organizācijas, jo „Auseklīša" dalībnieku vecāki vienprātīgi nolēmuši mazajo deju kopai kā „patronu" izraudzīt DV Līdsas nodaļu. Ar ļoti lielām sekmēm mazie dejotāji uzstājās arī Bradfordā dziesmu svētku laikā notikušajā tautisko deju demonstrējumu vakarā. Kopu, kopš tās dibināšanas, vada M. Zvirgzdiņa.

Vēl atzīmējams, ka vietējās latviešu skolas mācības gada noslēgumā nodaļa apbalvoja sekmīgākos skolēnus, kā arī tos, kam sekmes nebija tik spīdošas, bet kas bija parādījuši labo gribu skolas apmeklēšanā. Atzīmējams tomēr bēdīgais fakts, ka Līdsā ir vēl diezgan daudz ģimeņu, kas nesūta savus bērnus latviešu skolā.

Nodaļas vanadzes savā pēdējā sanāksmē izvēlēja vanadžu kopas valdi sekojošā sastāvā — priekšsēde R. Duvarts, sekretāre V. Balodis un locekles T. Šteinerts, B. Erkulis un I. Zīverts. Uzsākot darbību, jaunā kopas vadība noorganizēja sanāksmi ar DV organizāc. Vanadžu daļas vadītājas M. Ķeņģis piedalīšanos. Daļas vadītāja referēja par vanadžu darbību Anglijā un citās zemēs. Sanāksme bija labi apmeklēta. Ļoti apsveicams ir uzņemtās draudzīgās attiecības ar kaimiņiem — Bradfordas vanadzēm, kas arī piedalījās šajā sanāksmē. Visu nedalīta vēlēšanās ir, lai šīs draudzīgās attiecības turpinātos un pastāvētu.

Atzīmējams, ka uzspodrināšanu piedzīvojis arī nodaļas nams, kam sarīkojumu zālē ielikta jauna ozolu dēļu grīda, kā arī uzlabotas dažas labierīcības.

A. P.

ATBRUŅOŠANĀS PRIEKŠSARUNAS PĀRTRAUKTAS

PREZIDENTS KENEDIJS MEKLĒ ATRISINĀJUMU PERSONĪGĀ DIPLOMĀTIJĀ

Vašingtonā. Pašreiz liekas neiespējami, ka Sav Valstu un Padomju Savienības abpusējās atbruņošanās sarunas varētu sākties paredzētā datumā — šī gada 31. jūlijā. Toties liekas daudz iespējamāk, ka šogad no tām vispār nekas neiznāks. Priekšsarunas atbruņošanās konferencei amerikāņi ar krieviem uzsāka 19. jūnijā, bet līdz šim nav izdevies vienoties nedz par šādas konferences mērķiem, nedz apmēriem. Sakarā ar līdzšinējo nedēļu neveiksmēm priekšsarunas tagad pārtrauktas līdz 17. jūlijam, lai tad tiktu turpinātas Maskavā.

Priekšsarunu pārtraukuma laikā Sav. Valstu prezidents nolēmis mēģināt meklēt domstarpību atrisinājumu personīgā diplomātijā. Un, proti, pagājušās nedēļas nogalē viņš pavadīja vairāk kā pusstundu privātsarunās ar Padomju Savienības sūtni Meņšikovu un krievu delegācijas vadītāju Zorinu. Nekas tomēr neliecina, ka pirmam šādam mēģinājumam būtu bijuši pat visniecīgākie panākumi.

„ES ATGRIEZĪŠOS"

PUSMILJONS GAVILĒJOŠU MANILAS IEDZĪVOTĀJU SAGAIDA FILIPĪNU ATBRĪVOTĀJU ĢEN. MEKARTŪRU

Manilā. Visiem ir labi pazīstams ģen. Mekartūra klasiskais un lakoniskais solījums pēc amerikāņu spēku padzīšanas no Filipīnu salām. „Es atgriezīšos!" Savu vārdu amerikāņu ģenerālis turēja ne tikai otrā pasaules kara laikā, kad viņš atgriezās, lai sakautu japāņus, bet vēl otrreiz, kad šī gada 4. jūlijā sasniedza Manilu, lai kopā ar filipīniešiem svinētu viņu neatkarības gada dienas atceri.

Kamēr Manilā viņu uzņēma skaļām ovācijām, atceroties viņa nopelnus cīnoties pret Japānu, pats ģenerālis bija daudz laikmetīgāks un, uzrunājot Filipīnu parlamentu, galvenokārt kavējās pie Korejas kara un tā konsekvencēm Āzijā.

Vai inflācija grauž
JŪSU IETAUPĪJUMUS?
Cenām kāpjot augstāk un augstāk, inflācija šīs dienas dolaru var padarīt daudz mazvērtīgāku nākotnē.
Padomājiet par līdzdalību ieguldījumu fondos, kas ļauj Jūsu naudai darboties vienlaicīgi daudzos augstvērtīgos uzņēmumos, kļūstot par šo uzņēmumu līdzīpašnieku. Jūs būsiet pārsteigti, cik tas vienkārši izdarāms.
Pieprasiet informāciju par risku, cenām un priekšrocībām mūsu Latviešu nodaļai. Visi paskaidrojumi latviešu un angļu valodās par brīvu un Jums nesaistoši.
UNITAS INVESTORS DIV. WILLIAM JENNINGS & CO., INC.
46 West Clinton Ave., Tenafly, New Jersey.
Tel.:New Jersey LO 7-3580
New York CH 4-2629.
Uzvārds: ....
Adrese: ....
....

KANADAS BAZNĪCĀS

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331, Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto Ont., tel. LE 6-2510.

9. jūlijā, plkst. 2 p.p. Jāņa baznīcā jaunatnes iesvētes dievkalpojums. Māc. J. Vējiņš un A. Lūsis.

16. jūlijā, plkst. 10 svētbrīdis Saulainē.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

16. jūlijā, plkst. 2,30 p.p. iesvētīšanas dievkalpojums ar dievgaldu Sv. Barnaba baznīcā.

Bramptonas latviešu ev. - lut. draudzē 9. jūlijā, plkst. 1,30 p.p. dievkalpojums Grace United baznīcā.

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont. Tel. MU 5-5098.

Londonas latv. ev. - lut. draudzē, Trīsvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St.

9. jūlijā, pl. 1,30 p.p. Dziesmu grāmatas. Māc. J. Prauliņš.

Jaunatnes iesvētīšana un dievgalds 23. jūlijā, pl. 1,30 p.p.; mācītāji: Arnolds Lūsis no Toronto un Jānis Prauliņš, dziesmu lapiņas.

Sv. Katarīnas latv. ev. lut. draudzē Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave 16. jūl. pl. 3.30 p.p. Jaunatnes iesvētīšanas dievkalpojums ar dievgaldu. Dziesmu lapiņas. Māc. J. Prauliņš.

HAMILTONA

Hamiltonā, latv. ev.-lut. Kristus draudzē, 18 Victora Ave. S.,

Svētdien, š. g. 9. jūlijā, plkst. 11 pr. p. dievkalpojums. Māc. E. Pavasars.

MONTREĀLĀ

Trīsvienības ev.-lut. latviešu draudzē Montreālā.

Mācītājs Arturs Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal 28, P. Q., tel. HU 9-3224. Dievkalpojumi notiek 4345 Marcil Ave., Jāņa ev.-lut. baznīcā.

Svētdien, 9. jūlijā, dievk. plkst. 7.00 vak., tāpat 16. un 23. jūlijā.

Montreālas St. Paula Ev.-lut. baznīcā māc. Viestura Šēfera dievkalpojumi notiks:

15. jūlijā, plkst. 7 vak. svētvakara dievk. Montreālā, Presbiteriaņu baznīcā (Hutchison un Viateur ielu stūrī).

23. jūlijā, plkst. 11 no rīta, Tērvetē.

Niagara Falls, (Ont.) latv. ev.-lut. draudzei, anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā, 580 Portage Rd., š. g. 6. augustā, pl. 2 p.p., dievkalpojums. Dziesmu grāmatas. Māc. J. Prauliņš.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 3 p.p. un trešdienās pl. 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās

KĀDA IR PILNVĒRTĪGA ATPŪTA RĪGAS JŪRMALĀ

OKUPANTI RŪPĒJUŠIES PAR DAUDZĀM DZERTUVĒM LIEDAGĀ

Turpinot „ekskursiju" pa biezo „Mājturības" grāmatu, kas pag. g. iznākusi valsts izdevniecībā dzimtenē, apstāsimies pie nodaļas par bērnu grāmatām. To ievada teikums, ka bērnu grāmatas ir pirmšķirīgs audzināšanas līdzekļis, jo ar grāmatas palīdzību bērns ātrāk un labāk izprot apkārtējās dzīves un dabas norises, cilvēku darbību un viņu savstarpējās attiecības. Lai grāmatas iedarbība būtu pilnvērtīga, tai jāatbilst bērna attīstībai un vecumam. Un vai gan tam būt citādi, ja ne par atbilstošāko un „iedarbīgāko" jau piecu un sešu gadu vecam bērnam atzīta A. Uļjanovas grāmata par Ļeņina bērnību un viņa skolas gadiem un daži Konova stāsti par šo pašu dižvīru. Ar visām šim grāmatām lielais sociālistiskās valsts radītājs kļūstot bērnam tuvs, cienījams un mīļš. Savā laikā jau bērniem par tikpat „mīļu un gudru", ja ne vēl gudrāku, daudzināja arī „lielo spīdekli" — Josifu Visarionoviču Staļinu un lika tiem iekalt viņa dzīves gaitas, bet tagad jau tas padots aizmirstībai. Ieteikums iepazīties arī ar Ņikitas dzīves gājumu, grāmatā pagaidām vēl nav iekļuvis. Ir gan pieminēta kāda Čarušina grāmata „Ņikita un viņa draugi", bet tas jau būs kāds pavisam cits Ņikita, jo tagadējam „dūzim" jau draugu nav. Ja arī šodien kāds būtu, tad jau rīt tā gaitas var beigties turpat, kur savā laikā beidzās daudzo Josifa draugu gaitas.

Pārējās, piecgadīgiem lasīšanai ieteiktās grāmatas ir visas gandrīz vienīgi pasakas. Autoru vairākums gan komplektējas no padomju rakstniekiem. No latviešu autoru darbiem ieteikti okupantu iztapoņu ražojumi, kā A. Talča „Mani svārciņi", I. Vanaga „Mazā Mikiņa lielie darbi", Birznieka-Upīša „Mazmeita Dace". Vēl pieminēti K. Grigulis un A. Sakse. Īsta „slavenību" buķete. Sešus un septiņus gadus veciem bērniem no latviešu pasaku krājumiem ieteikts izvēlēties visskaistākās un visgudrākās, piem., — „Kā kokiem izgāja" (par koku lapu maiņu dažādos gada laikos, kā arī par aplamu neapmierinātību), „Kā vērsis cēla māju" (dzīvnieku pasaka par kopdarba nozīmi, un par to, kas notiek ar individuālistiem). Ieteikta arī V. Plūdoņa pasaka „Ežа kažociņš", Birznieka-Upīša „Varde ceļotāja" un vairāki cittautiešu darbi.

Nākošās nodaļas grāmatā satur partijas audzināšanas līnijai pieskaņotus norādījumus tikumiskā un intellektuālā audzināšanā, par režīmu, disciplīnu, pieklājību, darba mīlestību u. t. t. Bet uz papīra jau audzināt komūnistiskās sabiedrības interesēs ir daudz vieglāk nekā reālā dzīvē un lai nu kā ieteikts visai ģimenei kolektīvi piedalīties komūnistiskās sabiedrības celšanā, daudzkārt no visas šīs audzināšanas „brāķis" vien iznāk (sliņķi, zagļi, dīkdieņi, „stiļigie" u. t. t.), bet brāķis jau ir visas komūnistiskās ražošanas raksturīgs pavadonis.

Nodaļā par dabu kā bērna vispusīgās attīstības avotu, ir interesanti atzīmēt, ka ieteikts bērnu, kas vēl nekad dzīvē nav redzējis jūru (un tādi jau būs ne vien kolchoznieku bērni vien), ar to iepazīstināt. „Kad uzkāpjam kāpas virsotnē, no augšas atveras skaists skats uz jūru." Bērnam jāļauj netraucēti aplūkot jūru, pēc tam jāsaka: „Tā ir jūra, cik tā zila, . . . plaša . . . tāla." Pēc kādas pauzes jāturpina: „Lūk, krastā skrien vilnis aiz viļņa. Viņu daudz . . . Iesim un kādu vilniti noķersim."

Katrā nākošā pastaigā ieteikts dot bērniem jaunus pārdzīvojumus, jo jūra var būt tik daudzveidīga: gan mierīga, saulē vizuļojoša, gan vētrā putojoša, bet negaisā tumša un draudoša. Ieteikts arī neaizmirst varonīgos un drosmīgos cilvēkus, kas vada kuģus, tvaikoņus un zvejas laivas. No savas puses ieteiktu iepazīstināšanu ar jūrmalu papildināt ar stāstu par sauszemes resp. krasta dižvīru „varoņdarbiem", kam gan nav tieša sakara ar putojošo jūru, bet gan kādām citām putām. Stāsts varētu būt apmēram šāda satura: „Un tad, bērni, palasaties jūrmalas restorāna„ Dzintars" direktora Serafima Starodubceva „Padomju Jaunatnē" sniegto paskaidrojumu, ka rajonā no Lielupes līdz Majoriem tagad uzcelti 9 jūras paviljoni un drīzumā tiem pievienosies vēl 3. Tajos visos dabūjami dažādi saldumi, konditorejas preces un piena ražojumi."

Bet kāds iejautāsies — „Kā ar atspirdzinājumiem?" — Oho! To izvēle sevišķi liela — blakus limonādes, „Veldzes" un alus pudelēm paviljona plauktos netrūkst arī tādu „atspirdzinājumu" kā konjaks, liķieris, vīns, šampanietis. Bet par to, kā šie „atspirdzinājumi" atsvaidzina saulē sakarsušās atpūtnieku galvas, vislabāk varēs pastāstīt glābšanas stacijas darbinieki, pēc kuru sniegtajām ziņām ap 80% no nelaimes gadījumiem notiek iereibušā stāvoklī. Un, droši vien, redzot kādu iereibušo ālēšanos, vai kādu nelaimes gadījumu, visi jūsmīgie vārdi par viļņu ķeršanu un to baltām putu cepurītēm izgaisīs kā pašas šīs cepurītes, jo žūpu ālēšanās lielo prieku būs aizēnojusi ar lielu, tumšu traipu.

Kādā citā vietā „Mājturībā" lasāms, ka bērniem vajadzīgi pozitīvi paraugi, bet kādu pozitīvismu gan var dot daudzās dzertuves ne vien pilsētās un laukos, kuŗām tagad pievienojušās vēl 12 jaunas pašā jūras liedagā. „Pad. Jaunatnes" atzinumā tās jūrmalas kurortam godu gan nedara, bet paši pilsētas saimnieki lielīgi sit pie krūtīm un saka, ka šogad jaunajā sezonā daudz darījuši, lai mūsu un brāļīgo republiku darba ļaudīm atpūta jūrmalā būtu patīkamāka un pilnvērtīgāka.

A — s.

CIETIE RIEKSTI

(Pārnesums no 1. lpp.)

pieņēmis un jau pavēlējis vienas franču divīzijas pārsviešanu no Alžīras uz Franciju. Angļi, protams, nav iekustināmi kau ko darīt pirms pulksten divpadsmitiem.

Vēl citi saka, ka stingra rīcība Kenedija vienīgā izeja palikt politiski dzīvam. Laosa viņam bijusi nelaime, Kuba — katastrofa, bet Berlīne būtu Vaterlo, pēc kuŗas atliktu tikai ceļš uz Sv. Helenas salu.

„Lielas runas, mazi darbi", tā par kenediju saka ne tikai Niksons, un ja nenāks liels pagrieziens un drošsirdīga rīcība, kāda spīdoša karjēra atzīstama par beigušos.

Pretējā virziena aizstāvji, savukārt, norāda, ka šī Berlīnes krize neatšķiras no agrākajām, ko Chruščevs periodiski izgudrojis pēdējos divos gados un „zum Teufel damit", kā pateicis kāds berlīnietis!

Visvairāk aizdomu, ka šī Berlīnes krize radīta iekšēju apstākļu dēļ, un lai Chruščevam būtu kaut kas ar ko lielīties 22. partijas kongresā, ko sasauc oktobrī. Jaunu partijas programmu un jauna laikmeta sākumu tad gan paziņos, bet tautā tas jau nosaukts par zirga gaļas laikmetu, un nekādu sajūsmu nav radījis. Ļeņina laikmets bijis pilnīgi bezgaļas laiks, Staļina — ar mazliet gaļas, bet Chruščeva — kaut kas jauns, veselīgs — zirga gaļas laikmets. Berlīnes runas būtu labs atvietojums runām par zirgiem. Norādījumu, ka pārtikas krize Padomju Savienībā varētu būt radusies tieši tādēļ, ka sākusies pastiprināta rezervju uzkrāšana kaŗam, zinātāji noliedz. Tiek norādīts arī uz sarunu iespējām, kas tiešām pastāv. Angļi jau sen pateikuši, ka gatavi runāt par propagandas ierobežošanu no Berlīnes, un bēgļu straumes regulēšanu. De Golls piekrīt Vācijas robežu galīgai noteikšanai, kas būtu Polijas pašreizējo robežu atzīšana. Kenedijs atkal Chruščevam Vīnē pateicis, ka pret miera līgumu ar Austrumvāciju un pēc tam sagaidāmo Berlīnes ceļu kontroles nodošanu Austrumvācijas komūnistiem, viņš kaŗu nesāktu, ja tikai sabiedroto tiesības Berlīnē paliktu neskartas. Sarunas, tātad, iespējamas un jau priekšlaicīgi zināms, ka Chruščevs no tām neaizietu tukšām rokām. Bet miers būtu saglābts, un tas skan labi katrā kampaņā. Nebūtu arī pārsteigums, ja Kenedijs izšķirtos par kaut ko vidēju — mazliet no tā, mazliet no šitā un — galu galā — nekā liela ne no kā!

Vašingtonā, 1961. g. 5. jūlijā.

J. Slikšāns.

MĀJU ĪPAŠNIEKI, SAGĀDĀJU
1-ās un 2-ās
O B L I G Ā C I J A S
Visizdevīgākie maksāšanas noteikumi.
Nesaistoša informācija, ME 3-8305, Toronto.
V. L I E P I Ņ Š,
PIRMAIS LATVIEŠU OBLIGĀCIJU BIROJS TORONTO.

MŪSU LAIKRAKSTA GALVENAIS PĀRSTĀVIS CIKĀGĀ
O T T O K R O L L S,
860 S. Halsted St., Hull House, Chicago 7, Illinois, USA.
Tel. MOnroe 6-5399.